

A photograph of a man and a woman standing outdoors, smiling and looking towards the right. The man is in the foreground, wearing a grey sweater. The woman is slightly behind him, wearing a brown and yellow striped cardigan. They are standing in front of a dense green background.

2024

LF Västernorrland

Års- och hållbarhetsredovisning

01

INLEDNING OCH VERKSAMHET

Om LF Västernorrland	4
2024 i korthet	6
Vd har ordet	8
Samverkan som stärker oss	10
Affärsmodell för långsiktigt värdeskapande	14

02

HÅLLBARHETSREDOVISNING

Inledning	17
Intressentanalysen	19
Så bidrar vi till de globala målen	21
Ansvarsfulla investeringar	23
Attraktiv arbetsgivare	26
Långsiktigt och breddat samhällsengagemang	27
Skadeförebyggande aktiviteter	28
Om hållbarhetsredovisningen	33
GRI index	34
Styrning	39

03

EKONOMISK REDOVISNING

Förvaltningsberättelse	53
Bolagsstyrningsrapporten	56
Femårsöversikt för koncernen	61
Resultaträkning	62
Totalresultat för koncernen	63
Förändringar i eget kapital, koncernen	63
Förändringar i eget kapital, moderbolaget	63
Balansräkning	64
Resultatanalys för moderbolaget	66
Noter och kommentarer	67
Revisionsberättelse	88

04

ÖVRIG INFORMATION

Företagsledning	92
Styrelse och revisor	93
Fullmäktige	95
Ordlista	96

Bolagsstämma 2025

Ordinarie bolagsstämma sker i Härnösand den 9 Maj.

LF Västernorrlands Års- och hållbarhetsredovisning för 2024 innehåller information om LF Västernorrlands verksamhet inom sakförsäkring, bank, liv- och pensionsförsäkring. I hållbarhetsavsnittet finns information om hur LF Västernorrland arbetar med hållbarhet.

LF Västernorrlands årsredovisning för 2024 är framtagen i samarbete med Hallvarsson & Halvarsson.

Foto: Länsförsäkringars mediabank, Michael Engman, Anders Jilden.

Tryckt av Ätta45 Tryckeri, Sundsvall, i mars 2025.

01

Inledning och verksamhet

Om LF Västernorrland	4
2024 i korthet	6
Vd har ordet	8
Samverkan som stärker oss	10
Affärsmodell för långsiktigt värdeskapande	14

Vi är ett bolag som funnits i 180 år. Sedan starten har en stabil ekonomisk grund, med sunda och hållbara finanser, varit en förutsättning för vår existens. För oss är det självklart att engagera oss för ett hållbart Västernorrland.

➔ *Läs mer om oss på **LF.se***

I dag är vi 144 medarbetare fördelade på fem kontor i Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Sundsvall och Örnsköldsvik.

2024
Skadedjurs-
service i egen
reqi.

2024
Lansering av
vår digitala
trygghets-
tjänst Alf

Lokalt och kundägt

Mycket har hänt sedan LF Västernorrland bildades 1844, men grunden i vår verksamhet är densamma. Vi finns för att skapa trygghet och möjligheter i våra kunders vardag. Hos oss erbjuds privatpersoner, företag och lant- och skogsbruk en unik helhet inom sak- och livförsäkring, banktjänster och fastighetsförmedling.

Vi är lokalt kundägda och verkar uteslutande i Västernorrland. Våra ägare utgörs av de 66 440 sakförsäkringskunderna, vars långsiktiga intressen och behov styr vår verksamhet och har gjort så i 180 år.

Försäkringsrörelsen sker med eget tillstånd att driva försäkringsverksamhet. Livförsäkringar förmedlas åt Länsförsäkringar Fondliv, banktjänster och fondsparande åt Länsförsäkringar Bank och djur- och grödaförsäkring åt Agria Djurförsäkring. Alla dessa bolag ingår i en koncern med Länsförsäkringar AB som moderbolag, som i sin tur ägs av de 23 länsförsäkringsbolagen gemensamt. För de förmedlade affärerna har LF Västernorrland ansvaret för kundrelationerna, och

ur kundens perspektiv spelar det ingen roll om affären juridiskt sett är lokal eller gemensam. Återbäring till våra sakförsäkringskun-

der kan bli aktuell om bolagets resultat före återbäring och skatt visar vinst, och om bolagets kapitalbehov är uppnått.

SAMVERKAN MED ANDRA

Medlemskap i olika organisationer

För bolagets samverkan och utveckling med andra organisationer innehar Länsförsäkringar Västernorrland medlemskap i ett antal olika organisationer och föreningar som:

- Svensk försäkring
- Svenskt näringsliv
- Handelskammaren Mittsverige
- Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER)
- Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)
- Brandskyddsföreningen
- Nationella trafiksäkerhetsförbundet (NTF)
- Styrelseakademien

Som delägare i Länsförsäkringar AB bidrar LF Västernorrland också med medel till Länsförsäkringsgruppens forskningsfond.

2024 i korthet

Utbildning för elever i försäkring och privatekonomi

Under januari testade vi ett nytt initiativ inom samhällsengagemang – att utbilda elever i försäkring och privatekonomi. Vi besökte Arenaskolan i Timrå och föreläste för alla niondeklassare. Föreläsningen täckte ämnen som försäkring, privatekonomi och bedrägerier, och kompletterades med quiz och tävlingar som uppskattades särskilt mycket av eleverna.

Succé för vår reflexutdelning

1 500 reflexer delades ut

Vid vårt årliga trygghetsevent i Härnösand, Sundsvall och Örnsköldsvik delade vi ut 1 500 reflexer till glada Västernorr-länningar. Eventet var mycket uppskattat av både medarbetare och allmänhet och bidrog till att öka säkerheten i höstmörkret.

*Angela Nordin och
Annika Arvola delar ut
reflexer i Sundsvall*

Digital distribution sparar miljoner

Som en del av vårt hållbarhetsarbete började våra kunder från och med 2024 att få sina dokument i digitala brevlådor i stället för som pappers-post. Det nya projektet sparar bolaget närmare en miljon årligen, stärker vår kundkommunikation och bidrar till att minska vårt klimatavtryck.

Fokus på barn och ungdomar

Sedan flera år tillbaka har vårt sociala engagemang riktats mot att skapa en meningsfull och trygg uppväxt för länets barn och ungdomar. Under året har vi fortsatt att stötta idrottsföreningar, främja engagemang i utsatta områden och stärka vårt partnerskap med både Majblomman och Läxhjälp. Majblommans mål är att ekonomiskt utsatta familjer ska kunna ansöka om medel till sina barns aktiviteter och Läxhjälpens mål är att fler niondeklassare ska gå ut skolan med fullständiga betyg och därmed kunna påverka sin framtid. Vi har även anslutit oss till Rädda Barnens projektet *Digitala Trygghetsvärdar* tillsammans med 16 andra länsbolag. Projektet utbildar erfarna gamers för att stötta unga i spelvärlden och motverka psykisk ohälsa genom samtal.

Medarbetare på plats från bank, försäkring och fastighetsförmedling.

Kundträffar och event över hela länet

För att visa vår lokala styrka och närvaro har vi under året knutit starkare band till våra kunder genom 33 kundträffar och event runt om i länet. Våra medarbetare från samtliga affärsområden – bank, pension, försäkring och fastighetsförmedling – deltog för att möta kunderna. En av höjdpunkterna var när vi bjöd 700 kunder på biokväll i Härnösand, Sundsvall och Örnsköldsvik – ett evenemang som uppskattades mycket.

Nominerade till Årets Marknadsförare

LF Västernorrland utsågs av Marknadsföreningen i Sundsvallsregionen till en av fyra finalister för priset Årets Marknadsförare 2023.

Motiveringen löd:

"LF Västernorrland är ett bolag med stark lokal närvaro som genom sitt goda ambassadörskap, strategiska marknadsföringsinsatser och engagemang inom social hållbarhet bidrar till en härligare stad och ett starkare platsvarumärke för Sundsvall. LF Västernorrland visar tydligt att de strävar efter att vara det lokala, kundägda bolaget. Det är viktiga aspekter för att uppfylla kriterierna som årets marknadsförare."

Våra trygghetsrådgivare Anders Olsson, Jonathan Dahlquist och Petrus Sundling.

Lansering av skadedjursservice i egen regi

Den 1 januari lanserade vi vår egen skadedjursservice, vilket har gett oss fantastiska möjligheter att skapa mervärde för våra kunder. Under det första året hjälpte vi 2 200 kunder, varav 1 500 kundbesök, där vi dessutom genomförde skadeförebyggande insatser som brandskyddskontroller.

Lansering av Alf – en digital trygghetstjänst

Den 24 april lanserade vi Alf, en digital trygghetstjänst för våra kunder med villa- och fritidshusförsäkring. Alf kombinerar vår mångåriga erfarenhet med modern teknik för att förebygga brand-, vatten- och frysskador i hemmet. Genom en app får kunderna varningar om droppskador, vattenläckor, rök och sänkt inomhustemperatur – vilket bidrar till ökad trygghet i det uppkopplade hemmet.

På stadig kurs i en orolig tid

VD HAR ORDET

Det gångna året har varit utmanande på flera sätt. Ökade gemensamma och lokala kostnader har satt press på vårt resultat och den geopolitiska utvecklingen har skapat osäkerhet kring börsutveckling och kundernas konsumtionsvilja. I en sådan utmanande omvärld har vi fokuserat på det vi kan påverka: att säkerställa god kostnadskontroll, sätta rätt priser, arbeta effektivt med skadereglering och samtidigt driva tillväxt i våra affärer. Våra satsningar på skadeförebyggande åtgärder och affärsmannaskap har burit frukt och bidragit till en positiv utveckling, särskilt inom försäkringsmarknaden.

Genom ett starkt kundengagemang har vi inte bara mött förväntningar, utan också stärkt våra relationer, även under ekonomiskt prövande tider. Detta hade inte varit möjligt utan våra medarbetares engagemang och kompetens. Det är i tider som dessa vi ser den sanna styrkan i vårt lagarbete – en ovärderlig tillgång som gör det möjligt för oss att fortsätta leverera hög kvalitet och bygga långsiktig trovärdighet.

Sakförsäkring

Under 2024 har vi sett en positiv utveckling på försäkringsmarknaden. Våra satsningar på skadenedjursbekämpning, skadeförebyggande åtgärder och affärsmannaskap har gett tydliga resultat och bidragit till ett stabilare skaderesultat jämfört med föregående år.

Mot slutet av året noterade vi en ljusnande trend på marknaden, med lägre räntor och en ökning av bostadsbyten. Denna utveckling har gynnat vår försäljning inom privatsegmentet, särskilt när det gäller boenförsäkringar.

Skadekostnaderna har minskat jämfört med 2023, vilket är en positiv utveckling och ett bevis på att våra skadeförebyggande åtgärder ger effekt. Samtidigt skapar våra digitala tjänster mervärde för kunderna och förstärker vår förmåga att vara lokala och närvarande när det verkligen behövs. Vår viktigaste resurs är fortsatt våra engagerade medarbetare, vars insatser spelar en avgörande roll i att utveckla och stärka vårt försäkringserbjudande.

Bank och Livförsäkring

Fastighetsmarknaden har under året präglats av försiktighet och låg aktivitet jämfört med historiska nivåer, vilket har påverkat våra möjligheter till tillväxt. Samtidigt noterade vi under det sista kvartalet tecken på en stabilisering, med något lägre räntor och ett mer förutsägbart ekonomiskt läge.

Länsförsäkringars varumärke står sig starkt, och vi är ett attraktivt alternativ för

sparande och bolån när SKI (Svenskt Kvalitetsindex) mäter kundnöjdhet.

Inom vår livverksamhet såg vi under året en betydligt högre tillväxt och god försäljning, vilket lade grunden för en framgångsrik livaffär. Vårt erbjudande med ett brett fondutbud lockade kunder med behov av sparande och pensionslösningar. Samtidigt noterade vi en försiktigt ökande efterfrågan på hållbara alternativ från våra kunder.

Fastighetsförmedling

Bostadsmarknaden har kännetecknats av ett stort utbud under hela året och i Västernorrland gör vi antalsmässigt ett av våra bättre år. Vår fastighetsförmedling är fortsatt nummer två i Sverige. I Västernorrland är vi den märklarkedja som säljer flest bostadsrätter och näst mest småhus.

Att ta hand om kunderna i denna expansiva marknad är extremt viktigt. Vi mäter vår kundnöjdhet kontinuerligt vid alla våra försäljningar hos både säljare och köpare. Bobutikerna i Västernorrland är bäst av alla inom vår fastighetsförmedling i Sverige och har även bland de högsta värdena i Sverige för mätningar av mäklarnas agerande vid visning av bostäder.

Finansförvaltning

Geopolitik, tillväxttakt och säkerhetsläge har dominerat årets marknadsutveckling. Året inleddes med stora förväntningar på kraftiga räntesänkningar från i princip alla centralbanker, vilket var positivt på världens börser. Europa och Sverige har haft fortsatt fallande inflation och medföljande räntesänkningar till följd av lägre tillväxttakt. USA har tidvis visat stark arbetsmarknad och ekonomisk utveckling med färre förväntade räntesänkningar som följd.

Osäkerheten kring räntebanan och inflationsutvecklingen som präglat året har inneburit stora svängningar i alla tillgångsslag där försäkringsbolaget har exponering – det vill säga aktier, valutor och räntor. Resultatet

från det amerikanska presidentvalet i början av november innebär att marknaden nu försöker bedöma vilka effekter Trumps utlovade åtgärder med tullar mot omvärlden och sänkta skatter får för marknaderna.

Vi har en försiktig och långsiktig syn på vår kapitalförvaltning vilket gör att vi klarar dessa kortsiktiga svängningar bra. Vårt fokus på hållbarhet inom kapitalförvaltningen fortsätter och vi har under året ytterligare utökat våra möjligheter att genomlysas de innehav som vi har ur ett hållbarhetsperspektiv.

Hållbarhet

Med 180 års erfarenhet bakom oss är hållbarhet och hållbar utveckling en självklar och integrerad del av vår verksamhet. Som en lokal aktör, ägd av våra kunder, ser vi detta som en central fråga. EU:s Green Deal och dess ramverk erbjuder oss en utmärkt möjlighet att vidareutveckla vår affärsmodell och våra processer, vilket säkerställer vår närvaro på bank- och försäkringsmarknaden även de kommande 180 åren.

Sverige, Europa och världen står inför många utmaningar, inklusive klimatförändringar som utgör en betydande utmaning för oss som försäkringsbolag. Vi känner ett stort ansvar att bidra både socialt och till samhällsutvecklingen i Västernorrland, genom våra egna beslut och i samverkan med andra aktörer.

Vår ambition är att aktivt bidra till de tre ESG-områdena: miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning. Dessa områden är centrala i det kommande EU-direktivet för hållbarhetsrapportering (CSRD) och rapporteringsstandarden (ESRS). Under de senaste åren har vi arbetat intensivt och strategiskt med dessa frågor, både lokalt och inom vår LF-federation.

Från och med 2025 kommer direktivet att ställa högre krav på hållbarhetsrapportering, vilket kommer att ha en betydande påverkan på vår bolagsstyrning, våra strategier, uppföljning och rapportering av hållbarhetsarbete.

”

**Genom starkt kundfokus
och kostnadskontroll
skapar vi stabilitet även
i utmanande tider.**

tet. Med detta i åtanke har företagsledningen under året aktivt deltagit och styrt många initiativ för att lägga grunden för ett fortsatt framgångsrikt arbete med hållbarhetsrelaterade utmaningar och risker. Arbetet har intensifierats med GAP-analyser, åtgärdsplaner och införskaffande av systemstöd för att säkerställa god hantering och vidareutveckling av våra framtida utmaningar.

Vi ser fram emot att fortsätta vår resa mot en hållbar framtid och att vara en pålitlig partner för våra kunder och samhället i stort.

Utmärkelser

Svenskt Kvalitetsindex (SKI) har gjort mätningar om kundupplevelser inom bank och lån. Vi är stolta över att återigen hamna i topp med Sveriges nöjdaste privatlånskunder, samtidigt som vi behåller silverplatsen bland privatkunder inom både bank och bolån. Inom företagsförsäkringar ligger vi fortsatt i topp, och enligt SKI:s hållbarhetsmätning

rankas vi på en andra plats när det gäller hur kunder upplever vårt hållbarhetsarbete. Denna mätning bygger på kunders uppfattning om bankernas sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarhet, och visar även hur hållbarhetsarbetet påverkar kundnöjdhet och lojalitet.

Det är glädjande att vi har kundernas förtroende och att vårt arbete med att erbjuda trygghet, ge bra service och sätta kundens behov i centrum uppskattas. Vi ser dessa utmärkelser som ett resultat av vårt långsiktiga fokus på att förenkla vardagen för våra kunder, samtidigt som vi tar ett tydligt samhällsansvar och fortsätter att investera i lokalsamhället.

Tack!

Det gångna året har varit både intensivt och händelserikt, fyllt av utmaningar och möjligheter. Jag vill rikta ett varmt tack till våra medarbetare för deras engagemang och det

värde de skapar för våra kunder varje dag – ert arbete är kärnan i vår framgång. Jag vill också tacka våra kunder för deras fortsatta förtroende och lojalitet, som är grunden för vår verksamhet och det vi alltid strävar efter att förvalta och stärka. Slutligen vill jag även uttrycka min uppskattning till våra samarbetspartners för ett givande och konstruktivt samarbete, som bidragit till att vi tillsammans kunnat navigera under ett utmanande år och blicka framåt med tillförsikt.

Härnösand 2025

Mikael Bergström
Vd LF Västernorrland

Samverkan som stärker LF Västernorrland

SAMVERKAN

LF Västernorrland äger Länsförsäkringar AB tillsammans med de övriga 22 länsförsäkringsbolagen. Inom bank, försäkring och pension finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla gemensamma resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid nära och lokala – LF Västernorrland har kundkontakterna här i länet, medan Länsförsäkringar AB driver affärsverksamhet samt service- och utvecklingsarbete inom bland annat liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och personriskförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att ge förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att vara framgångsrika på sina respektive marknader.

AKTIEINNEHAV I LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB

LF Västernorrland äger 2,95 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB.

STYRKAN I VARUMÄRKET

Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Länsförsäkringars varumärke är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. I Verians anseendeundersökning 2024 bland svenska företag hamnar Länsförsäkringar på en elfte plats – en lista som toppas av Systembolaget och IKEA. Länsförsäkringar har också under många år legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank, sitt försäkringsbolag och sin fastighetsförmedling – den senaste mätningen för 2024 visade högsta kundnöjdhet inom privatlån, näst högsta kundnöjdhet inom sakförsäkring, pension, bolån samt bank för privatkunder och tredje högsta kundnöjdhet i fastighetsmäklarbranschen.

LIV- OCH PENSIONS FÖRSÄKRING

Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension i form av fond- och garantiförvaltning. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Ett attraktivt fondutbud av god kvalitet som ger kunderna god långsiktig avkastning på sitt pensionskapital är en central del av Länsförsäkringars erbjudande. Länsförsäkringar arbetar för att hela verksamheten ska präglas av ett aktivt hållbarhetsarbete. 99,7 procent

av kundernas kapital är placerade i fonder som främjar hållbarhet eller har hållbarhet som mål enligt klassificeringen i EUs förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Länsförsäkringar Fondlivs förvaltade kapital uppgick till 277 Mdkr per 31 december 2024.

Länsförsäkringar Liv, som är stängt för nyteckning sedan 2011, förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i tre bestånd; Nya Trad, Gamla Trad och Nya Världen. Kunder har möjlighet att byta befintliga försäkringar i Gamla Trad och Nya Världen till Nya Trad. Länsförsäkringar Livs förvaltade kapital uppgick till 108 Mdkr per 31 december 2024.

BANKVERKSAMHET

Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med en låg risk ha en fortsatt god tillväxt i volymer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

DJUR- OCH GRÖDAFÖRSÄKRING

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är ett av Europas största djurförsäkringsbolag med en marknadsledande position i Sverige och Norge. Med stöd av kärnvärden som nära, innovativa, engagerade och enkla har Agria byggt ett starkt varumärke i Sverige. Agria har en tydlig ambition om fortsatt tillväxt i Europa. Nu pågår arbetet med att öka kännedomen om Agrias varumärke i Norge, Danmark, Finland, Storbritannien, Frankrike, Tyskland, Irland och Nederländerna med samma framgångsrika koncept. En viktig del av Agrias affärsmodell är nära samarbeten med djurägarorganisationer.

PERSONRISKFÖRSÄKRING

Länsförsäkringar AB bedriver produkt- och affärsutveckling inom det växande sjukvårds- och gruppförsäkringsområdet, mot såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, samt bolåneskyddet Bo kvar.

Länsförsäkringar är en av Sveriges ledande aktörer inom personriskförsäkring med missionen att skapa ett friskare Sverige genom

att bidra till en hållbar livsstil, ett hållbart arbetsliv och ett hållbart samhälle.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och kan erbjuda en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster och personligt samstalsstöd. Bolåneskyddet är ett viktigt sätt att bidra till våra kunders ekonomiska trygghet.

LF FORSKNINGSTIFTELSE

LF Forskningsstiftelse grundades av länsförsäkringsgruppen och är en del av vårt samhällsengagemang. Genom stiftelsen stödjer vi forskning som ligger nära människors vardagstrygghet. Forskningsanslag ges till projekt på en kvalificerad vetenskaplig nivå med relevans för Länsförsäkringar och kunderna. Alla resultat görs allmänt tillgängliga och på så vis bidrar Länsförsäkringar till en kunskapsbaserad trygghetsutveckling av samhället.

STABIL ÅTERFÖRSÄKRING TILL LÄGRE KOSTNAD

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

LF Västernorrland betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar AB. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnader för externa återförsäkrare blir mindre och stabila, något som gynnar LF Västernorrlands kunder.

ÖVRIG SAMVERKAN

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen, Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa bolag deltar LF Västernorrland med ägarandelarna 1,86 respektive 4 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för LF Västernorrland och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna. Dessutom äger de 23 länsförsäkringsbolagen tillsammans med Länsförsäkringar AB och dess dotterbolag, fastighetsbolaget Humlegården Fastigheter AB. LF Västernorrland ägarandel är 1,1 procent samt LF Trygghetstjänster som ägs av 12 länsförsäkringsbolag och där LF Västernorrlands ägarandel är 7,37 procent.

GEMENSAM UTVECKLING

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och att öka kundvärdet. Utvecklingsarbetet utgår alltid från kundbehov och länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier med fokus på kundmötesplatserna, samt på länsförsäkringsgruppens produkter, tjänster och funktioner.

Utveckling av kundmötesplatserna

Länsförsäkringars kunder ska ha tillgång till ett stabilt, intuitivt och modernt digitalt kundmöte. Under 2024 gjordes flera förbättringar av Länsförsäkringars mobilapp, exempelvis förbättrad tillgång till dokument och bättre meddelandehantering för kunderna samt förbättrad möjlighet till kundkommunikation för medarbetarna. Detta resulterade i toppbetyg från våra kunder. Under 2025 fort-

sätter förbättringsarbetet av mobilappen för ännu bättre kundupplevelser.

Länsförsäkringars hemsida (LF.se) förbättras kontinuerligt. Under 2024 lanserades exempelvis nya navigationssidor för att bättre kunna vägleda kunder till rätt produkter.

Länsförsäkringars kunder kan nu även möta oss via en modern videomötestjänst (Microsoft Teams). Dessutom har kunderna tillgång till dokumentation av kundmöten i mobilappen och på "Mina sidor".

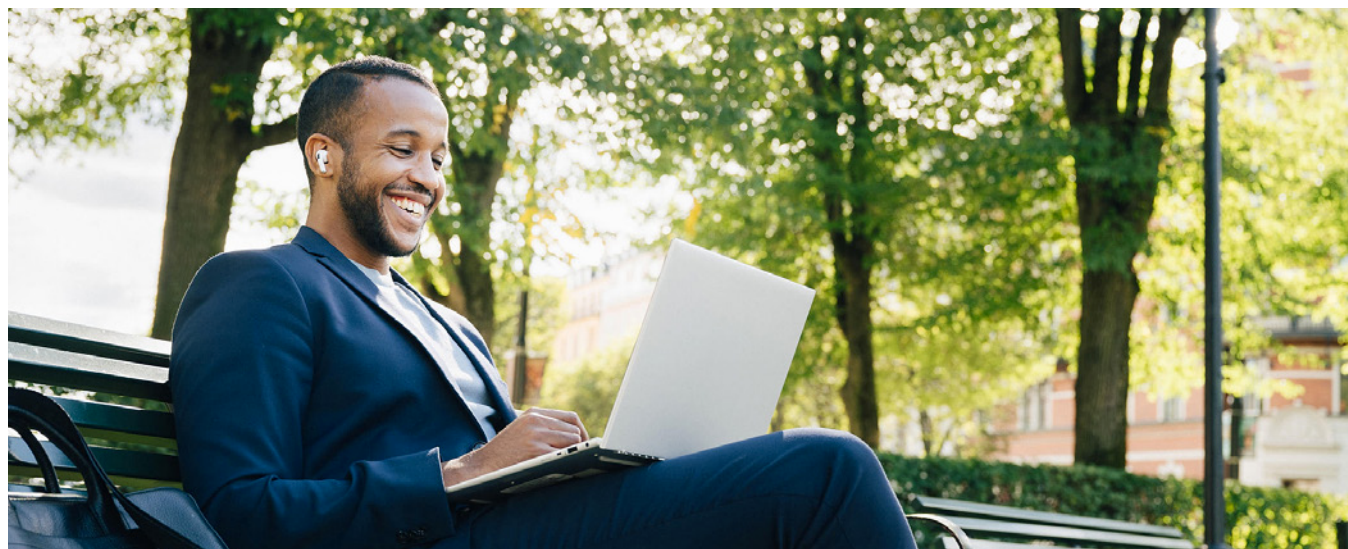
Under 2024 förbättrades säkerheten i det digitala kundmötet vid inloggning och signering med BankID för att minska bedrägeririsken för kunderna, vilket är ett mycket viktigt område för Länsförsäkringar. Förbättringar gjordes även för att förhindra penningtvätt i de digitala kanalerna. Därtill lanserades ett modernt kundsystem, både för privat- och företagskunder, som är bättre anpassat för lagkrav

avseende hantering av personuppgifter.

Länsförsäkringar har börjat använda ett nytt gemensamt rådgivningssystem för pensions- och målsparande. Därmed kan Länsförsäkringar bättre skräddarsy erbjudanden och rekommendationer baserat på kundens sparbehov och preferenser.

Det har blivit enklare för nystartade företag att bli kund hos Länsförsäkringar genom att information kan hämtas direkt från Bolagsverket när ett företag har registrerats, vilket är en välkommen förbättring för både blivande kunder och medarbetare.

Länsförsäkringar ser stora möjligheter att med AI skapa bättre tjänster och öka tryggheten för kunderna. Under 2024 lanserade Länsförsäkringar flera AI-projekt för att förbättra kundmötet, exempelvis testas en AI-driven kundchatt som besvarar enkla frågor och hjälper kunden att hitta rätt information.

Våra leverantörer

Under 2024 har vi fortsatt att arbeta intensivt för att säkerställa att våra inköp och upphandlingar är så hållbara som möjligt, både ur ett socialt och miljömässigt perspektiv. Vi har gjort stora framsteg i att integrera hållbarhet i våra beslut när vi väljer vilka leverantörer vi ska samarbeta med. Som ett relativt stort företag har vi en betydande möjlighet att påverka och göra skillnad i samhället.

LF Västernorrland kan bidra till en hållbar samhällsutveckling genom att ställa höga krav på de leverantörer vi väljer att samarbeta med. Vi har så kallade avropsavtal med cirka 65 leverantörer som hanterar återställanden vid skador. Av dessa finns omkring 45 inom motorsektorn och 20 inom egendoms- och byggsektorn. En majoritet av våra avtalsleverantörer, både inom fordon och bygg, är entreprenörer från länet. Vi strävar alltid efter att hänvisa de kunder som råkar ut för en skada till våra avtalsleverantörer. Detta gör vi för att värna om miljön, undvika försäkringsbedrägerier och för att kunna garantera rätt kvalitet.

Under 2024 reparerade våra leverantörer skadade bilar och övriga motorfordon för cirka 120 miljoner kronor. Återställandet av skadade hus och fastigheter kostade omkring 185 miljoner kronor. Storleken på dessa affärer ger oss möjlighet att påverka fordons- och byggbranschen genom att ställa krav på och utbilda våra leverantörer om regelverk

och riskhantering, vilket vi gör årligen. I avtalen med fordonsverkstäderna finns krav på att reparationerna görs med ökad användning av begagnade reservdelar och att skadade plastdetaljer repareras i stället för att bytas ut. Under 2024 har användandet av begagnade reservdelar tyvärr minskat något, från 14 till 13 procent. Andelen plastreparationer ligger kvar på samma nivå som förra året; 24 procent.

Några av de större leverantörer som vi samarbetar med är fastighetsbolagen Hernö Fastigheter, Diös samt Westerlind, som vi också hyr våra kontorslokaler av. Andra större leverantörer inkluderar Advania, Gibon, Dustin, Foxway och NKV Kontorsvaror, som står för kontorsmaterial och övriga tekniska hjälpmedel, samt Bloomberg inom kapitalförvaltningen. En annan viktig partner är Atea, som tar hand om våra uttjänade datorer och annan teknisk utrustning. På marknadssidan arbetar vi med Lennandia och iProspect, och på personalsidan med Feelgood.

Flertalet av våra cirka 500 leverantörer är lokala, och ersättningen till dem uppgick till sammanlagt 60 miljoner kronor under 2024. De gemensamma avtalen inom länsförsäkringsgruppen ingås av Länsförsäkringar AB och avropas av länsförsäkringsbolagen. Ett exempel är avtalet med SOS International, som hjälper kunder som insjuknat under utlandsresor. Andra leverantörer inom länsförsäkringsgruppen inkluderar Länsförsäkringar Bank, Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Mäklarservice.

Vi följer noggrant våra riktlinjer för inköp inom såväl skador som på drift- och marknadssidan. Genom att upprätthålla höga standarder och krav på våra leverantörer, strävar vi efter att säkerställa att alla våra affärsrelationer bidrar till en hållbar och etisk verksamhet. Detta arbete är en central del av vårt engagemang för att skapa en positiv inverkan på samhället och miljön.

Affärsmodell för långsiktigt värdeskapande

Genom att vara ett hållbart företag skapar vi stabila resultat och lojala kundrelationer över tid. Vi attraherar också kompetenta medarbetare, skapar långsiktiga relationer med våra intressenter och säkrar framtida resursförsörjning.

EXEMPEL PÅ INTRESSENTER OCH DERAS FÖRVÄNTNINGAR	SÅ HÄR SKAPAR VI VÄRDE	
KUNDER OCH ÄGARE Kunderna förväntar sig att vi engagerar oss brett i skadeförebyggande arbete, vilket innebär att vi aktivt arbetar för att minimera risker och förebygga skador. De förväntar sig också att vi erbjuder ansvarsfull och pålitlig rådgivning, samt ett omfattande och heltäckande utbud av tjänster och produkter som möter deras behov. Dessutom förväntar de sig att vi tar ansvar för våra egna investeringar genom att göra etiska och hållbara val och att vi agerar som en god samhällsaktör som bidrar positivt till samhället.	Skadeförebyggande verksamhet, ansvarsfull rådgivning, heltäckande kunderbjudanden, lokalt engagemang, sponsring och ansvarsfulla investeringar.	
MEDARBETARE Medarbetarna förväntar sig att vi erbjuder utvecklingsmöjligheter, vilket inkluderar utbildning och karriärvägar. De vill arbeta i en hälsofrämjande arbetsmiljö som prioriterar deras fysiska och mentala välbefinnande. Dessutom förväntar de sig en inkluderande kultur och värdegrund där mångfald och respekt för alla individer är centrala, och där varje medarbetare känner sig välkommen och värderad.	Välförankrad och inkluderande värdegrund, goda utvecklingsmöjligheter, löpande kompetensutveckling och en hälsofrämjande arbetsmiljö.	
LEVERANTÖRER OCH SAMARBETSPARTNER Våra leverantörer och samarbetspartners förväntar sig att vi upprätthåller hög affärsetik med rättvisa och transparenta affärsvillkor. De förväntar sig också att vi fokuserar på hållbarhet genom att minska vår miljöpåverkan och främja långsiktiga lösningar. Dessutom förväntas vi stödja och samarbeta med lokala aktörer för att stärka det lokala näringslivet och bidra till regional utveckling.	Hög affärsetik, fokusera på hållbarhet, en stark lokal närvaro och bygga nära relationer skapar gemensam utveckling och engagemang.	
SAMHÄLLE Vi förväntas utveckla kompetensen inom skadeförebyggande insatser och hållbarhet, inklusive hälsa och klimat. Vi förväntas även stödja och sponsra lokalsamhället genom att engagera oss i lokala initiativ och projekt som främjar social och ekonomisk utveckling.	Genom att delta i seminarier och möten inom skadeförebyggande områden som klimat, hälsa, byggnad och trafik, samt genom lokal sponsring, sprider vi viktig kunskap och stödjer samhällsutvecklingen.	

EXEMPEL PÅ VÅR PÅVERKAN UNDER 2024

- Skadeförebyggande besök, erbjudanden och tips.
- Lokal skadedjursservice.
- Digitala trygghetstjänster.
- Lokalt stödjande sponsring.
- Kundrådgivning via kontor och digitalt.

- Attraktiv arbetsgivare.
- Hälsosam arbetsmiljö.
- Goda möjligheter till kompetensutveckling.

- Ett mer hållbart lokalt näringsliv.
- Bidrar till fler arbetstillfällen och förbättrad samhällsutveckling i Västernorrland.
- Utbildningar för leverantörer och samarbetspartner.
- Lokala inköp.

- Lokal arbetsgivare.
- Stödjer olika CSR-områden.
- Utbildar niondeklassare i försäkring och privatekonomi.
- Bidrar till information och utbildning inom till exempel klimat- och hälsaområdena.

EKONOMISK PÅVERKAN UNDER 2024

Skadeersättning till kunder

340,6 Mkr

Skadeförebyggande insatser, antal

1005

Löner och pensioner till medarbetare

101,1 Mkr

Betalning till leverantörer

141,8 Mkr

Skatter och sociala avgifter

28,2 Mkr

Sponsring till lokalsamhället

2,3 Mkr

O2

Hållbarhetsredovisning

Inledning	17
Intressentanalysen	19
Så bidrar vi till de globala målen	21
Ansvarsfulla investeringar	23
Attraktiv arbetsgivare	26
Långsiktigt och breddat samhällsengagemang	27
Skadeförebyggande aktiviteter	28
Om hållbarhetsredovisningen	33
GRI index	34
Styrning	39

Hållbarhet kommer alltid finnas med i allt vi gör

Utifrån samma långsiktiga och hållbara idéer och värderingar som när LF Västernorrland bildades för mer än 180 år sedan har verksamheten utvecklats och täcker nu grunderna i västernorrلänningarnas hela livs-ekonomi. Hållbart företagande är för oss fortfarande att med hög etik ta ansvar för resurserna i samhället och bruka dem hållbart; ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Ända sedan starten i Härnösand 1844 har LF Västernorrland varit ett kundägt och lokalt förankrat försäkringsbolag. Huvudkontoret ligger kvar i Härnösand och de värderingar som byggde verksamheten då är lika giltiga idag. Värderingar byggda på det kundnära och det kundägda och på det självklara i att perspektiven alltid är långsiktiga och hållbara. Då hjälpte vi invånarna i länet att dela på riskerna för de bränder som ofta härjade i byarna. 180 år senare är vi lika lokala och erbjuder fortfarande brandförsäkringar. Men utifrån samma idéer och värderingar har verksamheten utvecklats och täcker nu grunderna i västernorrلänningarnas hela livs-ekonomi.

Vi erbjuder idag en komplett palett av trygghet och möjligheter; försäkringar, banktjänster och förmedling av fastigheter. Inom vår kapitalförvaltning har vi uppdaterat och stramat åt regelverket så att det ännu tydligare visar att vi tänker hållbart och till exempel inte direktinvesterar i olja, kol, tobak eller spelbolag. Vi har, och ska fortsatt ha, en stor andel gröna obligationer i vår portfölj.

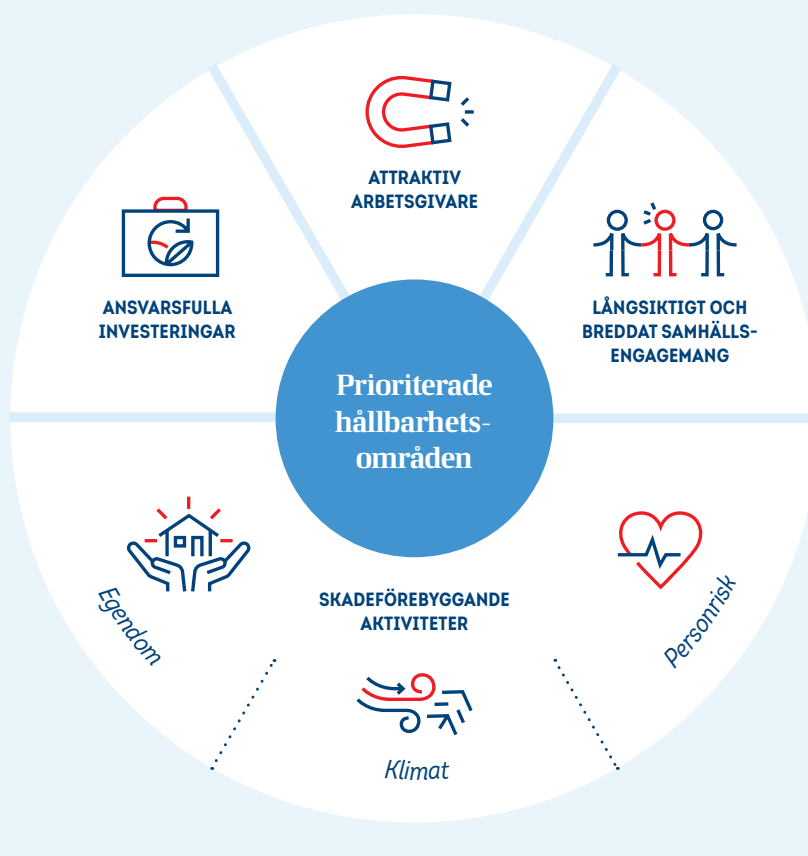
Samtidigt är LF Västernorrland mer än bara en bank och ett försäkringsbolag. Vi är en mycket närvarande och aktiv del av det lokala samhället – engagerade långt utöver de rent affärsmässiga relationerna vi har med våra kunder och de som väljer oss för att köpa eller sälja sin bostad. Vi kan vår lokala marknad och vi vet av erfarenhet var de största skade- och samhällsriskerna finns. Vår långsiktiga hållbara affärsidé handlar om att både finnas nära kunderna och bidra till ett tryggt samhälle där de lever och verkar.

Grunden för vårt lokala arbete är Agenda 2030 – de globala målen och Global Compact. Detta redovisar vi med referens till GRI Standards 2021. Men även Principles for Responsible Investment (PRI), Principles for Sustainable Insurance (PSI) och Principles for Responsible Banking (PRB) är kopplade till våra olika verksamheter.

Väsentlighetsanalysen

Väsentlighetsanalysen är vårt verktyg för att, i dialog med våra intressenter, identifiera de

UTIFRÅN ARBETET MED VÄSENTLIGHETANALYS OCH INTRESSENTDIALOG IDENTIFIERAR VI I FÖLJANDE VÄSENTLIGA FRÅGOR:

hållbarhetsområden som vi bör fokusera på för att bidra till en mer hållbar värld både lokalt och globalt. Genom att bedriva ett mer hållbart företagande skapar vi största möjliga värde för våra kunder och andra intressenter. Analysen bygger på våra intressenters förväntningar, omvärldens utveckling och branschens övergripande trender. Vårt arbete under 2024 fortsatte att baseras på den grundliga väsentlighetsanalys som genomfördes med olika intressenter under 2017. Under 2023 inledde vi arbetet med en ny väsentlighetsanalys med utgångspunkt i de nya regelverken CSRD och ESRS. Denna analys har vidareutvecklats under 2024, och i början av 2025 kommer vi att vara redo att

fatta beslut om vilka ESRS-standarder som ska rapporteras när de nya regelverken träder i kraft.

Prioriterade hållbarhetsområden

Arbetet med att vidareutveckla LF Västernorrlands fyra prioriterade hållbarhetsområden har bedrivits av ansvariga för respektive område och av bolagets företagsledning. Detta arbete, samt de risker som kan finnas inom respektive hållbarhetsområde, beskrivs på sidorna 21–32 och 39–50.

Hållbarhetsrapportering

Under 2022 anpassade vi vår hållbarhetsrapportering från GRI Standard 2016 till GRI

Standard 2021. Grunden för vårt hållbarhetsarbete vilar fortfarande på den väsentlighetsanalys och intressentdialog som genomfördes 2017. Detta innebär att vi, både i GRI-Index och när det gäller hur vi hanterar risker och påverkanseffekter för våra väsentliga frågor, saknar information i vissa av de frågor som efterfrågas i den nya standarden. Under 2023 påbörjade vi en ny väsentlighetsanalys enligt det nya EU-direktivet för CSRD och ESRS. Denna analys har vidareutvecklats under 2024 och kommer att ligga till grund för vår rapportering när regelverken för CSRD och ESRS träder i kraft.

Hållbarhetsarbetet 2024

Anpassningen till EU:s handlingsplan för hållbara finanser fortsatte under året och har gått in i en ny fas som engagerar fler i LF Västernorrland. Utveckling och anpassning till de nya regelverken görs i samklang mellan länsbolagen och Länsförsäkringar AB via Hållbarhetsprojektet 2.0.

Det händer mycket inom hållbarhet just nu, särskilt för finansmarknadens aktörer. Vad fokuserade LF Västernorrland på under 2024?

Vi har fortsatt stort fokus på EU:s handlingsplan för hållbara finanser, "The Green Deal", och specifikt EU:s kommande direktiv om företags hållbarhetsredovisning (CSRD), som tillämpas för oss som företag från 2025, samt tillhörande rapporteringsstandard ESRS. Under 2023 genomförde vi ett arbete med den dubbla väsentlighetsanalysen, vilket resulterade i att vi identifierade ett antal ESRS-rapporteringsstandarder som väsentliga att arbeta vidare med. Under 2024 har vi genomfört djupare analyser av dessa standarder genom GAP-analyser och framtagning av åtgärdsplaner. Parallellt med vårt lokala arbete har det bedrivits ett gemensamt projektarbete i samarbete mellan de olika länsbolagen, vilket har identifierat ytterligare rapporteringsstandarder som väsentliga. Detta har inneburit att det lokala arbetet har utökats med nya områden att arbeta vidare med. Ambitionen är att under slutet av 2024 eller början av 2025 vara redo för ett styrelsebeslut kring vilka rapporteringsstandarder vi ska arbeta vidare med.

Ge exempel på aktiviteter som ni gjort för att anpassa sig efter de nya regelverken

Lokalt har vi varit engagerade i det gemensamma hållbarhetsprojektet tillsammans med övriga länsbolag, vilket har inneburit att vi arbetat mycket med att ta fram den gemensamma så kallade LF Östmanlandsmodellen.

Under året har 8–10 möten genomförts med ledning och styrelse för att skapa delaktighet, förståelse och kompetens kring de nya

regelverken och vad de kommer att innebära för oss lokalt.

I början av sommaren genomfördes en intressentdialog, i form av en webbenkät, med våra ägare och fullmäktige för att få deras syn på vårt framtida hållbarhetsarbete. Frågorna som ställdes handlade om vilka rapporteringsstandarder som bolaget bör anse som väsentliga samt hur affärerna ska kunna utvecklas med hjälp av dessa rapporteringsstandarder. Utöver detta har ett antal personalmöten med olika konstellationer hållits för att informera om vad som händer och vad som kommer att hända framöver. Även länet har använts som informationskanal till medarbetarna, och under våren genomfördes en intressentdialog enligt samma modell som användes med våra ägare och fullmäktige. Under året har vi genomfört arbetsmöten kring GAP-analyser och åtgärdsplaner för de rapporteringsstandarder vi för närvarande har identifierat som väsentliga. Vid dessa möten har olika funktioner från Sakförsäkring, Finans, Skador, Staben (Risk, Compliance, Säkerhet och Ekonomi) och Övrig verksamhet (inklusive HR, Inköp och Kontor) deltagit. Vi har även påbörjat arbetet med GAP-analyser och åtgärdsplaner för taxonomins minimiskyddsåtgärder.

Vad blir fokus för 2025?

Under 2025 kommer vårt huvudfokus att vara att bli kompatibla med de nya regelverken.

Detta innebär att vi måste åtgärda många gap enligt de rapporteringsstandarder vi beslutar oss för att följa. Arbetet kommer att inkludera följande:

- Utarbeta en ny hållbarhetspolicy och uppdatera en mängd olika styrande dokument och strategier.
- Ta fram processer, sätta upp mål för att utveckla KPI:er samt andra nyckeltal/mät-punkter utifrån våra väsentliga frågor och dess innehåll.
- Genomföra en omställningsplan för klimat-anpassning och minska företagets koldioxid-avtryck.
- Implementera systemstöd för hantering av bland annat data.
- Uppfylla kraven enligt taxonomins förenlighet och minimiskyddsåtgärder.

Det är många lagkrav och regelverk som träder i kraft och ska implementeras under de närmaste åren. Detta kommer att ställa höga krav på företaget, från styrelse till medarbetare, och det sker i snabb takt. Lagkraven är ofta beroende av varandra, vilket skapar ytterligare komplexitet och kräver stor noggrannhet av hela företaget.

Intressentanalysen

Den första intressentanalysen som en del av vår väsentlighetsanalys genomfördes 2017 och har sedan dess varit en grundpelare i vårt hållbarhetsarbete. Regelbundna dialoger kring skadeförebyggande arbete och olika samhällsengagemang har varit den största inputen från våra intressenter. Under 2023 och 2024 har vi dessutom fokuserat på de nya regelverken CSRD och ESRS, vilka har diskuterats i styrelsen, förtagsledningen och med stora delar av medarbetarna.

Dialogen med våra intressenter

Väsentlighetsanalysen identifierar de viktigaste frågorna för vår verksamhet. Processen utgår från vår värdekedja och affärsnytta och fokuserar på våra intressenters förväntningar samt utvecklingen inom branschen och samhället. För att möta förväntningarna har vi sedan 2017 genomfört regelbundna dialoger med våra intressenter i olika former. Under hösten 2023 genomförde vi en ny dubbel väsentlighetsanalys enligt det nya EU-förordningen CSRD. Denna analys har legat till grund för nya väsentliga områden att besluta om under 2025. Fram tills dess arbetar vi vidare med rekommendationerna i GRI Standard 2021. Dialogerna enligt den tidigare GRI Standard 2016 har skett på olika nivåer och utformats beroende på syfte och målgrupp, från kundsamtal i den dagliga verksamheten till strukturerade dialoger med några års mellanrum. Resultatet av den tidigare väsentlighetsanalysen har hjälpt oss att definiera prioriterade frågor som blivit vägledande för vårt hållbarhetsarbete. Genom kontinuerlig analys kan vi justera och lägga till aktuella frågor. Vi genomför löpande dialoger med intressentgrupper som ägare och kunder, leverantörer, samarbetspartner, samhälle och medarbetare.

Dialogen med våra kunder (ägare)

Den intressentgrupp som har störst påverkan på oss är våra kunder, varav de flesta även är våra ägare. Genom att nominera och rösta fram ledamöter till fullmäktige, som i sin tur utser styrelsen, har kunder och ägare i LF Västernorrland stora möjligheter att göra sina röster hörda. Under 2024 genomförde vi en utbildningsdag kring bedrägerier, vilket var uppskattat och gav upphov till många frågor från deltagarna. Ägarnas förväntningar är att vi ska fortsätta arbeta med etiska frågor, vara compliant med omvärlden och ha god transparens i vår verksamhet, utveckla vårt skadeförebyggande arbete, ta hållbarhetsansvar för våra investeringar, vara en attraktiv arbetsgivare samt utveckla och bredda vårt samhällsengagemang.

Kunddialoger sker normalt som en naturlig del av den dagliga verksamheten i rådgivnings-

och skadeförebyggande möten, genom kundservice på hemsidan och i sociala medier. Länsförsäkringar genomför även regelbundna kundundersökningar, där vi ofta ligger i topp. Dessutom har vi i LF Västernorrland personal som hanterar kundklagomål och en visselblåsarfunktion. Under 2024 mottog vi 93 (96) klagomål från kunder. Genom att lyssna på våra kunder får vi värdefull information om hur vi bättre kan möta deras behov, förbättra våra interna processer och lägga grunden till bättre kundservice.

Som kundägt och ömsesidigt drivet företag har vi ett stort ansvar att vara öppna och skapa delaktighet, vilket vi gör genom våra fullmäktigedagar och den årliga bolagsstämman.

Dialoger med samhället

Vi hjälper lokalsamhället att öka sin kunskap om privatekonomi och att förebygga skador genom att förmedla säsongsaktuella tips och råd från vår bankchef och våra skadeförebyggande experter. Under 2024 har fokus inom privatekonomi legat på hur man skyddar sig mot bedrägerier och på spartips – kring pension, jämställd ekonomi och att påverka sin lön. Inom skadeförebyggande information har fokus legat på tips och råd kring natur-, brand-, vatten- och motorskador, eftersom att undvika dessa typer av skador bidrar till mest positiv miljöpåverkan. Vi har förmedlat information om exempelvis hur man minskar snötrycksskador på tak vid kraftigt snöfall, hur man minskar vattenskador genom att stänga fritidshuset på ett säkert sätt och hur man kan undvika bränder genom säker laddning av batterier till elcyklar. Vi är även en aktiv samhällsaktör och under 2024 har fokus legat på att förmedla kunskap till lokalsamhället om de lokala föreningar och organisationer vi stöttar. Vi engagerar oss i organisationer som Majblomman, Läxhjälp, LRF och Ung Företagsamhet. Vi kommunicerar också hur länets barn- och ungdomsföreningar kan söka stöd hos oss samt hur länets förskolor och familjedaghem kan beställa gratis reflexvästar.

Vår medarbetardialog

Dialogen med våra medarbetare sker kontinuerligt. För att säkerställa att våra anställda har möjlighet att bidra med synpunkter och förslag genomför vi även andra aktiviteter. Alla medarbetare deltar i en undersökning av hälsa, arbetsmiljö och livsstil. På avdelningsnivå fokuserar vi på organisatorisk och social arbetsmiljö. På individnivå har medarbetare möjlighet att framföra sina synpunkter i samverkan med fackliga representanter och under sina individuella medarbetarsamtal. När vi inledde vårt hållbarhetsarbete genomförde vi även en intressentdialog med medarbetarrepresentanter från alla delar av LF Västernorrland. Förväntningarna på oss var, och är, att vi ska vara en attraktiv arbetsplats, utveckla vårt skadeförebyggande arbete samt vårt engagemang i lokalsamhället.

Dialoger med samarbetspartner och leverantörer

Vår dialog med leverantörer och samarbetspartner ingår naturligt i den dagliga verksamheten, främst genom möten och annan kommunikation. Leverantörer och samarbetspartner förväntar sig att LF Västernorrland ska fortsätta utveckla vårt skadeförebyggande arbete, stödja och utveckla det lokala företagandet och samhället samt hjälpa våra leverantörer och kunder att bli mer hållbara. Det finns även förväntningar på att vi ska vara ett transparent företag med god regelefterlevnad och god affärsetik. Under 2024 har vi, tillsammans med utvalda samarbetspartner, påbörjat delreparationer av våtutrymmen. Detta initiativ syftar till att minska skadekostnader, reducera påverkan på våra kunder och bidra till en minskad koldioxidpåverkan.

INTRESSENTER	INTRESSENTDIALOG	FÖRVÄNTNINGAR	EXEMPEL PÅ AKTIVITETER UNDER 2024
Kunder och ägare, styrelse	- Fullmäktigedag med genomgång av bedrägerier och penningtvätt. - Arbets/Utbildningsmöte i styrelsen om nya regelverk inom hållbarhetsområdet. - En sida på internet där kunder och andra intressenter kan komma med synpunkter och förslag om vårt hållbarhetsarbete - Intressentdialog med fullmäktige angående vilka ESRS områden vi bör jobba vidare.	- Ansvarsfulla investeringar. - Attraktiv arbetsgivare. - Bredare samhälls-engagemang. - Skadeförebyggande aktiviteter – Egendom. - Skadeförebyggande aktiviteter – Klimat. - Skadeförebyggande aktiviteter – Personrisk. - Fullmäktige klassar E1, E2, E5, S1 och G1 som väsentliga områden.	- Årlig framåtblickande klimatscenarioanalys där vi mäter förvaltningsportföljens påverkan mot 1,5 graders-målet 2030, har genomförts. - Fördjupad dialog med Skagenfonder om deras CO₂-utsläpp i förvaltningen. - Fortsatt dialog med Humlegården om hållbarhet inom hela deras leverantörskedja. - Årlig utbildningsdag inom hållbarhetsområdet för vår styrelse, med fokus på nya regelverk som CSRD/ESRS och Taxonomi. - Information och utbildning om bedrägeri och penningtvätt till fullmäktige på årets fullmäktigedag. - AVI-mätning. - Årliga kunskapsuppdateringar inom hållbarhetsområdet. - Genomfört mätning av bolagets CO₂-avtryck inklusive vissa delar av skaderegleringen - Skadeförebyggande besök hos nya och befintliga kunder.
Medarbetare	- Arbetsmöten med delar av medarbetarna om nya regelverk inom hållbarhetsområdet som CSRD och ESRS. - Webbinformation och utbildningar om nya hållbarhetsregelverk. - Utbildning av företagsledningen om nya regelverk inom hållbarhetsområdet såsom CSRD och ESRS. - Intressentdialog med medarbetarna angående vilka ESRS områden vi bör jobba vidare.	- Fortsatt utveckla det skadeförebyggande arbetet. - Frisk personal – minskad sjukfrånvaro. - Medarbetarutveckling. - Medarbetarna klassar E1, E2, E5, S1 och G1 som väsentliga områden.	- Friskvårdsbidrag till alla medarbetare. - Utveckling av den strategiska kompetensförsörjningen. - Fortsatt utveckling av avtal för förmånsbil mot i huvudsak elektrifierbara fordon. - Utbildning om CSRD och ESRS. - Genomfört arbete med ny dubbel väsentlighetsanalys tillsammans med medarbetare från avdelningarna Sak, Bank/Liv, Finans och Övrig verksamhet, samt genomfört gap-analyser för de ESRS-områden som vi avser att arbeta vidare med.
Leverantörer, samarbetspartner	Samtal och träffar med leverantörer och samarbetspartner inom olika specifika hållbarhetsområden vid olika tillfällen.	- Fortsätta och utveckla det skadeförebyggande arbetet. - Utveckla och använda hållbara leverantörer. - Främja hållbarhetstänkandet hos leverantörer och samarbetspartner. - Säkerställa regelefterlevnad.	- Hållbarhetsdiskussion och samtal med nya leverantörer och med befintliga leverantörer vid behov. - Löpande dialog med våra förtroendeentreprenörer, framför allt inom byggsidan, fokus på delreparationer av våtutrymmen. - Utbildningsdag i MEPS för samarbetspartner inom byggsidan.
Samhället	- Löpande hållbarhetssamtal med samhällsaktörer vid föreläsningar, möten och seminarier. - Information till samhället via media av olika slag.	- Hjälpa samhället att skadeförebygga. - Utveckla och sponsra det lokala samhället inom olika hållbarhetsområden. - Barns och ungas hälsa.	- Föreläsningar och seminarium om skadeförebyggande åtgärder inom olika områden. - Skadeförebyggande tips via olika medier vid olika typer av klimatrelaterade händelser. - Delat ut reflexvästar till förskolor i hela länet. - Delat ut reflexer under morgonrusningen i flertalet av länets kommuner. - Sponsrat Majblommans Riksförbund. - Sponsrat Läxhjälp.

Så bidrar vi till de globala målen

DE GLOBALA MÅLEN

2015 enades världens ledare om 17 mål för hållbar utveckling. De slog fast att begreppet hållbarhet har tre dimensioner; social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet, och att de globala målen genast måste omsättas i handling.

LF Västernorrland tar hänsyn till alla dessa tre dimensioner i arbetet med våra prioriterade hållbarhetsfrågor. Vi arbetar med alla de globala målen inom vilka vi kan göra skillnad, och vår ambition är att bidra till att realisera FNs hållbarhetsmål. Det gör vi bland annat genom att verka för minskad ojämlikhet, bra arbetstillfällen, ett säkrare samhälle för alla och genom att förebygga skador inom Personrisk och egendom samt genom att bidra till en hållbar konsumtion för att bekämpa klimatförändringarna. Här visar vi några av de mål som LF Västernorrland arbetar med, och som vi vet gör skillnad.

MÅL 3: HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE

Delmål:

- 3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.
- 3.6 Minska antalet dödsfall och skador i vägtrafiken.

Vi bidrar till forskning om hälsa och trafikolyckor. Vi arbetar också med förebyggande hälsotjänster och rehabilitering, skadeförebyggande åtgärder och information om trafik-säkerhet. Internt jobbar vi löpande med arbetsmiljön. Vi genomför undersökningar om hälsa, arbetsmiljö och livsstil (Halu). Alla medarbetare har utvecklingssamtal, och vi ger friskvårdsbidrag till alla medarbetare. Vi investerar inte i tobaksproducenter eller spelbolag.

MÅL 5: JÄMSTÄLLDHET

Delmål:

- 5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande.

Vi strävar efter en arbetsplats där andelen kvinnor och män är lika stor. Detta gäller även könsfördelningen av chefer inom företagsledningen och första linjenchefer, liksom fördelningen mellan män och kvinnor i styrelsen. Inga osakliga löneskillnader som beror på kön ska förekomma hos oss. Via våra olika äganden arbetar vi även för jämställdhet i andra styrelser.

MÅL 7: HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

Delmål:

- 7.2 Öka andel förnybar energi
- 7.3 Ökning av energieffektivitet.

Genom våra bankerbjudanden inom gröna bolån och energieffektiviseringslån öppnar vi möjligheten för kunder som vill ställa om till investeringar i alternativa energikällor som till exempel installation av solceller eller andra miljövänliga energikällor, isolering av boenden och så vidare.

MÅL 8: ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

Delmål:

- 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygghet, säker arbetsmiljö för alla.
- 8.10 Tillgång till bank- och försäkringstjänster samt finansiella tjänster för alla.

Alla våra medarbetare omfattas av kollektivavtal. Det sistnämnda följer vi även i våra inköpsavtal. Vi har såväl lokala kontor som digitala erbjudanden, som gör våra finansiella tjänster mer tillgängliga.

MÅL 10: MINSKAD OJÄMLIKHET

Delmål:

- 10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering.

Vår sponsring prioriterar idrottsföreningar som främjar integration, jämställdhet och mångfald. Under året har vi även sponsrat Majblomman, som hjälper barn i ekonomisk utsatthet. Vi har också gett bidrag till stiftelsen Laxhjälp för dess insatser för att fler niondeklassare ska kunna gå ut grundskolan med fullständiga betyg.

MÅL 11: HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

Delmål:

11.6 Minska städernas miljöpåverkan.

Vi stödjer forskning om klimatpåverkan och hållbara, trygga samhällen. Vi jobbar brett med skadeförebyggande insatser inom många samhällsrelaterade områden, som klimatfrågor samt brand- och vattenskador på olika typer av fastigheter, och vi stöttar grannsamverkan. Dessutom investerar vi en betydande andel av vår obligationsportfölj i gröna, hållbara obligationer.

MÅL 12: HÅLLBARA KONSUMTIONS- OCH PRODUKTIONSMÖNSTER

Delmål:

12.2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser.

Vi ställer krav på val av material, återvinning och återbruk vid skadereparationer inom såväl motor, där vi även jobbar med kvalitetssäkrade verkstäder, som på egendomssidan. Vi har förändrat tjänstebilsavtalen så att andelen tjänstebilar som helt eller delvis drivs med el kraftigt har ökat, och vi erbjuder laddstolpar för våra medarbetare.

MÅL 13: BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Delmål:

13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer.
13.3 Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar.

Vi bidrar med forskning och föreläsningar om klimatpåverkan samt för dialoger med intressenter och andra om klimatfrågor. Vi genomför årliga koldioxidmätningar av vår placeringsportfölj, och vi har valt att exkludera miljötungt bolag, till exempel kolbolag. Vi investerar även i mikrolån och har en stor andel gröna och hållbara obligationer. Vi har påbörjat mätning av vår CO₂-påverkan via Zero Mission.

MÅL 15: EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFOLD

Delmål:

15.2 Främja hållbart skogsbruk

Vi investerar i hållbarhetsinriktade obligationer öronmärkta för hållbart skogsbruk och naturvård. Via banken erbjuder vi lån till skogs- och jordbrukskunder.

MÅL 16: FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

Delmål:

16.5 Bekämpa korruption och mutor
16.6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner

Fredliga och inkluderande samhällen är viktiga för oss och, bland annat i vår uppförandekod, prioriterar vi affärsetiska frågor högt. Vi har tydliga regler kring otillbörliga förmåner, som antikorruption, penningtvätt och kundkännedom, och efterlevnaden är mycket god. Dessutom har vi en visseblåsarfunktion och en klago- målsansvarig på plats.

MÅL 17: GENOMFÖRANDE OCH PARTNERSKAP

Vi samarbetar med och stöder lokalsamhället, lokala organisationer och företag som stödjer en hållbar utveckling inom klimatförändringar, samhällsutmaningar och andra lokala engagemang för FNs globala mål. Vi uppmuntrar dessutom medarbetare som engagerar sig i dessa samarbeten. De globala målen kan bara förverkligas genom globalt partnerskap och samarbete.

Ansvarsfulla investeringar

Att löpande integrera hållbarhet i förvaltningen av våra tillgångar är ett område där vi verkligen kan påverka och göra skillnad. Det är ett sätt för oss att ta ansvar gentemot våra kunder, vårt samhälle och vår miljö och ett sätt att samtidigt både verka för en hållbar utveckling och förbättra möjligheterna till en bra avkastning.

LF Västernorrland förvaltar bolagets egna tillgångar i en diversifierad portfölj. Genom att vi investerar i ett stort antal bolag över hela världen, framför allt genom fonder, har vi goda möjligheter att bidra till en hållbar utveckling. Vid varje investeringsbeslut beaktar vi i möjligaste mån relevanta hållbarhetsfaktorer. Vi ser det som en stor investeringsmöjlighet att identifiera bolag som verkar på ett ansvarsfullt sätt, eftersom vi bedömer att det här är bolag som på lång sikt kommer att kunna skapa bäst avkastning till sina ägare. Inom ramen för våra fastställda förvaltningsmål främjar vi bolag som befinner sig i en omställning och som stödjer övergången till ett hållbart, mer klimatsmart samhälle. Att integrera hållbarhet i förvaltningen är ett sätt för oss att ta ansvar gentemot våra kunder, vårt samhälle och vår miljö. Det är även ett sätt att reducera risker, minimera negativa konsekvenser för en hållbar utveckling och förbättra avkastningsmöjligheterna.

Långsiktig klimatsmart vision

Med utgångspunkt i att begränsa klimatförändringarna, i linje med Parisavtalet, har LF Västernorrland antagit en långsiktig klimatsmart vision som innebär att portföljen ska vara klimatneutral senast år 2045. Arbetet med ansvarsfulla investeringar är strukturerat inom plattformen för hållbar förvaltning med fem fokusområden:

Genom plattformens fem fokusområden, med tillhörande aktiviteter och mål, bedriver vi ett strukturerat arbete och följer löpande upp utvecklingen för att utvärdera våra

investeringar och portföljen som helhet. Vi följer även löpande utvecklingen av regelverk, riktlinjer och praxis och hållbarhetsfaktorer integreras i förvaltningen med hjälp av följande ansvarsfulla investeringsstrategier:

- **Integrering:** Bolag och emittenter ska bedömas utifrån en integrerad analys som både beaktar hållbarhets- och finansiella faktorer.
- **Inkludering (Välja in):** Investeringar kan göras i bolag och emittenter utifrån en integrerad analys och utifrån hållbarhetsrelaterade teman och fastställda kriterier för omställningsbolag.
- **Påverkan:** Påverkans- och ägararbete ska bedrivas mot utvalda bolag och emittenter. Prioriteringar i arbetet ska göras utifrån bland annat ägande och hållbarhetsfaktorer.
- **Exkludering (Välja bort):** Strategin tillämpas som sista åtgärd när andra strategier prövats. Hållbarhetsrelaterade exkluderingskriterier kan vara risk- eller normbaserade och definieras med eller utan omsättningsgräns.

Hållbart värdeskapande förvaltning

I arbetet med ansvarsfulla investeringar vill vi bidra till FN:s Agenda 2030 och ett urval av de globala målen för hållbar utveckling. Följande globala mål prioriteras inom kapitalförvaltningen:

Detta arbete bedrivs bland annat genom investeringar i hållbarhetsinriktade obligationer; ett samlingsnamn för gröna, sociala och tematiska obligationer som utfärdas av företag och organisationer. För dessa obligationer upprättas ett ramverk enligt branschstandard som beskriver hur det upplånade kapitalet för den specifika obligationen ska användas till hållbart värdeskapande. LF Västernorrland investerar i hållbarhetsinriktade obligationer både direkt och indirekt genom diverse räntefonder. I vår totala ränteportfölj utgör hållbarhetsinriktade obligationer 73 procent med ett marknadsvärde på 496 miljoner kronor.

Minimera klimatrisker

Kapitalförvaltningens hållbarhetsarbete har ett särskilt fokus på klimatförändringar eftersom de utgör en direkt finansiell risk för bolaget i form av påverkan på försäkringsaffären och investeringar. Samtidigt ser vi stora möjligheter i att investera i bolag med omställningsambitioner, det vill säga viljan att ställa om mot mer koldioxideffektiva affärsmodeller. Vi har också goda möjligheter att positivt påverka bolag och fondbolag som vi har investerat i genom aktivt påverkansarbete. Med utgångspunkt i att hålla den globala medeltemperaturökningen väl under 2°C, med målet att begränsa den till 1,5°C i linje med Parisavtalet, har kapitalförvaltningen stort fokus på att arbeta med denna klimatsmarta vision.

LANGSIKTIG KLIMATSMART VISION

VISION

Klimatsmart vision och hållbart värdeskapande förvaltning

FOKUSOMRÅDE

Främja hållbara investeringar

Minimera klimatrisker

Investera i ansvarsfulla bolag och länder

Bedriva värdeskapande ägararbete

Samarbeta med hållbarhetsinriktade förvaltare

LÅNGSIKTIGT MÅL

Delmål: Bolagets portfölj ska vara harmoniserad och bidra till att begränsa den globala uppvärmningen till max 1,5 C år 2030

Övergripande mål: Bolagets portfölj ska vara klimatpositiv senast 2045

Uppföljning och utvärdering

För att följa upp bolagets mål mäter och redovisar vi koldioxidavtrycket för vår investeringsportfölj enligt Svensk Försäkrings branschrekommendation. Koldioxidavtrycket mäts och följs upp med måttet "viktad genomsnittlig koldioxidintensitet", ett mått som rekommenderas av Svensk Försäkring, Fondbolagens förening och TCFD. Nyckeltalet mäter utsläpp i förhållande till intäkt och visar hur koldioxidintensiva bolagen i portföljen är. Värdet är uttryckt som antal ton utsläppta koldioxidequivaler per miljon krona (CO₂e/MSEK) och omfattar i dagsläget utsläpp i scope 1 och 2. Beräkningarna görs på noterade aktieinnehav, företagsobligationer utgivna av noterade företag och fastighetsbolag.

Även en framtidsblickande klimatscenarioanalys genomförs för att utvärdera aktieportföljens möjlighet att leva upp till målet om att begränsa medeltemperaturökningen i linje med Parisavtalet. Analysen görs med hjälp av data från CDP (Carbon Disclosure Project) och den ITR (Implied Temperature Rise) bolag tilldelas till följd av dess redovisade klimatambitioner. För att styra våra investeringar i riktning mot Parisavtalet fokuserar vi på att välja in bolag som arbetar med omställning av sina verksamheter och vi ser positivt på bolag som har vetenskapligt baserade utsläppsmål, så kallade Science Based Targets (SBT). Vi följer regelbundet upp hur stor andel av bolagen i det förvaldade kapitalet som fått sitt vetenskapligt baserade klimatmål validerat av tredje part. För aktier på noterade marknader uppgick den andelen vid det senaste mätillfället till 35 procent.

Investera i ansvarsfulla bolag och länder

Utgångspunkten för vårt arbete är FN:s Principer för ansvarsfulla investeringar (PRI), FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Utifrån dessa internationella överenskommelser har Länsförsäkringar utvecklat och antagit hållbarhetskriterier och ställningstaganden för utvalda sektorer. Genomlysning av befintliga och nya investeringar görs regelbundet för att identifiera bolag som misstänks överträda internationella överenskommelser och gällande exkluderingskriterier mot bolag och länder.

Genom att verka för att bolag och länder följer avsikterna i internationella principer, egna hållbarhetskriterier och ställningstaganden kan Länsförsäkringar bidra till FN:s globala mål och att reducera risker. Vi exkluderar bolag kopplade till allvarliga överträdelser av internationella konventioner och överenskommelser, kontroversiella vapen, utvinning och energiproduktion med förbränningskol, okonventionell utvinning av olja och

HUMLEGÅRDEN OCH LÄNSFÖRSÄKRINGAR – EN GEMENSAM STRÄVAN MOT HÅLLBARHET

Under året har vi fördjupat ägararbetet med Humlegården. Vi har schemalagda möten två gånger per år där vi går igenom vilken syn vi som ägare har kring hållbarhetsfrågor och hur det stämmer överens med hur Humlegården själva ser på dessa frågor och hur de arbetar med detta under året. Under 2024 har vi bland annat pratat om ökad biologisk mångfald som lett till att Humlegården nu planerar in ökad andel grönytor på tio av sina fastigheter, etablerar kärl för att samla upp regnvatten, boplatser för insekter/insektsholkar, byter ut vissa buskar som anses vara invasiva (Snöbär och oxbär).

gas, prospektering och konventionell utvinning av olja och gas, produktion av tobaksprodukter, produktion av pornografiskt material samt spel om pengar. Vidare exkluderar vi även stater/jurisdiktioner (emittenter) och utvalda statskontrollerade bolag som bedöms motverka folkrätten, mänskliga rättigheter, demokrati, anti-korruption och internationella standarder för skatteförvaltning. För en lista över exkluderade bolag och länder, se Exkluderade bolag och omställningsbolag på LF.se.

Samarbeta med hållbarhetsinriktade förvaltare

I en del av vår förvaltning använder vi oss av fonder. Vi säkerställer att de fondförvaltare vi samarbetar med arbetar enligt UN PRI:s principer. En hållbarhetsrelaterad utvärdering och bedömning görs i samband med nyinvestering och vid årlig uppföljning av förvaltare av såväl noterade som onoterade tillgångar. Genom enkäten ombeds förvaltaren delge hållbarhetsrelaterade uppgifter, vilka lig-

ger till grund för bedömningen av fondens utveckling inom hållbarhetsarbetet. I de fall fondens arbete inom området försämrats inleds ett påverkansarbete för att nå förbättring och uppnås ingen förbättring så avyttrar vi fonden.

Bedriva värdeskapande ägararbete

Ett aktivt ägarstyrnings- och påverkansarbete bedrivs av länsförsäkringsbolagen både genom förebyggande och reaktivt påverkansarbete. Det förebyggande arbetet syftar till att uppmuntra och förmå bolag att hantera väsentliga hållbarhetsfaktorer, både vad gäller risker och möjligheter, på ett värdeskapande sätt. Dialogerna utgör en del av arbetet med att kontinuerligt bevaka och påverka relevanta områden som rör bolagens strategi och styrning, finansiella och hållbarhetsrelaterade mål, resultat, risker samt social och miljömässig påverkan.

Detta arbete bedrivs främst med de av länsförsäkringsgruppen direktägda onoterade bolagen, där möjligheten att utöva inflytande

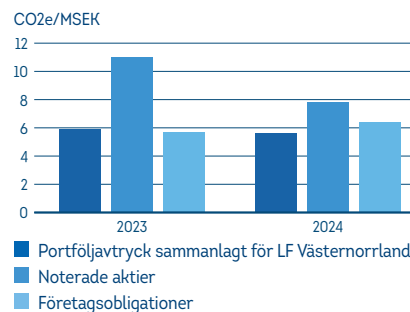
bedöms som störst. Arbetet bedrivs av representeranter från de lokala länsförsäkringsbolagen tillsammans med medarbetare från Länsförsäkringar Liv AB:s kapitalförvaltning. Reaktivt påverkansarbete bedrivs när ett bolag överträder, eller misstänks överträda, principer för ansvarsfullt företagande och/eller är involverade i allvarliga incidenter. Syftet med påverkansarbetet är att bolaget ska upphöra med överträdelsen och vidta förebyggande åtgärder för att förhindra att liknande överträdelser upprepas. Om arbetet över tid inte når det avsedda resultatet avyttras bolaget. Detta arbete bedriver länsbolagen i stor utsträckning via de fondmotparter som har investerats med.

LF Västernorrland deltar i valberedningar och röstar på stämmor i de investeringsobjekt där vi är en betydande ägare, främst inom gemensamt ägda bolag i länsförsäkringsgruppen. Förebyggande påverkansarbete bedrivs också i en rad olika investerarinitiativ via Länsförsäkringar AB.

INVESTERINGSPORTFÖLJENS CO₂-AVTRYCK

Resultatet av årets CO₂-mätning visar att vårt arbete med att kontinuerligt söka bolag som har satt hållbarhet i fokus också fortsätter att ge oss minskade CO₂-utsläpp. Vår investeringsfilosofi innebär att vi inte enbart köper de bolag som har de absolut lägsta utsläppen utan ger också utrymme till en del så kallade omställningsbolag. Det kan vara bolag verkar inom sektorer som traditionellt är stora CO₂-utsläppare men som tillverkar tex stål eller cement med en ny teknik som avsevärt sänker dessa utsläpp. Vår bedömning är att vi fortsatt behöver stål och cement för att bygga de samhällen vi lever i men att det ska göras med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Investeringsportföljens CO₂-avtryck

SAMARBETE MED HÅLLBARHETSINRIKTADE FÖRVALTARE

Impact

Under våren 2024 lyftes Coeli Circulus fram som en case study i Harvardkursen "Making the Sustainable Investment Case". En grupp utvalda studenter arbetade med ett av fondens stora innehav, Repositrak, ett amerikanskt microcap-bolag med mjukvara för spårbarhet inom livsmedelsvärdekedjan, för att stärka bolagets hållbarhetsarbete.

SEB-dialoger med två av våra portföljbolag

På vårt senaste halvårsmöte med Mycronic AB diskuterade vi hållbarhetsinitiativ, transparens, rapportering och målsättning. Fokus låg på produktutveckling, cirkulär ekonomi, energieffektivitet, avfallshantering, arbetsförhållanden, mångfald, affärsetik och efterlevnad av regelverk. För att förbättra hållbarheten krävs integration i strategiska ramverk och förbättrad rapportering. Vi fortsätter dialogen för att stödja Mycronic i deras hållbarhetssträvan.

I april 2024 granskade Region Skåne Bravida AB:s faktureringsrutiner och upptäckte avvikelser. En revision visade överskjutande timmar på flera fakturor, vilket ledde till en omfattande granskning. Vi begärde ett möte med vd och CFO och

fick veta att Bravida redan initierat en oberoende utredning och avlägsnat nyckelpersoner. Problemet visade sig vara isolerat till Malmö El Service-filialen. Bravida har sedan dess implementerat åtgärder för att förhindra framtida fel och visade ett strukturerat tillvägagångssätt, vilket gav förtroende för deras hantering och framtida riktning. Vi fortsätter vår dialog med Bravida för att säkerställa transparens och höga etiska standarder.

Exempel på innehav i Skagen Focus

Methanex, världens största producent av metanol, fokuserar på metanol som marint bränsle och att minska koldioxidintensiteten vid framställning. Deras senaste fabrik, Geismar 3, har en av de lägsta koldioxidintensiteterna i branschen. Vi arbetar aktivt med Methanex för att stödja deras hållbarhetsmål och övergång till mer miljövänliga lösningar.

Attraktiv arbetsgivare

Våra medarbetare är vår största tillgång och kärnan i vår verksamhet. Deras engagemang och kompetens är avgörande för att vi ska nå våra affärsmål och förbli konkurrenskraftiga på lång sikt. En arbetsmiljö där medarbetare och ledare trivs och mår bra är därför en prioritet.

Vision och värdegrund

Vår vision är att skapa en enklare och tryggare vardag för människor och företag i Väster-norrland. Vår värdegrund bygger på att alltid sätta kunden först, göra vårt bästa och att arbeta tillsammans. Dessa principer är vägledande i vårt hållbarhetsarbete och i vår strävan att vara en attraktiv arbetsgivare. Genom att attrahera, utveckla och behålla engagerade och kompetenta medarbetare, tror vi att vi också kommer att ha de mest nöjda och lojala kunderna. Vi värdesätter långsiktiga relationer både internt och externt, vilket är en del av vårt ansvar som en hållbar och ansvarsfull arbetsgivare.

Kompetensutveckling och lärande

Alla medarbetare deltar i en kontinuerlig dialog om prestation och utveckling. Individuella mål sätts i början av året och följs upp löpande. Kompetensutveckling sker genom vardagslärande och formella utbildningsprogram inom liv-, bank- och sakförsäkringsområden samt ledarskap. Årliga kompetensuppdateringar och utbildningar inom GDPR, sekretess, antipenningtvätt, kundklagomål, säkerhet och nätfiske är obligatoriska för relevanta medarbetare. Alla dessa aktiviteter dokumenteras i en individuell färdplan som följs upp regelbundet.

Hälsa och arbetsmiljö

Vi arbetar systematiskt med arbetsmiljön och följer upp sjukfrånvaro, arbetsskador och medarbetarundersökningar genom vår arbetsmiljökommitté. Alla medarbetare erbjuds sjukvårdsförsäkring, förebyggande hälsotjänster och möjlighet att löneväxla till tjänstepension. Vi har en tydlig rehabiliteringsprocess och erbjuder hälsoundersökningar samt stöd för viktminskning och att bli nikotinfria. Friskvårdsbidraget har ökat för att stimulera hälsoaktiviteter. För att motverka stress och ohälsa utvecklar vi kontinuerligt våra chefers kompetens inom området. Sjukfrånvaron fortsätter vara på en låg nivå runt 3 procent.

Vi erbjuder flexibilitet genom möjligheten att arbeta hemifrån två dagar i veckan och våra kontorslokaler i Sundsvall är utformade för ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Nytt för i år är att vi inför årliga bolagsövergripande medarbetarundersökningar. Verktöget ger oss möjlighet att mäta och följa medarbetarupplevelsen inom områden som ledning, ledarskap, engagemang, teameffektivitet, arbetsmiljö och e-NPS. e-NPS står för Employee Net Promoter Score och är en metod för att mäta medarbetarnas lojalitet och engagemang inom en organisation. Precis som Net Promoter Score (NPS) används för att mäta kundlojalitet, används e-NPS för att få en

uppfattning om hur sannolikt det är att medarbetarna skulle rekommendera sin arbetsplats till andra. Vårt övergripande mål för e-NPS är 50 och årets resultat var 46.

Jämställdhet och mångfald

Vi strävar efter att alla medarbetare ska ha lika rättigheter och möjligheter. Vår lika behandlingsplan beskriver hur vi arbetar systematiskt för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter. Vi har nolltolerans mot trakasserier och kränkande särbehandling, och våra chefer är utbildade i dessa frågor. Vid rekrytering strävar vi efter en jämn könsfördelning och ett brett mångfaldsperspektiv. Alla medarbetare har möjlighet till löneutjylnad vid föräldraledighet.

Nyckeltal för attraktiv arbetsgivare

Vi utvärderar vår attraktivitet som arbetsgivare genom Arbetsgivarindex (AVI) från Nyckeltalsinstitutet. I år har vi nått toppresultat och fått utmärkelsen Excellent Arbetsgivare 2024. Vårt indexresultat är 143, vilket är högre än medianen för den privata tjänstesektorn (134), finansiella bolag (129) och länsförsäkringsgruppen (127). Vi arbetar vidare för att behålla vårt fina resultat även kommande år.

Långsiktigt och breddat samhällsengagemang

Vi som arbetar i LF Västernorrland både bor och verkar i länet, vilket gör det naturligt för oss att engagera oss i vår hembygd. Vi vill arbeta tillsammans för vår gemensamma trygghet och vara med och lösa de problem och utmaningar som vi västernorrلänningar står inför. Vi har tre fokusområden i vårt samhällsengagemang: idrott, näringsliv och samhälle samt socialt engagemang.

Vi stödjer den lokala idrotten

En meningsfull och stärkande uppväxt för länets barn och ungdomar har långsiktig positiv påverkan på samhället. Vi tror på idrottsföreningars förmåga att ge både sammanhang och hälsa. Därför stöttar vi bred barn- och ungdomsidrott. Många av våra anställda är engagerade i sina barns föreningar, och det uppmuntrar vi genom att alltid stötta dessa. Vi gynnar idrottsföreningar vars värderingar följer Riksidrottsförbundets syn på barn- och ungdomsidrott, liksom de föreningar som står för mångfald och arbetar för integration. Många idrottsföreningar ansöker om stöd, och hos oss görs det enklast via ett ansökningsformulär på vår webbplats. Där framgår vad vi vill veta för att kunna fatta beslut. Vi stöttar också elitlagen i länet, då de är viktiga förebilder för våra barn och unga. Elitlagens matcher är en fin mötesplats för oss och våra kunder, där vi kan heja på våra lag tillsammans. Vi främjar de elitlag som har ett eget samhällsengagemang för barn och ungdomar i vårt län. År 2024 sponsrade vi 60 barn- och ungdomsföreningar och fem elitlag.

Näringsliv och samhälle

Vi ger stöd till föreningar och projekt som främjar näringslivsutveckling. Ett exempel är Nyföretagarcentrum, som ger de som vill starta eget företag, eller redan har startat ett, kostnadsfri rådgivning. Erfarna rådgivare, som själva är företagare, hjälper till med affärsidé, råd om budget, marknadsföring eller annat som rör företagandet. Rådgivningen kan vara kostnadsfri tack vare vårt och andra samarbetspartner finansiella stöd. Ett annat exempel är vårt stöd till Ung Företagsamhet, som utbildar grundskole- och gymnasieelever i entreprenörskap. Varje år hålls en mässa där gymnasieelever får presentera sina affärsidéer, och där är vi dessutom tävlingsvärd för tävlingen Årets UF-företag. Vi är också partner till, och har flera anställda engagerade i, Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER) vid Mittuniversitetet. Initiativet till CER kom från

ett nätverk av företag som arbetar för att stärka verksamheten inom bank, försäkring och pension i Sundsvallsregionen. När CER bildades 2008 anslöt sig ytterligare två branscher: fastighet och revision. Länsstyrelsen i Västernorrland medverkade till att, med statliga medel, strukturfondspengar och bidrag från näringslivet, skapa ekonomiska förutsättningar för ett forskningscentrum inom detta för regionen så viktiga arbetsmarknadsområde. Vi vill också bidra till ett tryggare samhälle och dela med oss av vår kunskap genom att ingå i organisationen Grannsamverkan. Detta sker genom Samverkan mot brott (SAMBO), som är en organisation bestående av Polisen, flera försäkringsbolag däribland Länsförsäkringar, samt flera andra aktörer som till exempel Stöldskyddsföreningen (SSF), Brottsförebyggande rådet (Brå), Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Hyresgästföreningen, Riksbyggen och Villaägarna, som alla verkar för att skapa tryggare boende. På uppdrag av ovanstående intressenter är Stöldskyddsföreningen huvudman för verksamheten.

Socialt engagemang

Vi sponsrar Majblomman och Läxhjälpen i Västernorrland. Majblommans mål är att ekonomiskt utsatta familjer ska kunna ansöka om medel till sina barns aktiviteter, och Läxhjälpens mål är att fler niondeklassare ska gå ut skolan med fullständiga betyg. Vi ser att Västernorrland utmärker sig med en låg andel niondeklassare som går ut med fullständiga betyg. Med vårt stöd till ett pilotprojekt har Läxhjälpen kunnat bredda sin verksamhet i länet med digital läxhjälp i Kramfors och Sollefteå. Vi stödjer Läxhjälpens vision om att alla ska ha möjlighet att lyckas i skolan och därmed kunna påverka sin framtid. För att så många barn som möjligt ska kunna ingå i ett sammanhang välkomnar vi ansökningar om sponsring till barnkultur. Vi har även fortsatt vårt initiativ med att dela ut reflexvästar till förskolor runt om i länet. Genom att förse förskolor och familjedaghem med kostnadsfria reflexvästar tryggar vi våra minsta i länet

och förebygger på så sätt även uppkomsten av skador. Reflexvästarna fyller en viktig funktion hela året då de bidrar till att barnen syns väl både på skolgården, i trafiken och när det är mörkt ute. Under året har vi dessutom, tillsammans med 16 andra länsbolag, gått med i projektet Digitala trygghetsvärdar i samarbete med Rädda Barnen. Syftet är att göra spelvärlden tryggare för våra barn och unga och motverka psykisk ohälsa. Genom projektet utbildar vi erfarna gamers till Digitala Trygghetsvärdar som barn och unga kan prata med om sina problem. Vårt mål är att alla barn och unga ska må bra och känna sig trygga, oavsett om de befinner sig i skolan, på fotbollsplanen eller i spelvärlden

Reflexvästar till förskolebarnen

Genom att förse förskolor och familjedaghem med kostnadsfria reflexvästar tryggar vi våra minsta i länet och förebygger på så sätt även uppkomsten av skador. Reflexvästarna fyller en viktig funktion hela året då de bidrar till att barnen syns väl både på skolgården, i trafiken och när det är mörkt ute.

Skadeförebyggande aktiviteter

Ett aktivt skadeförebyggande arbete är en central del av LF Västernorrlands verksamhet. Genom att förebygga skador och minimera effekterna av de som ändå inträffar åstadkommer vi en rad positiva effekter – skadekostnaderna blir lägre, kundernas trygghet ökar och vår miljöpåverkan minskar. Vi förebygger skador inom de tre områdena Egendom, Klimat och Personrisk.

Egendom

Vårt arbete med att förebygga skador på egendom handlar både om allt vi gör för att minska riskerna för skador och våra insatser för att minimera konsekvenserna när en skada ändå inträffar – både för våra kunder och för bolaget.

Sedan LF Västernorrland bildades 1844 har vi byggt upp en omfattande erfarenhet av brand- och vattenskador. Dessa områden utgör vår största indirekta miljöpåverkan, eftersom konsekvenserna ofta är omfattande och skadorna resurskrävande att åtgärda. Konsekvenserna av den här typen av skador innebär dessutom att de drabbade tvingas lämna sitt boende, med alla påfrestningar det innebär. Exempelvis kan en affärsrörelse som drabbas av ett avbrott till följd av en skada riskera att tappa sin marknadsposition med långtgående

ekonomiska konsekvenser som följd. Det skadeförebyggande arbetet inom brand- och vattenskador handlar både om det förebyggande arbetet och om att begränsa effekterna av de skador som ändå inträffar. Det gäller att upptäcka risken för en skada i tid. Ett bra exempel är att vi, i samband med de trygghetsbesök vi gör hos nya villaförsäkringskunder, utför en kostnadsfri installation av vattenalarm i köket samt kontrollerar och erbjuder komplettering av brandskyddet. Vårt skadeförebyggande råd prioriterar och

föreslår aktiviteter till företagsledningen, som i sin tur beslutar och tillsätter resurser. Tillsammans med branschkollegor och Svensk Försäkring tog vi 2019 fram en ny vägledning för köks- och badrumsbyggnation. Vattenskador kostar enligt Svensk Försäkringsstatistik försäkringsbranschen 10 miljarder kronor årligen. En stor del av skadorna kan undvikas om badrum och kök byggs och renoveras rätt.

Elektronik och vitvaror

LF Västernorrland samarbetar sedan flera år med en lokal aktör för reparation av skadade mobiltelefoner och annan hemelektronik, liksom vitvaror. Sammanlagt utgör dessa en relativt stor andel av skaderegleringen inom hemförsäkring.

Trygghetsbesök

Vår skadeförebyggande personal genomförde under åren 2010–2022 mellan 1 500 och 2 000 kundbesök per år. Det har givit oss en god bild av vilka de typiska bristerna är i kundernas fastigheter. En del beror på okunskap hos privata fastighetsägare. Andra brister, vilket kanske är mer allvarligt, beror på okunskap hos de hantverkare som installerar kök och badrum. Vår statistik under perioden visar att åtta av tio kök inte uppfyller kraven, trots att Boverkets byggregler om vattensäkerhet funnits i mer än tio år. Därför är utbildning av, och erfaren hetsutbyte med, hantverkare sedan flera år en prioriterad och återkommande aktivitet.

Under 2024 har vi vidareutvecklat våra trygghetsbesök för både företag och lantbruk. Målet för lantbruk är att besöka våra deltidslantbruk för att se över brandskyddet på gården samt säkerställa att försäkringsomfattningen är korrekt.

Vi har också genomfört en internutbildning i brandskydd under året för att kunna besiktiga nytecknade försäkringar för restauranger. Vid dessa besiktningar granskar vi brandskyddet och bedömer risken för vattenskador, särskilt i köken.

Skadeförebyggande projekt och utbildningsinsatser

Stora brand- och vattenskador utgör den enskilt största klimatbelastningen hos oss och varje totalskada som kan undvikas, eller ersättas med alternativa åtgärder jämfört med identiska återuppföranden, har stor betydelse för den sammanlagda miljöpåverkan. Vi utbildar årligen medarbetarna inom skadeförebyggande områden. Sedan 2022 har vi återgått till ordinarie trygghetsbesök, det vill säga att besöka nya kunder och ge skadeförebyggande råd samt installera vattenalarm. Under 2023 anställdes två nya skadeförebyggare som ersättning för de två som gått vidare till andra uppdrag. Under 2023 genomfördes över 1 000 trygghetsbesök i länets alla kommuner. Vi uppdaterade även skadeförebyggarnas IT-plattform för att på ett bättre sätt på plats hos kunden kommunicera och visa våra tips och råd. I ett allt mer digitaliserat kundmöte blir dessa möten hemma hos kunden allt viktigare, inte minst genom att vi får möjlighet att visa företagets hela produktutbud.

Under 2024–2025 kommer vi att genomföra projekt för att besikta bilverkstäder med

NÅGRA EXEMPEL PÅ SKADEFÖREBYGGANDE INSATSER

- Under åren 2019 till 2021 genomförde vi ett villaprojekt där drygt 5 000 försäkrade fastigheter i länet besöktes. Tillsammans med kunden gick vi igenom nuvarande försäkringsskydd, framtida försäkringsskydd och byggnadernas skick. Under 2021 genomfördes nästan 2 000 av dessa besiktningar med gott resultat och många nöjda kunder. Målet med projektet var att minska den samlade risken för försäkringskollektivet, framförallt för omfattande brand och vattenskador, där vi noterat att sämre underhållna fastigheter löper en väsentligt högre risk och där fullvärdesförsäkring många gånger kan ersättas med en beloppsförsäkring, så kallad första risk.
- Under 2018 fokuserade vi på hur vi och våra kunder förebygger bränder och inbrott i bostäder, och vi delade de erfarenheter som inbrottsdrabbade kunder förmedlat till oss.
- 2015 och 2017 genomförde vi två projekt om hur man förebygger vattenskador i kök. Projekten genomfördes inom Alnös och Sköns församlingar i Sundsvall, där frekvensen av vattenskador varit särskilt hög under de senaste tio åren.

fokus på brandskydd. Detta är ett led i vårt arbete med att förebygga bränder och förbättra vårt bestånd.

Under 2023 genomfördes över 1 000 skadeförebyggande besök i länets alla kommuner. Vi uppdaterade även skadeförebyggarnas IT-plattform för att på ett bättre sätt på plats

hos kunden kommunicera och visa våra tips och råd. I ett alltmer digitaliserat kundmöte blir dessa möten hemma hos kunden allt viktigare, inte minst genom att vi får möjlighet att visa företagets hela produktutbud.

Klimat

Den globala uppvärmningen leder till extrema väderhändelser som stormar, skyfall, översvämningar och torka, vilket har betydande samhällsekonomiska konsekvenser.

I slutet av 2022 inledde LF Västernorrland, under ledning av vår hållbarhetsansvariga och riskmanager, ett klimatriskanalysarbete för att identifiera de klimatrisker (både fysiska och omställningsrelaterade) som kan påverka vår försäkringsverksamhet på både kort och lång sikt i ett förändrat klimat. För försäkringsbranschen utgör detta en finansiell risk som är svår att förutse och som sannolikt kommer att leda till fler väderrelaterade försäkringsskador. Hanteringen av dessa ökade risker delas av flera aktörer, både offentliga och privata. Skadeförebyggande inom naturskadeområdet har sedan några år tillbaka varit ett av fem fokusområden (Brand, Vatten, Trafik, Naturskador och Trygghet och brottsförebyggande) inom det gemensamma skadeförebyggande arbetet i länsförsäkringsgruppen. I ett förändrat klimat förväntas antalet naturskador och därmed skadekostnaderna att öka. En avgörande fråga för framtidens försäkringsskydd är i vilken utsträckning internationellt återförsäkringskydd kan utnyttjas och vad kostnaden för

detta blir. Detta är direkt kopplat till FN:s globala mål 11: Hållbara städer och samhällen.

Kunskap och nätverk

LF Västernorrland vill systematiskt förebygga och begränsa effekterna av framtida klimatförändringar. Det förebyggande arbetet handlar till största delen om att minska klimatbelastningen, vilket blir en förlängning av det redan pågående miljöarbetet hos oss.

I ett första steg gäller det att bygga upp kunskap och att bilda nätverk. I nästa skede att använda dessa kunskaper och kontakter för att förebygga och lindra konsekvenserna av naturskador – och därmed öka tryggheten för kunder och lokalsamhälle. Skadeförebyggande av naturskador omfattar främst skador på egendom till följd av storm, skyfall, översvämning, åska, hagel, jordskred och ras, skogsbrand, snötrycks- och frysskador, ökad luftfuktighet, värmebölja, torka och övriga följdverkningar av en stigande medeltemperatur. Att förebygga naturskador är därför en avgörande fråga för framtida samhällsplane-

ring. Det är också viktigt för vår långsiktiga lönsamhet och möjlighet till ett fortsatt brett kunderbjudande.

År 2020 beslutade Länsförsäkringar att starta ett pilotprojekt för att utvärdera potentialen i Geografiskt informationssystem, GIS. I projektet deltar LF Västernorrland som ett av fyra pilotbolag. Vi ser projektet som en synnerligen viktig och långsiktig investering som kommer att ge resultat i decennier. I GIS kan konsekvenserna av olika naturskadescenarier analyseras på en utvald geografisk yta, till exempel vilka fastigheter som riskerar att översvämmas vid stora och plötsliga regnmängder. Med denna kunskap kan vi hjälpa våra kunder att planera inför framtiden – och att förebygga skador.

Större naturskadehändelser

Under 2024 hade LF Västernorrland inga större naturskadehändelser. Vi har de senaste 20 åren hanterat ett antal större naturskador:

Stormar som Dagmar och Ivar

År 2011 drabbades LF Västernorrland av stormen Dagmar, och 2013 härjade stormen Ivar. Den sammanlagda skadekostnaden för dessa båda stormar uppgick till cirka 150 miljoner kronor, varav två tredjedelar avsåg skador på skog och resterande del skador på egendom och fastigheter samt vissa fordonskador.

Snötryck, snöbrott och frysskador

Under de senaste tio åren har vi hanterat flera vintrar med omfattande skador på grund av snötryck och frysta vattenledningar. Vintern 2011 var särskilt kall, vilket resulterade i att fler än 150 fastigheter drabbades av sönderfrysta ledningar, med en skadekostnad på över 10 miljoner kronor. Vintern 2018 föll extremt stora mängder snö över länet, vilket ledde till att många tak rasade in, främst på ekonomibyggnader försäkrade inom lantbruks- och gårdsförsäkringar. Även större kommersiella fastigheter drabbades, trots förebyggande åtgärder. Totalt anmäldes drygt 600 skador, varav cirka 60 procent av kunderna bedömdes ha rätt till ersättning. Den kända skadekostnaden uppgick till cirka 40 miljoner kronor. I början av 2021 drabbades länet återigen av kraftiga vindar och snöfall, vilket orsakade upp-

emot 300 skador, framför allt på skogen, med skadekostnader på cirka 36 miljoner kronor.

Varje år drabbas idrottsföreningar av vinterskador som med enkla medel kunnat undvikas, därför skickades det under hösten 2024 ut skadeförebyggande information till de idrottsföreningar som har byggnader försäkrade i bolaget.

Översvämningar och skyfall

Även om de flesta skadorna här är mindre, drabbade en omfattande översvämning av centrala Sundsvall år 2001 ett stort antal kunder, med en skadekostnad på cirka 25 miljoner kronor för bolaget. Under 2024 analyserade naturskadesamordnaren den risk vi står inför vid ett 100-årsflöde i någon av länets större älvar.

Skogsbränder

Till skillnad från de senaste åren uppstod inga omfattande skogsbränder i länet under 2024.

Hög beredskap

Det externa arbetet fokuserar på att säkra ett kontaktnät av intressenter som behövs före, under och efter en naturskadehändelse. Vi har en naturskadesamordnare vars uppdrag är

att upprätthålla dialog med bland andra kommunerna i länet, räddningstjänsten och länsstyrelsen. Denne har varit en del av Regionalt nätverk för klimatanpassningar som samordnats av Länsstyrelsen. Tyvärr lades nätverket ner i början av 2024. Beredskapen och anpassningen av det lokala samhället för att hantera ett ökat antal klimatrelaterade naturskador nu och i framtiden är central.

Internt handlar det främst om utbildning, utveckling av handlingsplaner för att samtidigt kunna hantera ett stort antal kundkontakter, intern informationshantering och utvärdering av våra försäkrade risker. Under 2018 färdigställdes omfattande beredskapsplaner för hantering av framtida skador på grund av snötryck, storm och översvämning. Arbetet skedde i dialog mellan naturskadesamordnaren, ansvariga chefer och utsedda medarbetare på skadeavdelningen.

Riktlinjerna för det skadeförebyggande arbetet styr utformningen av aktiviteter för att förebygga naturskaderisker. Under 2024 har arbete påbörjats att utforma en lokal beredskapsplan skador (LBS) med syfte att kunna hantera katastrofhändelser. I planen ingår bland annat hur hjälp ska tas emot av andra länsbolag.

Personrisk

Att förebygga personskador är både ett bekant och fortsatt ett utvecklingsområde inom den skadeförebyggande verksamheten. Förutom ekonomiska, och möjligen vissa ekologiska, aspekter av hållbarhet är området särskilt intressant när det gäller social hållbarhet. Människors upplevda trygghet och hälsa är avgörande för lokalsamhällets funktion och attraktivitet.

Person- och hälsorisker kopplade till trafikolyckor och olycksfall är traditionella områden för både analys och samhällsförbättring hos sakförsäkringsbolagen i Sverige. Som marknadsledande inom trafikförsäkring har Länsförsäkringar i många år satsat på aktiviteter som ska öka riskmedvetenheten hos både kunderna och allmänheten i stort. Det har handlat om cyklisterna och om fördelarna med att använda hjälm, liksom att förebygga de risker som särskilt barn utsätts för i trafiken. Vi ser oss som en naturlig sponsor av bland annat reflexvästar till de allra yngsta i våra kommuner samt mer traditionella reflexer för de lite äldre i vårt närområde.

De trafikrelaterade personskadorna

Samarbete med Nationella trafiksäkerhetsförbundet, NTF, och Motormännen är exempel på partnerskap, liksom återkoppling till väg-hållare om faktisk olycksstatistik utifrån trafikolyckor registrerade hos Länsförsäkringar. Med yrkesförarna hos de åkerikunder som så önskat, har vi genomfört dialoger för att öka

medvetenheten om riskerna med distraktion och trötthet vid ratten.

Privata person- och sjukvårdsförsäkringar och hälsoläget i samhället

Att mer allmänt förebygga hälsorisker bland försäkringstagarna är ett yngre initiativ som kan spåras till debatten om utvecklingen inom det offentliga vårdsystemet och ett ökat intresse för privata sjuk- och sjukvårdsförsäkringsprodukter hos våra kunder. Under 2018 fattade företagsledningen beslut om en satsning inom området Personrisk, inklusive förebyggande tjänster kopplade till produkterna. Under 2019 arbetade vi med att bredda det försäkringsskydd och de tillhörande tjänster inom personriskprodukterna som allt för stor del av våra kunder fortfarande saknar. Intresset för och därmed försäljningen av hälsaprodukter fortsätter att öka inom många segment. Satsningen inom Personrisk fortsätter som en del av den gemensamma strategin för länsförsäkringsgruppen. Då den psykiska ohälsan sedan många år är ett samhällsproblem har vi, i samarbete med den

ideella organisationer medverkat i bland annat projektet "Att främja hälsa och förebygga psykisk ohälsa bland ungdomar". Vi vidgar eller anpassar såklart våra budskap i samarbete med fler partner som har framarbetade kanaler att nå fler kundgrupper, dit vi önskar nå med våra skadeförebyggande budskap. Några exempel på detta är MENT, vardagscoach för familjer med barn med NPF och BABY JOURNEY som har digitala HLR-utbildningar, Barnsäkra hemmet samt riktade förebyggande delar för gravida. Vi fortsätter även vårt arbete att vara den naturliga samhallspartnern inom området Trygghet och brottsförebyggande, och likaså samarbetet med ideella föreningar, för att skapa en bättre vardag för boende i Västernorrland.

Prioriterade satsningar

Vårt skadeförebyggande arbete inom Personrisk och Hälsa är sedan 2017 en del av Skadeförebyggande rådets ansvar. Rådet föreslår prioriterade satsningar som beslutas i företagsledningen. Riktlinjen för det skadeförebyggande arbetet är vägledande.

Om hållbarhetsredovisningen

LF Västernorrlands hållbarhetsredovisning upprättas årligen och är från och med 2023 en integrerad del av vår årsredovisning. Redovisningen följer GRI Standards 2021. Hållbarhetsredovisningen utgör även bolagets rapportering enligt 6 kap 11 § årsredovisningslagen (ÅRL).

Redovisningsperiod och omfattning

Hållbarhetsredovisningen beskriver hur vi i LF Västernorrland arbetar med våra väsentligaste frågor och vilken påverkan verksamheten har på samhälle, människor och miljö. Den beskriver också hur vi arbetar med hållbarhetsrisker och hur hållbarhetsfrågor är en integrerad del av affärsmodellen. Hållbarhetsredovisningen omfattas av sidorna 16–32 och den lagstadgade hållbarhetsrapportens omfattning anges på sidorna 39–50.

Hållbarhetsredovisningen är externt granskad, enligt FAR:s rekommendation RevR 12, av vår revisor Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB. Se sidan 51 för revisors rapport över översiktlig granskning. LF Västernorrlands styrelse fastställer årligen hållbarhetsredovisningen som en del av årsredovisningen. Styrelsen tar årligen del av revisorernas granskningsrapport av hållbarhetsredovisningen. Om inget annat anges avser hållbarhetsredovisningen LF Västernorrlands moderbolag, men inte våra leverantörers, intresseföreningars eller samarbetspartner verksamheter. Information och data gäller perioden 1 januari – 31 december 2024. Föregående hållbarhetsredovisning publicerades den 21 april 2023. Inga väsentliga förändringar har gjorts sedan föregående års redovisning..

Väsentlighetsanalys

En väsentlighetsanalys gjordes under 2017 för att identifiera vilka som är våra viktigaste risker och möjligheter inom hållbarhet utifrån verksamhetens påverkan på miljö och samhälle. Som en del i väsentlighetsanalysen genomfördes intressentdialoger med olika intressentgrupper för att bättre förstå vad våra nyckelintressenter förväntar sig av vårt hållbarhetsarbete.

Intressenternas förväntningar vägdes in när prioriteringen av hållbarhetsfrågor gjordes av en intern arbetsgrupp. Fullmäktige och styrelse genomförde en arbetsdag där en bruttolista på olika områden presenterades som sedermera landade i en nettolista med områden som styrelse och bolagsledningen beslutade och validerade. Följande intressentgrupper svarade på enkätfrågor och djupintervjuades:

- Fullmäktige via en fullmäktige dag (ägare och kunder)
- Styrelse
- Medarbetare
- Kunder (mäklare och företagskunder)
- Leverantörer
- Samarbetspartner
- Samhällsaktörer.

Utöver väsentlighetsanalysen gjordes en väsentlighetsanalys tillsammans med övriga länsbolag och Länsförsäkringar AB, 2018–2019 av FN:s globala mål och bolagets påverkan och bidrag. Under 2022–2023 har ett arbete med analys av klimatrisker (fysiska risker och omställningsrisker) genomförts. Under 2023 påbörjade vi även ett arbete med att mäta vårt klimatavtryck mätt i CO₂. Löpande omvärldsbevakning och dialoger har förts med olika intressenter för att fånga upp deras förväntningar på hållbarhetsarbetet. Mer information om intressentdialogerna finns på sidan 19–20.

Arbetet inlett med en ny dubbel väsentlighetsanalys

Med utgångspunkt i väsentlighetsanalysen från 2017 inledde vi under slutet av 2023 arbetet med att genomföra en dubbel väsentlighetsanalys enligt EU-förordningen CSRD och redovisningsstandarden ESRS. Arbetet har fortsatt under 2024 och vi räknar med att ha identifierat vilka ESRS-standarder vi kommer att arbeta vidare med i början av 2025. Detta arbete genomförs inom hela länsförsäkringsgruppen via ett gemensamt projekt som hanterar tolkning och implementering av flera av EU:s nya regelverk inom hållbarhetsområdet. Den dubbla väsentlighetsanalysen genomförs både inom projektet och i de lokala länsbolagen, för olika verksamhetsområden, med kompetens inom flera områden som till exempel försäkring, skador, finans, risk, aktuariesidan, compliance, hållbarhet och juridik. Detta lägger grunden för att vi ska hamna rätt i våra analyser och kunna skapa en bruttolista över vilka frågor som är väsentliga. Efter en kvalitativ bedömning med ytterligare kompetenser av olika slag har arbetet resulterat i en nettolista. Här i LF Västernorrland har vi samlat olika funktioner och kompetenser för att gå igenom detta förslag.

Under ledning av hållbarhetsansvarig har möten genomförts för fyra konstellationer: Sak, Bank, Finans och Övrig verksamhet. Under första halvan av 2024 har vår egen process resulterat i ett förslag om vilka väsentliga områden vi ska arbeta vidare med, ett förslag som företagsledningen har ställt sig bakom. För att förstärka detta har vi genomfört intressentdialoger med två av våra intressentgrupperingar, medarbetarna och kunderna/ägarna. Resultatet från denna dialog stärkte det resultat vi landat i, men även en del ny input kom som vi arbetar vidare med. Under slutet av 2024 har nya väsentliga områden identifierats i det gemensamma hållbarhetsprojektet 2.0, vilket inneburit att två nya ESRS-standarder har lagts till. Bolaget kommer därför under slutet av 2024 och början av 2025 genomföra nya kvantitativa och kvalitativa bedömningar av dessa standarder. När detta är genomfört kommer dessa att presenteras för vår styrelse för beslut om att arbeta vidare med så att vi har allt på plats inför 2025 årsredovisning.

Data och mätetal

I GRI-indexet på sidorna 34–38 finns hänvisningar till hur data har sammanställts.

Mer information

Frågor kring LF Västernorrlands hållbarhetsredovisning besvaras av bolagets kontaktperson:

Mats Wiklund
Controller/hållbarhetsansvarig
LF Västernorrland
mats.wiklund@lfy.se
0611-36 53 38

GRI-index 2024

HR i sidhänvisningen syftar på hållbarhetsrapporten, ÅR syftar på bolagets årsredovisning.

För att redovisa i enlighet med GRI Standards 2021 ska nio krav uppfyllas. LF Västernorrland har dock valt att rapportera med referens till standarden (GRI 1: Foundation 2021), vilket betyder att vi under en övergångsperiod på ett par år stegvis anpassar redovisningen till de nya regelverken.

GRI 1: FOUNDATION 2021

Yttrande om användning av standard	Koncernen LF Västernorrland har rapporterat med referens till GRI Standard 2021 för redovisningsperioden 2024-01-01–2024-12-31
GRI 1 som använts	GRI 1: Foundation 2021
Tillämpbar GRI-sektorstandard	–

GRI 2: GENERELLA UPPLYSNINGAR 2021

Nr	Uppllysning	Kommentar	Redovisningskrav som utelämnats och motivation	Sida
Organisationen och dess redovisningsmetoder				
2-1	Organisationsprofil			4-5
2-2	Enheter som ingår i organisationens hållbarhetsredovisning			33
2-3	Redovisningsperiod, frekvens och kontaktperson			33
2-4	Förändringar av information jämfört med föregående år		Inga justeringar är gjorda.	
2-5	Extern granskning			33, 51
Aktiviteter och medarbetare				
2-6	Aktiviteter, värdekedja och andra affärsrelationer			5, 13
2-7	Anställda		Vi fördelar inte antal anställda ur något perspektiv på olika regioner. Alla anställda ryms inom Västernorrlands län, vilket vi anser vara en region.	26, 37, 46-47
2-8	Information om andra medarbetare som inte är anställda		Upplysningen avser om organisationen använder sig av eller kontrollerar arbetskraft som inte är anställd av organisationen. Upplysningen utelämnas eftersom organisationens arbetskraft är anställd.	
Styrning				
2-9	LF Västernorrlands Styrningsstruktur, styrningen av hållbarhetsfrågor			33, 39-40, 56-60
2-10	Val och utnämningar till högsta styrande organ			39-40, 56-60
2-11	Ordförande för högsta styrningsorganet		Upplysningen avser om styrelseordföranden också ingår i företagsledningen samt eventuella intressekonflikter och dess hantering. Upplysningen utelämnas eftersom styrelseordföranden inte ingår i företagsledningen.	
2-12	Styrelsen och företagsledningens roll i att identifiera och styra hållbarhetsarbetet			16-18, 33, 39-40, 56-60
2-13	Delegering av ansvar för hållbarhetsarbetet			39-40, 56-60
2-14	Högsta styrningsorganets roll inom hållbarhetsrapportering			33, 39-40, 56-60
2-15	Intressekonflikter			48-50
2-16	Kommunikation av kritiska ärenden och frågor			19-20, 48-50
2-17	Gemensam kunskap om hållbarhet i styrelsen			33, 39-40
2-18	Utvärdering av högsta styrningsorganets hållbarhetsarbete	Styrelsens arbete utvärderas årligen i form av en webbenkät i syfte att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Valberedningen genomför även en utvärdering av styrelsen inom ramen för lämplighetsbedömningen. Bolagsstämman beslutar om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna. Ingen internrevision eller annan utvärdering av styrelsens arbete inom hållbarhetsområdet har genomförts.		

GRI 2: GENERELLA UPPLYSNINGAR 2021 fortsättning

Nr	Uppllysning	Kommentar	Redovisningskrav som utelämnats och motivation	Sida
2-19	Ersättningspolicy för styrelsen och företagsledning			56-60
2-20	Process för att fastställa ersättning till styrelsen och företagsledning			56, 60, 87
2-21	Årlig total ersättningskvot, Kompensationsratio		Upplysningen avser förhållandet mellan lönen för organisationens högst avlönade individ och medianlönen för övriga anställda, samt motsvarande förhållande avseende årets löneökningar. Upplysningen utelämnas i avvaktan på redovisningspraxis.	

Strategi, policy och tillämpning

2-22	Uttalande kring strategi för hållbar utveckling			8-9
2-23	Policyåtaganden för ansvarsfullt företagande			39-40
2-24	Förankring av policyåtaganden			39-40
2-25	Processer för att åtgärda negativ påverkan			27, 35-38
2-26	Processer för att söka råd och lyfta problem			19-20, 39-50
2-27	Lag- och regel efterlevnad		Vi definierar betydande fall enligt ovanstående som resulterar i böter eller icke monetär påföljd. Upplysningen utelämnas eftersom vi inte har några fall av icke regel efterlevnad att rapportera.	
2-28	Medlemskap i organisationer			5

Intressentengagemang

2-29	Metoder för intressentdialog			19-20
2-30	Kollektivavtal			46-47

GRI 3: VÄSENTLIGA FRÅGOR 2021

Nr	Uppllysning	Kommentar	Redovisningskrav som utelämnats och motivation	Sida
3-1	Process för att bestämma de väsentliga frågorna			14-15, 33
3-2	Lista över de väsentliga frågorna			17
3-3	Styrning av väsentliga frågor			23-32, 39-50

Specifika upplysningar

GRI 200: EKONOMISK HÅLLBARHET

Nr	Upplysning	Kommentar	Redovisningskrav som utelämnats och motivation	Sida	Agenda 2030
201: Ekonomiskt resultat					
201-1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	Vårt ekonomiska resultat är tydligt avgränsat till vår verksamhet, i enlighet med finansiella rapporterings- och redovisningsregler. Ett regelstyrkt område som vi följer enligt de lagar och anvisningar som gäller för branschen som IFRS, Försäkringsrörelselagen och Bokföringslagen. Kunder och ägare, leverantörer, medarbetare och samhället påverkas av vårt ekonomiska resultat. Självklart är det även en förutsättning för vår fortsatta utveckling och existens.		62-66	8
			Mkr		
		Premieintäkt	539		
		Försäkringsersättning	341		
		Driftkostnader	202		
		Löner och sociala kostnader	129		
		Rörelseresultat	196		
		Balansomslutning	2982		
		Konsolideringsgrad	295%		
201-2	Ekonomiska konsekvenser och andra risker och möjligheter som en följd av klimatförändringar			41-43	8, 13
201-3	Fastställda förmånsplaner och andra pensionsplaner			87	
203: Indirekt ekonomisk påverkan					
203-2	Betydande indirekt ekonomisk påverkan			13-18, 23-32, 53-55	3, 7, 8, 11
204: Upphandlingsrutiner 2016					
204-1	Andel av utgifter som spenderats på lokala leverantörer	LF Västernorrlands inköpsfunktioner för såväl skadeorganisation som verksamhetsinköp samarbetar i första hand och möjligaste mån med lokala leverantörer från länets kommuner. Det är en uttalad ambition och vi försöker hela tiden utveckla samarbetet med lokala leverantörer oavsett tjänst eller produkt.	Upplysningen avser data för andel utgifter som går till lokala leverantörer. Upplysningen utelämnas eftersom det saknas exakt data för hur mycket som går till lokala leverantörer.	13	8, 11, 12, 17
205: Antikorrupption					
205-1	Riskbedömd verksamhet relaterad till korruption	Vi verkar i en relationsdriven bransch där många individer interagerar med varandra. Våra risker för otillbörligt förfarande i dessa interaktioner finns framförallt i våra inköpsprocesser, våra skadeprocesser och i våra kundmöten. Vi motverkar riskerna bland annat genom policyer, riktlinjer och utbildningar om dessa styrande dokument. Vår upphandling är transparent och våra avtal skrivs under av vår vd.		26 48-50	16
205-2	Kommunikation och utbildning i antikorrupsionspolicyer och rutiner	Alla medarbetare utbildas årligen via en interaktiv utbildning och i de årliga uppföljningssamtalen.		26 48-50	16
205-3	Bekräftade incidenter kopplade till korruption och vidtagna åtgärder		Totalt antal fall av interna oegentligheter och deras karaktär. Utgår på grund av det inte förekommit några fall.	48-50	16

GRI 300: EKOLOGISK HÅLLBARHET

Nr	Upplysning	Kommentar	Redovisningskrav som utelämnats och motivation	Sida	Agenda 2030
308: Leverantörsbedömning miljö					
308-1	Nya leverantörer som utvärderats enligt kriterier för miljö	I våra inköpsrutiner inom såväl marknads-, drift- som skadesidan finns policyer och riktlinjer för inköp. Vid alla nya leverantörsupphandlingar går vi igenom riktlinjerna med den berörda leverantören. I vår bedömning begränsar vi oss till den direkta leverantören, men säkerställer att leverantören har vederbörliga rutiner och dokument kring miljösidan på plats.	Upplysningen avser antal nya leverantörer som bedömts utifrån miljökriterier. Upplysningen utelämnas eftersom vi saknar exakt data för såväl våra verksamhetsinköp som för vår skadeorganisation	41-43	12, 13, 17
308-2	Negativ miljöpåverkan i leverantörskedjan samt vidtagna åtgärder	Det finns en rad viktiga miljöaspekter i våra leverantörsled inom såväl marknads-, skade- som driftsidan. Vi genomför inga fullständiga leverantörsgenomgångar utan fokuserar på våra direkta leverantörer. Genom utbildning och genomgångar med våra entreprenörer informerar vi dessa om såväl arbetsmetoder som materialval som gynnar vår miljö.	Upplysningen avser: a. Antal leverantörer som bedöms ha negativ påverkan. b. Påverkans karaktär. c. Andel leverantörer där överenskommelse om förbättringsarbete initierats. d. Andel samarbetsavtal som avslutats till följd av bristande efterlevnad. Upplysningen utelämnas eftersom vi saknar exakt data för såväl våra verksamhetsinköp som för vår skadeorganisation.	41-43	12, 13, 17

GRI 400: SOCIAL HÅLLBARHET

Nr	Upplysning	Kommentar	Redovisningskrav som utelämnats och motivation	Sida	Agenda 2030
401: Anställning					
401-1	Nyanställda och personalomsättning	Totalt nyanställda i LF Västernorrland (inklusive tillsvidareanställda, provanställda men ej visstidsanställda): <i>Varav, %:</i> Kvinnor Män <i>Varav, %:</i> Under 30 år 30-50 år Över 50 år Total personalomsättning i LF Västernorrland (inklusive tillsvidareanställda, provanställda och visstidsanställda), %: <i>Varav, %:</i> Kvinnor Män <i>Varav, %:</i> Under 30 år 30-50 år Över 50 år	8 50 50 25 62 13 8 5 3 13 37 50	26, 46-47	5, 8, 10
401-2	Förmåner som ges till heltidsanställda men inte till tillfälligt anställda eller deltidsanställda.			26	3, 5, 8
401-3	Föräldraledighet		Rätten att ta ut föräldraledighet och tillfällig föräldrapenning. Informationen utgår i år, vi kommer att följa upp detta när nya regler är på plats.		5, 8

405: Mångfald och likabehandling

405-1	Mångfald hos styrelse, företagsledning och anställda	<table><tr><th></th><th>Styrelse</th><th>Företagsledning</th><th>Chefer</th><th>Anställda</th></tr><tr><td colspan="5"><i>Könsfördelning, %</i></td></tr><tr><td>Andel kvinnor</td><td>50</td><td>38</td><td>35</td><td>51</td></tr><tr><td>Andel män</td><td>50</td><td>62</td><td>65</td><td>49</td></tr><tr><td colspan="5"><i>Åldersfördelning, %</i></td></tr><tr><td>Under 30 år</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>9</td></tr><tr><td>30-50 år</td><td>30</td><td>38</td><td>41</td><td>49</td></tr><tr><td>Över 50 år</td><td>70</td><td>62</td><td>59</td><td>42</td></tr></table>		Styrelse	Företagsledning	Chefer	Anställda	<i>Könsfördelning, %</i>					Andel kvinnor	50	38	35	51	Andel män	50	62	65	49	<i>Åldersfördelning, %</i>					Under 30 år	0	0	0	9	30-50 år	30	38	41	49	Över 50 år	70	62	59	42	26	5, 8, 10
	Styrelse	Företagsledning	Chefer	Anställda																																								
<i>Könsfördelning, %</i>																																												
Andel kvinnor	50	38	35	51																																								
Andel män	50	62	65	49																																								
<i>Åldersfördelning, %</i>																																												
Under 30 år	0	0	0	9																																								
30-50 år	30	38	41	49																																								
Över 50 år	70	62	59	42																																								

GRI 400: SOCIAL HÅLLBARHET fortsättning

Nr	Upplysning	Kommentar	Redovisningskrav som utelämnats och motivation	Sida	Agenda 2030
414: Leverantörsbedömning socialt					
414-1	Nya leverantörer som utvärderats enligt sociala kriterier	I våra inköpsrutiner på såväl marknads-, drift- som på skadesidan finns policy och riktlinjer för inköp. Vid nya leverantörsupphandlingar går vi igenom dessa med den berörda leverantören. I vår bedömning avgränsar vi oss till den direkta leverantören, men säkerställer att leverantören har vederbörliga rutiner och dokument kring sociala åtaganden på plats.	Upplysningen avser antal nya leverantörer som bedömts utifrån sociala kriterier. Upplysningen utelämnas eftersom vi saknar exakt data för såväl våra verksamhetsinköp som för vår skadeorganisation.	44-45	5, 8, 16, 17
414-2		Det finns en rad viktiga sociala frågor att ta hänsyn till hos våra leverantörer på såväl marknads-, skade- som driftsidan. Vi genomför inga fullständiga leverantörs-genomgångar i flera led utan fokuserar på våra direkta leverantörer.	Upplysningen avser: a. Antal leverantörer som bedöms ha negativ påverkan. b. Påverkans karaktär. c. Andel leverantörer där överenskommelse om förbättringsarbete initierats. d. Andel samarbetsavtal som avslutats till följd av bristande efterlevnad. Upplysningen utelämnas eftersom vi saknar exakt data för såväl våra verksamhetsinköp som för vår skadeorganisation.	44-45	5, 8, 16, 17

SPECIFIKA UPPLYSNINGAR SOM LIGGER UTANFÖR GRI-REGLERKET

Nr	Upplysning	Kommentar	Redovisningskrav som utelämnats och motivation	Sida	Agenda 2030
Ansvarsfulla investeringar					
Tidigare FS11	Ansvarsfulla investeringar	Grunden för vår kapitalförvaltning är att beakta olika hållbarhetsperspektiv. Därför arbetar vi med integrering, inkludering, påverkan och exkludering. I våra direkta aktieinnehav och våra fondinnehav följer vi de rekommendationer som Länsförsäkringar AB med flera ger enligt PRI och Global Compact. Minst 60 procent av våra ränteplaceringar ska ligga placerade i gröna obligationer och vår ambition är under det närmaste året ligga kvar på den nivån. Vår placeringspolicy, policy för ansvarsfulla investeringar och våra placeringsriktlinjer ger oss en god styrning i detta arbete.		23-25	3, 5, 7, 11, 13, 15
FS11	Andelen av tillgångarna som utvärderats ur ett hållbart perspektiv	Alla våra innehav i marknadsnoterade aktier och enskilda obligationer har utvärderats.		23-25	3, 5, 7, 11, 13, 15

Så styrs och organiseras vårt hållbarhetsarbete

Styrelsen är ytterst ansvarig för vårt hållbarhetsarbete och beslutar årligen om hållbarhetspolicyn samt fastställer hållbarhetsrapporten som en del av årsredovisningen. Här godkänns också den årliga affärsplaneringen, där olika initiativ och mål för hållbarhet presenteras. Styrelsens arbete utvärderas på bolagets årsstämma av LF Västernorrlands fullmäktige, som väljs av och representerar våra ägare, det vill säga försäkringstagarna som också är våra primära intressenter (se Intressentdialogen på sidan 19–20).

Sedan 2020 har företagsledningen, under ledning av vd, ansvaret för att driva och integrera hållbarhetsarbetet i vår verksamhet. Vår hållbarhetsansvarige fungerar som föredragande och adjungerad deltagare i detta arbete, vilket innebär att de spelar en central roll i att informera och vägleda företagsledningen i hållbarhetsfrågor.

Under 2024 genomförde bolaget några organisationsförändringar som resulterade i justeringar av ledningsansvaret för våra olika prioriterade hållbarhetsområden. Dessa förändringar innebär att HR-chefen, marknadschefen för försäkring, skadeförhållanden och vår CFO, som alla är medlemmar i företagsledningen, nu har ägarskapet för våra fyra prioriterade hållbarhetsområden. Trots dessa förändringar ligger det yttersta ansvaret för hållbarhetsfrågorna fortfarande hos styrelsen i LF Västernorrland. Hållbarhetsansvariges roll är omfattande och inkluderar bland annat att vara processansvarig för arbetet med väsentlighetsanalyser, vilket innebär att identifiera och prioritera de viktigaste hållbarhetsfrågorna för vår verksamhet. Dessutom ansvarar hållbarhetsansvarige för att föredra frågor kopplade till nya regelverk inom hållbarhetsområdet, följa och analysera omvärldsutvecklingen inom hållbarhetsfrågor, samt leda arbetet med vår hållbarhetsredovisning. Denna roll är avgörande för att säkerställa att vårt hållbarhetsarbete är både relevant och effektivt, och att vi kontinuerligt förbättrar vår påverkan på både miljön och samhället.

Styrning och inriktning

Varje år fattar styrelsen för LF Västernorrland beslut om huruvida vår hållbarhetspolicy behöver uppdateras eller om den befintliga planen ska fortsätta gälla. Att ständigt förbättra hållbarheten i vår verksamhet är ett framgångsrecept och ett av våra allra viktigaste mål. I det arbetet är vår värdegrund och våra styrande dokument och riktlinjer av avgörande betydelse. Där beskrivs bland annat hur vi arbetar för att utveckla olika områden inom hållbart företagande, som till exempel hur vi begränsar antalet flygresor,

styr mot klimatvänliga tjänstebilar och arbetar med våra leverantörer. Här ingår också regelefterlevnad, hur vi reglerar skador, och hur vårt kapital ska förvaltas. Allt detta följer naturligt av vårt uppdrag som kundägt försäkringsbolag, och vår målsättning är att vårt dagliga fokus på hållbarhet, tillsammans med våra medarbetares kunskaper och engagemang, gör oss ännu mer framgångsrika.

Utbildning och chefernas ansvar

Under 2023 genomförde både styrelsen och företagsledningen en utbildning om den nya EU-förordningen CSRD och ESRS. Utbildningen bestod av en film framtagen av Länsförsäkringar AB:s hållbarhetschef och en informations-/utbildningssession på minst ett styrelse-/ledningsmöte. Syftet var att förstå hur den nya förordningen påverkar företaget och att klargöra styrelsens och ledningens ansvar enligt förordningen. Den fysiska utbildningen på mötet leddes av vår hållbarhetsansvarige. Under 2024 har hållbarhetsansvarig regelbundet deltagit i de månatliga ledningsmötena för att utbilda och informera företagsledningen om det pågående arbetet med att förbereda oss inför de nya regelverken. Vid varje möte har hållbarhetsansvarig presenterat uppdateringar och detaljerade planer för hur vi ska säkerställa att företaget följer de nya reglerna när de träder i kraft. Detta inkluderar att gå igenom specifika krav, diskutera nödvändiga förändringar i våra processer och rutiner, samt att identifiera och adressera eventuella utmaningar. Genom dessa insatser har hållbarhetsansvarig säkerställt att ledningen är väl förberedd och fullt medveten om vad som krävs för att vi ska vara compliant med de kommande regelverken.

Vd och företagsledningen ansvarar för det operativa arbetet och beslutar om löpande aktiviteter inom ramen för hållbarhetspolicyn, gällande lagregler och våra väsentliga hållbarhetsfrågor. På uppdrag av vd samordnar och utvecklar vår hållbarhetsansvarige hållbarhetsarbetet samt ger rådgivning i dessa frågor. Hållbarhetsansvarige rapporterar till och rådgör med företagsledningen vid

större frågor och förändringar inom hållbarhetsarbetet. Utöver hållbarhetsansvarige har alla chefer i företagsledningen ansvar för att känna till och arbeta i enlighet med vår hållbarhetspolicy och andra styrande dokument. Dessa chefer förväntas också delta i de obligatoriska utbildningar som erbjuds. De viktigaste hållbarhetsområdena, som identifierats genom våra väsentliga frågor, ägs och drivs av olika funktioner inom företagsledningen.

LF Västernorrlands väsentlighetsanalys och intressentdialoger ligger till grund för arbetet med hållbarhet och våra prioriterade hållbarhetsområden. Under 2017 genomgick alla anställda en grundutbildning om vårt hållbarhetsarbete. För att säkerställa kompetensen tog vi under slutet av 2019 fram en interaktiv hållbarhetsutbildning som genomfördes första halvåret 2020. Den ingår numera i den årliga kunskapsuppdateringen, som alla medarbetare får ta del av. Under 2022 genomfördes en utbildning för alla medarbetare, inklusive vd och övrig ledning. Det är en certifieringsutbildning som är framtagen av Finanskompetens och som bland annat tar upp EU:s nya regelverk, olika internationella initiativ, EU:s taxonomi, cirkulär ekonomi, företag och mänskliga rättigheter, leverantörskedjan, standarder och hållbarhetsrapportering. 2023 utbildade vi, förutom styrelse och företagsledning, de personer som är delaktiga i vårt verksamhetsforum och de personer som deltagit i arbetet med vår nya dubbla väsentlighetsanalys. Totalt uppgår det till cirka 40 personer. Utbildningen har i huvudsak berört den nya EU-förordningen CSRD/ESRS som berör arbetet med den nya dubbla väsentlighetsanalysen och arbetsmodellen som länsförsäkringsgruppen tagit fram för att genomföra den.

Certifiering av finansiella medarbetare

Under 2021 genomfördes ett projekt för att anpassa oss till de nya reglerna i EU:s disclosureförordning. Som ett resultat av detta är nu många av våra medarbetare certifierade inom hållbarhet i finansbranschen. Detta innebär att våra finansiella rådgivare har den nödvändiga kunskapen om det nya regelver-

ket och hur olika internationella hållbarhetsinitiativ samverkar. Enligt reglerna måste rådgivarna bland annat ställa frågor om kundens hållbarhetspreferenser och informera om hur hållbarhetsrisker och risker för negativa konsekvenser för hållbar utveckling kan påverka kundens investeringar. Tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen åtar vi oss att följa disclosureförfordningen genom att publicera relevant information på våra webbplatser. Detta innebär att vi regelbundet uppdaterar våra webbplatser med detaljerad information om våra hållbarhetsinitiativ, produkter och tjänster. Vi ser till att kunder och intressenter enkelt kan hitta och förstå hur vi arbetar med hållbarhet, vilka hållbarhetsrisker som kan påverka deras investeringar, och hur vi uppfyller de nya kraven enligt förordningen. Detta inkluderar att löpande erbjuda förköpsinformation och att uppdatera våra lokala webbsidor och övriga kommunika-

tionsmaterial med nya hållbarhetsbegrepp, såsom "mörkgröna produkter", "ljusgröna produkter" och "fonder utan hållbarhetshän-syn". Sedan 2020 har hållbarhet även integrerats i våra utvecklingssamtal genom det så kallade målkontraktet.

Kontrollstationer

På vårt intranät har vi en dedikerad sida där vi kontinuerligt informerar om hållbarhetsfrågor. Detta material sammanfattar och integrerar vårt hållbarhetsarbete inom företaget. Våra styrande dokument är på plats och uppdateras årligen för att säkerställa att de är aktuella och relevanta. För att säkerställa att våra medarbetare är väl insatta i dessa dokument, genomför vi årliga uppföljningssamtal, löpande egenkontroller, nyckelkontroller samt andra rutiner för att följa upp att policyer och riktlinjer efterlevs. Vi har identifierat ett förbättringsområde inom den löpande

uppföljningen av våra leverantörer inom inköp och skadereglering. Under de kommande åren planerar vi att anpassa denna del av vår verksamhet i enlighet med de nya regelverken kring due diligence. Detta kommer att säkerställa att vi uppfyller de högsta standarderna för hållbarhet i hela vår leverantörskedja. LF Västernorrland har upprättat en omfattande lista över alla policyer och riktlinjer. Vissa av dessa kommer även att inkluderas i våra texter om de fyra hållbarhetsområdena, i enlighet med disclosureförfordningens krav.

REDOVISNINGSMÅL ENLIGT ÅRSREDOVISNINGSLAGEN

MILJÖ	SOCIALA OCH PERSONAL-RELATERAD FRÅGOR	RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	MOTVERKANDE AV KORRUPTION
-------	---------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------

POLICYER OCH STYRNING AV REDOVISNINGSMÅL

Hållbarhetspolicyer Uppförandekoder Riskpolicy Säkerhetsriktlinjer			
- Placeringspolicy och -riktlinje - Riktlinje för tjänsteresor - Policy för ansvarsfulla investeringar - Policy för inköp och utlagd verksamhet - Riktlinjer för utlagd verksamhet - Riktlinje för inköp vid skadereglering - Riktlinje för vårt skadeförebyggande arbete - Försäkringspolicy	- Personalpolicyer med tillhörande riktlinjer - Etiska riktlinjer - Likabehandlingsplanen - Riktlinje för sponsring	- Placeringspolicy och -riktlinje - Policy för ansvarsfulla investeringar - Riktlinje för utlagd verksamhet - Riktlinje för inköp av skadereglering - Policy för inköp och utlagd verksamhet	- Etiska riktlinjer - Policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism - Riktlinjer för hantering och identifiering av intressekonflikter - Riktlinjer mot otillåtna förmåner - Policy för klagomålshantering - Ersättningspolicy - Policy för inköp och utlagd verksamhet - Riktlinje för utlagd verksamhet - Riktlinje för inköp av skadereglering - Riktlinje för ledningssystemet

Miljö

Sedan vi inledde vårt systematiska hållbarhetsarbete har miljö- och klimatfrågor identifierats som en av de viktigaste riskerna för LF Västernorrland. Vi anpassar oss löpande efter nya legala krav och gör även egna justeringar för att förbättra vår verksamhet.

Miljö- och klimatfrågor är centrala i vårt interna arbete, i samverkan med kunder och i valet av leverantörer och samarbetspartner. Vi strävar efter att minska klimatpåverkan genom skadeförebyggande arbete, hållbar skadereglering och ansvarsfull kapitalförvaltning.

För att minska miljö- och klimatriskerna bedriver vi ett metodiskt skadeförebyggande arbete. Att undvika skador är en vinst för miljön, lokalsamhället och kunden. Som kundägt företag är vårt primära uppdrag att värdera och begränsa kollektivets försäkringsrisker, vilket bidrar till ökad trygghet för våra kunder och lägre miljöpåverkan genom mindre avfall, färre kemikalier, lägre energiförbrukning, minskad materialanvändning och färre transporter.

Den globala uppvärmningen medför extrema väderhändelser som stormar, skyfall, översvämningar och torka, vilket har stora samhällsekonomiska konsekvenser. För försäkringsverksamheten innebär den globala uppvärmningen en finansiell risk som kan leda till fler väderrelaterade försäkringsskador.

Direkt och indirekt miljöpåverkan

LF Västernorrlands direkta miljöpåverkan är relativt begränsad och består främst av tjänsteresor, uppvärmning och el i kontors-

lokaler samt pappersutskrifter. Flygresor har historiskt varit den största källan till koldioxidutsläpp. Vi har riktlinjer för tjänsteresor och rekommenderar digitala möten, som har ökat dramatiskt de senaste åren. Våra medarbetare tar i högre grad tåget i stället för flyg när det är möjligt. Vi fortsätter att utveckla vårt digitala arbetssätt, och under 2024 har vi vidareutvecklat användandet av fler delar i Microsoft Teams. Vi hyr våra kontorslokaler och arbetar ständigt för att minska energiåtgången. Den el vi köper är miljöcertifierad. Utvecklingen av digitala tjänster minskar pappersutskick och därmed miljöpåverkan, samtidigt som informationen blir mer tillgänglig för kunderna.

De styrande dokumenten; Policy för inköp och utlagd verksamhet, Riktlinje för utlagd verksamhet och Riktlinje för inköp vid skadereglering innehåller krav på särskilda åtagan-

den inom ramen för Global Compact, lagkrav och etiska regler.

Vår största indirekta miljöpåverkan sker inom skadereglering och kapitalförvaltning. Inom skaderegleringen fokuserar vi på att förebygga och begränsa skador inom områdena egendom, klimat och personrisk. Vi hanterar hållbarhetsfrågor dagligen med kunskap, allvar och engagemang. Ambitionen är att vår verksamhet ska belasta miljön och klimatet så lite som möjligt, och tillsammans med våra kunder och leverantörer anstränger vi oss för att minska mängden avfall, energiförbrukning, materialanvändning och transporter.

Inom vår kapitalförvaltning uppdaterar vi årligen vårt regelverk så att det ännu tydligare anpassar sig till rådande situation uti från hur nya fakta och nya händelser påverkar klimatet och världen. Det innebär att våra placeringar inte ligger kvar i branscher eller marknader som till exempel inte klarar klimatomställ-

CO₂ avtryck i vår portfölj för åren 2021–2024

	2024	2023	2022	2021
Portföljavtryck sammanlagt för LF Västernorrland	5,6	5,9	6,7	6,9
Noterade aktier	7,8	11	15,7	13
Företagsobligationer	6,4	5,7	6	5
Direktägda fastigheter	0,5	0,5	0,5	0,3
Länsförsäkringar AB	0	0	0	0

ningen. Vi har, och ska fortsatt ha, en stor andel gröna obligationer i vår portfölj.

Klimatrisker i försäkringsaffären

LF Västernorrland medverkar till klimatförändringar genom olika former av utsläpp i verksamheten. Klimatförändringarna påverkar i sin tur bolagets verksamheter i form av nya typer av risker och kostnader. Klimatförändringarna har en dubbel väsentlig påverkan på bolaget, vilket är anledningen till att både det skadeförebyggande arbetet och kapitalförvaltningen hanteras som de mest prioriterade hållbarhetsfrågorna. Klimatriskerna kan kategoriseras i två områden: fysiska risker och omställningsrisker. Fysiska risker uppstår vid extrema väderhändelser som skyfall, stormar och översvämningar, men också som permanenta förändringar i klimatet, exempelvis stigande havsnivåer. Omställningsrisker kan påverka bolaget genom effekter på försäkringsaffären och kapitalförvaltningen, samt genom regulatoriska, politiska och marknadsmässiga förändringar relaterade till övergången mot ett klimatneutralt samhälle.

Finansiell påverkan

Klimatförändringar och arbetet med klimatrisker kan ha finansiell påverkan på LF Västernorrland. De fysiska klimatriskerna kan innebära ökade kostnader för olika naturskador, kostnader som delvis kan begränsas genom återförsäkringsskydd. Vi bedömer också att det finns en risk, över tid, för ökade premier i

avgiven återförsäkring. Att möta kraven i nya klimatrelaterade regelverk och allokera de resurser som krävs, till exempel för ökade redovisningskrav och uppföljning av hållbarhetsdata, är ytterligare exempel på finansiell påverkan.

Vi behöver arbeta analytiskt och långsiktigt för att minska vår klimatpåverkan och påverkan från klimatförändringarna för att reducera klimatriskerna och deras finansiella påverkan. Arbetet behöver ske i hela företaget men bedöms ha stor effekt i kärnverksamheterna, till exempel i premiesättning, skadereglering och i premieförvaltning.

Klimatrisker i kapitalförvaltningen

LF Västernorrlands kapitalförvaltning strävar efter att bidra till hållbarhetsinriktade överenskommelser inom ramen för fastställda förvaltningsmål. Fokus ligger på Agenda 2030 och Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader till år 2030. Klimatförändringar kan utgöra en direkt finansiell risk för oss genom påverkan på investeringar. Vår kapitalförvaltning ska ha en långsiktig ambition att portföljen som helhet harmoniseras med och bidrar till Parisavtalet. Vi arbetar för att minska exponeringen mot innehav med betydande klimatutsläpp och öka andelen investeringar som stödjer övergången till ett klimatneutralt samhälle.

Arbetet med att omsätta instruktionen inriktas mot att minska exponeringen mot innehav med betydande klimatutsläpp, sär-

skilt de som saknar omställningsambitioner. Vi ska driva ett aktivt och klimatfokuserat påverkansarbete mot utvalda innehav direkt eller via externa förvaltare. Parallellt strävar vi efter att öka andelen investeringar som stödjer övergången till ett klimatneutralt samhälle. Risker kopplade till klimatförändringar kan ha finansiell påverkan både genom direkta effekter i den löpande verksamheten och genom våra investeringar. Den potentiella positiva finansiella påverkan som minimering av klimatrisker utgör inom investeringar förväntas kunna uppväga de potentiella alternativkostnader som uppstår vid klimatriskrelaterad exkludering av investeringar.

Portföljen genomlysas regelbundet i syfte att identifiera noterade innehav, och om möjligt andra innehav, som misstänks överträda FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande eller anses ha höga ESG-risker (risker kopplade till miljöfrågor, sociala frågor eller bolagsstyrnings frågor). Höga växthusgasutsläpp kan vara en sådan ESG-risk som upptäcks i genomlysningen. Genomlysningen kan göras av den egna organisationen eller av externa leverantörer. Kostnader som kan uppstå i samband med hantering av kapitalförvaltningens exponering mot klimatrisker består till exempel i högre krav på analys och rapportering och på inköp av analystjänster. Policyn för ansvarsfulla investeringar, placeringspolicyn och placeringsriktlinjerna är grunden för vårt arbete med utmaningar inom området klimat och miljö.

Skadeförebyggande arbete

Skadeförebyggande råd och kommunikation till kunder, tillsammans med skadeförebyggande kundbesök, är en viktig del av vårt klimatarbete. Genom att undvika eller reducera brand- och vattenskador minskar vi vårt avtryck på miljö och klimat. Ett effektivt skadeförebyggande arbete minskar också våra skadeförsäkringsrisker. Vi arbetar för att mäta och värdera det skadeförebyggande arbetets effekt på miljö och klimat, även om undvikna utsläpp är svåra att uppskatta. Vi behöver fortsätta utveckla effektmätningen av det skadeförebyggande arbetet.

Parallellt med det konventionella skadeförebyggande arbetet utvecklar vi vårt arbete för att minska skadeverkningarna av ett förändrat klimat, så kallad klimatanpassning. Detta kan ske genom ett aktivt naturskadeförebyggande arbete. Ett utökat strategiskt och operativt arbete kring fysiska klimatrisker, inklusive mätning och rapportering av dessa, är viktiga steg att ta under kommande år för att reducera riskerna och möta förväntade regelverkskrav.

Miljö och klimat i värdekedjan av leverantörer

Om bolaget inte kan leva upp till en god standard när det gäller miljö och klimat i värdekedjan är det en potentiell affärsrisk som kan leda både till ökande kostnader och ett minskat förtroende hos våra intressenter. Under hösten 2023 påbörjade vi arbetet med en ny väsentlighetsanalys, enligt de nya regelverken i CSRD, med tillhörande analys av hållbarhetsrisker i vår värdekedja för till exempel leverantörer inom våra inköp och vår skadereglering. Vad resultatet av detta arbete ger är lite tidigt att säga, men det ger oss möjligheter att inleda vår anpassning mot de kommande regelverksförändringarna inom hållbarhetsområdet som till exempel CSRD och Taxonomin.

I dag ställer skadeorganisationen krav på att samarbetspartner följer Länsförsäkringar ABs Uppförandekod för leverantörer, som bygger på FN Global Compacts tio principer för hållbart företagande och innehåller skrivelser om till exempel försiktighetsprincipen och miljölagstiftning. 100 procent av våra samarbetspartner inom kategorierna bygg, sanering, avfuktning och glas är lokalt förankrade, främst för att säkerställa snabba ställtider och leveranser samt möjliggöra bättre insyn i verksamheterna, vilket i sin tur kan bidra till att reducera risker inom miljö och klimat. Upphandlare i vår egen skadeorganisation kan ta hjälp av våra egna utredare för att granska leverantörer inför tecknande av avtal. Detta för att säkerställa att leverantörerna lever upp till befintliga krav och bedriver sin verksamhet på ett lagligt sätt.

Resultatet av vår CO₂-mätning enligt den marknadsbaserade metoden att räkna;

Ton	2024	2023
Scope 1	2,0	1,9
Scope 2	30	38
Scope 3	3820	3052
- varau kapitalinvesteringar:	2785	2833
- skadereglering motor (NY):	882	
Total	3852	3093

Bygg

Vid upphandlingar ställer vi krav på att samarbetspartner lämnar en miljöplan. Eftersom skaderegleringen säkerställer att återställande sker, till exempel efter brand- och vattenskador på byggnader, finns det alltid en miljöpåverkan i och med att reparationer utförs och material måste bytas ut. Tillsammans med våra entreprenörer jobbar vi aktivt med att finna möjligheter till delreparationer i våra byggsador. Vid större skador arbetar samtliga leverantörer med planering av materialleveranser, vilket bidrar till att sänka miljöpåverkan. Under 2021 kom det nya regler för deponi- och avfallshantering som samarbetspartner inom bygg behöver följa.

Motor

LF Västernorrland använder en miljö- och kvalitetscertifiering för alla samarbetspartner inom motorskador. Certifieringen har mätbara miljömål som förnyas årligen och kontrolleras genom en revision av tredje part. Vi har möjlighet att påverka vad revisionen ska innehålla. Verkstäderna är ofta tillståndspliktiga och tillsyn gällande miljö bedrivs av kommunerna. Inga samarbetspartner har haft brister i miljöarbetet under 2024, och inga avtal har avslutats på dessa grunder. Vi försöker styra samarbetspartner till att använda begagnade delar i så stor utsträckning som möjligt och att laga skador i stället för att byta ut. Under 2024 och 2025 fortsätter

vi kampanjen om att laga stenskott i tid innan hela rutan behöver bytas. Vi har genomfört utbildningar i riktning av aluminium tillsammans med Sundsvalls Gymnasium och våra lokala verkstäder för att våra samarbetspartner ska ha de bästa förutsättningarna för att utföra miljövänliga reparationer. Vi får även en miljörapport på inbesparade koldioxidutsläpp.

Egendom

Inom kategorin egendom är nästan alla leverantörer lokalt förankrade, drygt 95 procent. I de fall tjänsten innebär direkt kontakt med kunden är samtliga leverantörer lokalt förankrade. I de tjänster som hanteras digitalt, till exempel värdering av vissa föremål, är leverantörens expertis på området viktigare än lokal förankring så länge svensk eller europeisk lagstiftning gäller. Vid en upphandling ställer vi krav på att samarbetspartner lämnar en miljöplan. Det görs inga generella kontroller på efterlevnad. För egendomsleverantörer som hanterar mobil- och datorreparationer följs månatligen avfall och koldioxidutsläpp upp, liksom andelen delreparationer som ersätter kontant skadereglering. Så länge det är ekonomiskt försvarbart förespråkar vi reparation i stället för kontant ersättning. I så stor utsträckning som möjligt används begagnade reservdelar för mobiltelefoner och annan elektronik.

Respekt för mänskliga rättigheter

FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948 är en milstolpe i mänsklighetens historia. För LF Västernorrland som tjänsteföretag finns det faktorer och risker i vår interna företagskultur och i kapitalförvaltningen, liksom i våra samarbeten med leverantörer och andra partner, när det gäller mänskliga rättigheter. I första hand finns riskerna inom kapitalförvaltningen och vid inköp av olika slag.

Due diligence är ett begrepp som ofta är kopplat till mänskliga rättigheter. I juridiska sammanhang förstås begreppet som "den omsorg som en förnuftig person visar för att undvika att skada andra eller deras egenhet". Inom affärslivet används due diligence för att beskriva den undersökning eller analys som en organisation eller ett företag genomför innan man inleder en finansiell relation.

När det gäller mänskliga rättigheter relaterar begreppet till hur en organisation identifierar, förebygger, lindrar och på andra sätt tar ansvar för mänskliga rättigheter. Hur och på vilket sätt en organisation påverkar mänskliga rättigheter, om påverkan är direkt eller indirekt, avgör hur organisationen tar sig an frågan.

Om organisationen bidrar till en indirekt negativ påverkan av mänskliga rättigheter, i LF Västernorrlands fall till exempel i kapitalförvaltningen, är organisationen inte ensamt ansvarig för att återställa skadan, men kan spela en viktig roll i att det görs.

Hur företag och organisationer prioriterar och påverkar mänskliga rättigheter har en speciell status i internationell lag. Den mest akuta påverkan en organisation kan ha är sådan som negativt påverkar mänskliga rättigheter.

Mänskliga rättigheter i kapitalförvaltningen

I kapitalförvaltning finns en risk att, via till exempel fondinnehav, bli delägare i bolag vars verksamhet på något sätt strider mot de mänskliga rättigheterna. Vår egen kapitalförvaltning följer därför erkända, internationella standarder och överenskommelser som också används av andra kapitalförvaltare.

Vi har fattat beslut om att, inom ramen för fastställda förvaltningsmål, alltid sträva efter hållbarhetsinriktade överenskommelser med fokus på ett urval av de globala målen i Agenda 2030, principerna för ansvarsfullt företagande i FN:s Global Compact samt de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar (PRI). Vår placeringspolicy, policy för ansvarsfulla investeringar och placeringsriktlinjer är grunden för arbetet med ansvarsfulla investeringar.

Risk för negativ påverkan

FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) fokuserar på att integrera ESG-frågor, alltså miljöfrågor, sociala frågor och bolagsstyrningsfrågor, samt på vikten av att bedriva aktiv ägarstyrning och påverkansarbete. Utöver FN:s principer ska vår kapitalförvaltning, gentemot externa förvaltare och befintliga portföljinnehav, också verka för att Global

Compacts principer införlivas i respektive verksamhet.

Portföljen granskas regelbundet för att identifiera noterade innehav, och om möjligt andra innehav, som misstänks överträda principer för ansvarsfullt företagande eller har höga ESG-risker, som till exempel brott mot grundläggande mänskliga rättigheter. Genomlysningen kan göras av den egna organisationen eller genom externa förvaltare.

Kapitalförvaltningens förmåga att skilja externa förvaltare och fonder som bidrar till hållbart värdeskapande från de som inte gör det ska säkerställas i samband med upphandling, utvärdering och löpande uppföljning av externa förvaltare. Försämras den externa förvaltarens arbete med ansvarsfulla investeringar, försöker vi påverka förvaltaren till att förbättra sig. Om förvaltaren inte förbättrar sig kan vi välja att avyttra innehavet i fonden. I dagsläget exkluderas bland annat bolag med koppling till brott mot internationella normer och konventioner, samt till massförstörelsevapen, så kallade kontroversiella vapen.

Öka graden av positiv påverkan

Förutom att reducera riskerna för exponering mot verksamheter som riskerar att strida

mot de mänskliga rättigheterna, har vi valt att göra investeringar som har en direkt positiv påverkan. Ett sådant exempel är bolagets investeringar i mikrolånefonder, som gör det möjligt för människor som är exkluderade från traditionella finansiella system, att lyfta sig ur fattigdom. Ytterligare ett exempel är Investeringar som ökar tillgången till rent vatten, och möjligheten till finansiering av boende och utbildning som ökar den ekonomiska tillväxten och minskar fattigdom. Vi investerar även i gröna obligationer, som främjar enskilda företags omställning till en hållbar utveckling och de av FN fastställda målen. De investeringarna övervakas och rapporteras till obligationsinnehavarna och de företag som sammanställer och rapporterar ESG-data.

Mänskliga rättigheter hos våra leverantörer

För LF Västernorrland kan det innebära en affärsrisk, som kan leda till högre kostnader eller minskat förtroende, om företaget inte kan hålla en hög standard när det gäller mänskliga rättigheter i sin värdekedja. Med de nya reglerna (CSRD/ESRS och EU:s Taxonomi) som snart träder i kraft, har vi börjat kartlägga och analysera vilka hållbarhetsrisker vi har med våra leverantörer. Idag gör vi de flesta av våra inköp från lokala leverantörer. Nya leverantörer och samarbetspartner måste följa Länsförsäkringar AB:s uppförandekod för leverantörer, som bygger på FN:s Global Compacts tio principer för hållbart företagande. Denna kod innehåller riktlinjer om bland annat mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden. Policyn för inköp och utlagd verksamhet, samt riktlinjerna för utlagd verksamhet och inköp av skadereglering, ingår i inköpsavtalen för nya leverantörer. Vi har länge haft som mål att arbeta mer systematiskt med att följa upp dessa avtal. Även om vi inte har lyckats fullt ut hittills, planerar vi att inom de närmaste åren införa taxonomin och dess minimiskyddsåtgärder som täcker dessa frågor. Riktlinjerna beskriver rutiner för uppföljning enligt en checklista och vilka konsekvenser som kan bli aktuella vid avvikelser.

Skador

Samtliga aktörer inom kategorierna bygg, sanering, avfuktning och glas är lokalt förankrade, främst för att klara snabba ställtider och leveranser. Närheten till lokala leverantörer förbättrar insynen i verksamheterna som i sin tur kan bidra till att reducera risker inom mänskliga rättigheter. I vissa fall tar upphandlare på skadeavdelningen hjälp av vår utredningsfunktion att granska leverantörer

för att säkerställa att de lever upp till befintliga krav och bedriver sin verksamhet på ett lagligt sätt.

Bygg

LF Västernorrland kräver att samarbetspartner inom byggsektorn ska erbjuda kollektivavtalsenliga löner och arbetsförhållanden. Det gäller både för egna medarbetare och för underentreprenörer. Vi har bedömt att vi under 2024 inte behövt vidta några åtgärder för att minska risken för brott mot organisationsfrihet eller kollektivavtal. Vi har inte heller upptäckt någon risk för att det förekommit tvångsarbete hos våra partner i byggsektorn. Det har heller inte under 2024 kommit till vår kännedom att någon samarbetspartner skulle brista i att efterleva de sociala kriterier om mänskliga rättigheter eller arbetsförhållanden som finns i uppförandekoden.

Motor

Under 2024 har LF Västernorrland inte fått kännedom om att någon samarbetspartner inom motorsektorn löpt risk för brott mot organisationsfrihet eller kollektivavtal, eller att det funnits risk för tvångsarbete. Leverantörer förväntas efterleva de sociala kriterier om mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden som finns i uppförandekoden för leverantörer. Inga avtal har avslutats på grund av bristande efterlevnad. Efterlevnad av dessa

frågor säkerställs, så långt det är möjligt, genom exempelvis en årlig revision som utförs av tredje part. En del av revisionen hanterar frågan om anställda har kollektivavtal och tjänstepension. Det pågår diskussioner om kommande revisioner kan väva in fler av de frågor som nämns i uppförandekoden. Vi besöker också löpande våra motorleverantörer för att säkerställa att de följer ingångna avtal. Vi ingår avtal endast med etablerade företag som har en sund ekonomi, då möjligheten att leva upp till koncernens värderingar bedöms vara större med sådana avtalspartner. Ett exempel på kontroller som görs är att företagets lönesumma är rimlig i förhållande till antal anställda, verksamhetens inriktning och omsättning.

Egendom

Vid upphandling kräver vi att leverantören erbjuder kollektivavtalsenliga löner och arbetsförhållanden. Under 2024 har vi bedömt att vi inte behövt vidta några åtgärder mot någon leverantör. Vi har inte upptäckt några risker för brott mot organisationsfrihet eller kollektivavtal, eller risker för tvångsarbete. Inga avtal har avslutats med brister i sociala kriterier som grund. Om misstanke föreligger görs kontroller och eventuella incidenter hanteras så fort vi får kännedom om dem.

Personal och sociala förhållanden

LF Västernorrlands vision är att skapa en tryggare och enklare vardag för sina kunder. Medarbetarna är en avgörande resurs för att uppnå detta. Därför är arbetsmiljö, hälsa och säkerhet viktiga frågor för att attrahera och behålla engagerade medarbetare samt säkerställa att bolaget har rätt kompetens för framtida behov.

Arbetsmiljö

Tydlighet kring ansvar, resurser, kompetensförsörjning och arbetsklimat är avgörande för att undvika personalkriseser som kan leda till förluster för bolaget. Vårt arbetsmiljöarbete är en viktig del i att förebygga dessa risker. I enlighet med arbetsmiljölagen bedriver bolaget ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Detta innebär att vi, i samverkan med arbetstagarparten, undersöker, riskbedömer, åtgärdar och följer upp arbetsmiljöfrågor. Ansvaret för arbetsmiljöarbetet delegeras från högsta chef till respektive underställd chef med rätt kompetens. Alla medarbetare kan uppmärksamma och rapportera arbetsmiljörelaterade incidenter.

Anställda

Under året har koncernen haft i genomsnitt 140 heltidstjänster. Per 31 december var antalet anställda 145. Alla anställda omfattas av kollektivavtal. Under 2024 har 9 nyanställningar gjorts, och personalomsättningen har varit knappt 5 procent. Personalomsättningen följs upp löpande i bolagets ledningsgrupp.

Frisknärvaro och sjukfrånvaro

Alla anställda erbjuds friskvårdsbidrag, vilket har en hög nyttjandegrad. Samtliga prov- och tillsvidareanställda erbjuds också sjukvårdsförsäkring som inkluderar sjukvårdsrådgivning, samtalsstöd, förebyggande hälsotjänster och snabb vård. Sjukfrånvaro följs upp

kvartalsvis i arbetsmiljökommittén och jämförs mot nyckeltal. Vid behov kan åtgärder sättas in, till exempel med hjälp av företagshälsovården.

Mångfald och likabehandling

Mångfald mäts idag i ålder och kön. Koncernen har en likabehandlingsplan och nyckeltal följs upp årligen. Att mäta andra mångfaldsparametrar, som etnisk bakgrund, är en utmaning på grund av personuppgiftslagstiftningen. Arbetet med mångfaldsfrågor kan förebygga personalkriseser och ryktesrisker. I medarbetarundersökningen ställs frågor om kränkande särbehandling, som följs upp av HR. Inga diskrimineringsärenden har

rapporterats under 2024. Eventuella ärenden hanteras skyndsamt av HR och vid behov genom extern utredning, upp av vår HR-personal. Inga diskrimineringsärenden enligt de sju diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen har rapporterats under 2023.

Eventuella ärenden hanteras skyndsamt av HR-funktionen och vid behov genom en extern utredning, till exempel av företagshälsovården.

Säkerhetsarbete

Det systematiska säkerhetsarbetet ska förebygga säkerhetsrisker och säkerställa att verksamheten bedrivs säkert för både anställda och kunder. Arbetet bedrivs enligt gemensamma styrdokument i länsförsäkringsgruppen samt lokala rutindokument. Utvecklingsarbete pågår ständigt.

Ansvarsprinciper och incidentrapportering

LF Västernorrland utgår från en ansvarsprincip där närmaste chef ansvarar för säkerheten i sina medarbetares arbetsmiljö. Medarbetare har ansvar att rapportera risker och brister. Det finns rutiner och möjligheter för rapportering och kommunikation för att förebygga incidenter. Vi har ett digitalt incidentrapporteringssystem där all personal kan registrera incidenter och risker. Rapporteringsrutiner finns för styrelse och ledning.

Delaktighet och utbildning

LF Västernorrland arbetar förebyggande och inkluderande med säkerhetsrisker genom dialog med chefer och medarbetare. Regelbunden information ges till verksamhet och fackliga representanter. Alla medarbetare ska årligen genomföra grundläggande säkerhetsutbildning, inklusive utbildning i att hantera phishing. Uppföljning sker genom fejkade bluffmejl.

Visselblåsning

Visselblåsarrutiner gör det möjligt att utreda och kommunicera misstankar om oegentligheter konfidentiellt. Detta förebygger affärsrisker som negativa rykten eller otillbörligt uppträdande. Visselblåsning är ett sista alternativ till andra rapporteringsvägar och kan användas i etiska frågor eller känsliga ärenden. Compliance officer tar emot visseblåsningar enligt fastställda rutiner. Under 2024 har inga visseblåsningar rapporterats.

Motverkande av korruption

Alla företag i finans- och försäkringsbranschen har korruptionsrelaterade risker att hantera, såsom bedrägeri, utpressning, mutor, otillåten påverkan, tysta överenskommelser, penningtvätt och finansiering av brottslig verksamhet. Branschen lyder under strikta regler och lagkrav som ska förhindra dessa risker.

LF Västernorrland arbetar i en utpräglad förtroendebransch, vilket innebär att koncernen ska agera på ett sätt som långsiktigt inger förtroende och respekt hos kunder, medarbetare, affärspartner, media, myndigheter och andra intressenter. Medarbetare i bolaget förväntas följa de lagar och regler som gäller inom branschen samt de processer och arbetssätt som har upprättats. I det dagliga arbetet är etik, moral och sunt förnuft viktigt.

För oss är korruption förknippat med flera operativa risker, såsom legala risker och regelefterlevnadsrisker. Det finns också flera affärsrisker förknippade med eventuella brister, till exempel ryktesrisk eller uppföranderisk. Bedrägliga försök riktade mot bolaget kan, om de inte förebyggs och hanteras, leda till ökade skadeståndar som i förlängningen finansieras av dyrare premier. Sådana drabbar i första hand kunden och riskerar att slå hårdast mot kunder som har det svårare ekonomiskt och som då eventuellt inte har råd med försäkring, trots att de kanske är i störst behov av försäkringsskydd. Det är en ohållbar samhällsutveckling som vi kan motverka

genom att minska våra korruptionsrelaterade risker.

Arbetet för att minimera riskerna bedrivs både internt i bolaget och externt gentemot kunder och samarbetspartner, inte minst genom de regelverk som finns inom bankverksamheten. Våra olika affärsområden har tillsammans med riskhanteringsfunktion, utredningsfunktion och säkerhetsfunktion viktiga roller i både proaktivt och reaktivt arbete.

Motverkande av korruption inom försäkring

Medarbetare och chefer inom LF Västernorrland utbildas regelbundet i etiska frågor för att skapa medvetenhet om korruptionsrisker och hur anställda förväntas agera. Samtliga anställda som förmedlar försäkringar lyder under lagen om försäkringsdistribution och ska genomgå årliga kravställda utbildningar och vara godkända inom samtliga områden. Kompetenshöjningen innefattar 15 timmars vidareutbildning varje år. Samtliga interna och externa instruktioner och policyer ska följas och uppdateringar på dessa dokumenteras.

Chefer ska genomföra en årlig genomgång av sina medarbetare för att identifiera risker. Vid detta tillfälle går lämplighetsdokument igenom, utbildningsplaner kontrolleras och medarbetaren bekräftar att hen har tagit del av och är väl insatt i lokala och gruppgemensamma instruktioner och policyer. Även eventuella bisysslor kontrolleras så att de är förenliga med aktuell tjänst. Regleringen av skador är ett verksamhetsområde som är extra utsatt för korruptionsrisker, särskilt där flödet av likartade skador är stort eller där medarbetares eller chefers attersträttigheter är höga. LF Västernorrland har system för säkerställande av intern styrning och kontroll. Nyckelkontroller, besiktningar, revisioner och särskilda utredningar är exempel på kontrollaktiviteter som utförs regelbundet.

Reglering av personalskador

För att undvika jävssituationer och intressekonflikter i skaderegleringen har koncernen en särskild process för hantering av skador anmälda av anställda inom hela bolaget samt för tillfälligt anställd personal. Länsförsäkringar

Fastighetsförmedling, franchisetagare, styrelseledamöter samt närstående till anställda.

Känsliga skadetyper ska hanteras på ett sådant sätt att den anställdes personliga integritet säkerställs. I dessa fall regleras skadan i ett annat länsförsäkringsbolag. För att uppnå en hög dualitet i personalskador attesteras skador upp till 10 000 kronor av gruppchef och skadecchef. Personalskador över 10 000 kronor attesteras av gruppchef, skadecchef och vd. Kontroller sker årligen på 10 procent av anmälda personalskador och närståendes skador i syfte att säkerställa att ingen intressekonflikt råder och att regleringen har skett enligt gällande försäkringsvillkor.

Kundkännedom

Försäkringsföretag eller banker får inte erbjuda produkter till företag och privatpersoner som finns på EU:s sanktionslista. Det kan exempelvis handla om företag eller personer som är bulvaner för kriminell verksamhet eller är misstänkta för terrorism. För att lättare kunna upptäcka detta och agera snabbt har LF Västernorrland ett system som automatiskt och regelbundet kontrollerar bankkunder och skadeutbetalningar mot sanktionslistan. Även när det gäller livprodukter är kundkännedom viktigt. Enligt penningtvättslagen ska livbolag och banker alltid ha kundkännedom om såväl nya som befintliga kunder. För oss innebär detta att när en ny eller befintlig kund vill ingå avtal om att teckna nya produkter och tjänster, eller utföra vissa transaktioner, ska ny kundkännedom inhämtas eller aktuell kundkännedom säkerställas. Vi får inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse om det inte finns tillräcklig kundkännedom för att kunna hantera risken förknippad med kunden – till exempel risken för penningtvätt eller finansiering av brottslig verksamhet och terrorism. Våra rådgivare får en årligen uppdaterad utbildning på området, och det finns tydliga rutiner att följa. Kundkännedomen ska dokumenteras i kundsystemet och det genomförs löpande stickprov som rapporteras till Länsförsäkringar Fondliv och Länsförsäkringar Bank.

Motverkande av korruption inom bank

Även bankverksamheten är ett område som är extra utsatt för korruptionsrisker. Tydliga rutiner, återkommande utbildningar och egenkontroller är viktiga komponenter i arbetet med att motverka korruption.

Utbildning av medarbetare och hantering av avvikelser

Samtliga medarbetare inom bankverksamheten har en tillika anställning i Länsförsäk-

ringar Bank AB. Som anställda inom bankverksamheten ska medarbetare genomgå årliga kravställda utbildningar och vara godkända inom samtliga områden. I utbildningarna ingår till exempel en årlig kunskapsuppdatering från Swedsec (som tillhandahåller licenser till finansbranschen). Samtliga interna och externa instruktioner och policyer ska följas. Månatligen genomförs cirka 45 egenkontroller på bankverksamheten, utifrån direktiv från Länsförsäkringar Bank AB.

Bankchef tillsammans med HR-ansvarig genomför en årlig genomgång av tillika anställda medarbetare i banken för att identifiera risker. Vid detta tillfälle går lämplighetsdokument igenom, utbildningsplaner kontrolleras och medarbetaren bekräftar att hen har tagit del av och är väl insatt i lokala och för länsförsäkringsgruppen gemensamma instruktioner och policyer. Även bisysslor kontrolleras så att de är förenliga med aktuell tjänst. Två gånger årligen genomförs en behörighetskontroll på banksystemen. Samtliga aktiviteter ovan återrapporteras till LF Bank.

Lednings- och kontrollfunktioner går löpande igenom utfallet av genomförda egenkontroller, uppdagade avvikelser och medarbetare som eventuellt har överträtt sina befogenheter. Beroende på allvarlighetsgrad och omfattning finns det en framtagen process med olika beslutsinstanser kopplat till vilka åtgärder som blir påföljden.

Penningtvätt (Anti-Money Laundering, AML)

LF Västernorrlands lokala AML-arbete fokuserar på kunder med avvikande finansiella beteenden i relation till förväntat beteende uppgivet i kundkännedomen. Det kan handla om avvikande transaktioner, avvikelser från upprättad kundkännedom, utlandsbetalningar och hantering av stora kontanta transaktioner. Om kunden bedöms ha en förhöjd risk kan det bli fråga om utredning, avveckling och även polis-anmälan om det finns misstanke om brottslig verksamhet. En del av de egenkontroller som utförs månatligen riktar sig mot förebyggande av penningtvätt, till exempel kontroll av pengarnas ursprung vid köp av fastigheter eller extra amortering av lån. I samband med beviljande av lån till renovering eller tillbyggnad begärs underlag in till banken, samtidigt som kunden informeras om att ytterligare information kan begäras i efterhand. Kunden får också information om vikten av att kontrollera F-skatt och referenser hos den anlitade firman. Inom AML-området arbetas det också med att hjälpa kunder som är utsatta för olika bedrägerier. Länsförsäkringar Bank AB informerar löpande om bedrägeririsker och försök till bedrägerier via hemsida och internetbank.

Riskanalys

En företagsövergripande riskanalys görs minst en gång per år. Den ligger till grund för bolagets operativa riskhantering, där bland annat affärsetik och korruption ingår. Compliance övervakar och kontrollerar dess efterlevnad. När nya produkter, tjänster eller distributionskanaler introduceras, och vid omorganisationer, görs samtidigt en ny riskbedömning. Det gemensamma systemet (C2) som finns inom länsförsäkringsgruppen används för rapportering av avvikelser.

LF Västernorrland tar avstånd från all korruption och alla otillåtna förmåner. Det framgår tydligt i de etiska riktlinjerna och i vår riktlinje mot otillåtna förmåner. Institutet mot mutors (IMM) rekommendation om hur gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet får användas är en del av riktlinjen mot otillåtna förmåner. Det övergripande syftet med vårt antikorrupsionsarbete är att vägleda medarbetarna i hur de undviker att ge och ta emot gåvor och representation som kan väcka misstanke om att syftet är privat vinning eller att främja tredje parts intresse. Inom bolaget genomförs regelbundet en analys av intressekonflikter. Syftet är att utvärdera risken för mutor och annan otillåten påverkan. De områden som beaktas är bolagets verksamhet, storlek och organisation, marknad, kunder, distributionskanaler, samarbetspartner, leverantörer, sponsring och inköp.

Personalbankärenden

Länsbolagets medarbetares egna bankaffärer hanteras via personalbanken på avdelning Affärsstöd Bank inom LF Bank. Affärsstöd följer "Gemensamma Personalvillkor Bank" vilket är gemensamt framtagna personalvillkor som de flesta länsbolag följer. Det innebär att prissättning, riskapitet, kreditbeslut och ärendehantering fullt ut sköts av Personalbanken.

För företagsledning och styrelse finns särskild jävslista vilken personalbanken har att förhålla sig till för särskild hantering, framför allt gällande kreditbeslut.

Medarbetares bankärenden som gäller en godkänd bisyssla handläggs av affärsspecialist inom avdelningen bank och följer därmed beslutsinstans enligt kreditregelverk. I de fall en medarbetare får ett närstående-uppdrag (gällande släkt eller närstående) ska bankärendet lämnas över till en kollega där det inte finns någon koppling.

Intressekonflikter och interna oegentligheter

Intressekonflikter och interna oegentligheter är risker som innefattas i så kallade personal-

risker och som kan leda till korruptionsrelaterade interna oegentligheter och incidenter och i förlängningen förluster för bolaget. Både inom försäkring och bank finns det, som beskrivits ovan, processer och rutiner som ska motverka att vi utsätts för interna försök till korruption.

Under 2024 har det inte förekommit några incidenter där anställda varit föremål för korruptionsmisstankar. I syfte att motverka eller stoppa interna oegentligheter i eller nära verksamheten finns en visselblåsarkanal tillgänglig för alla medarbetare. LF Västernorrland har en riktlinje och en arbetsinstruktion för identifiering och hantering av intressekonflikter.

Områden där det finns en potentiell risk för intressekonflikter är när ledningspersoner hos oss innehar ledande uppdrag i närstående företag såsom olika bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen. Det är inte alltid självklart att bolagens intressen sammanfaller. Förutom ovanstående styrande dokument regleras detta även i etiska riktlinjer, uppförandekoden och riktlinjen mot otillåtna förmåner.

Klagomålshantering och personuppgiftshantering

Om kunder misstror LF Västernorrlands processer kring klagomålshantering eller personuppgiftshantering kan det vara en potentiell ryktesrisk för bolaget. Samtliga kunder kan därför lämna in klagomål till vår klagomålsansvarig för omprövning av beslut. Funktionen är primärt till för att säkerställa kvalitén i besluten som rör kunder men ger också en extra möjlighet för oss att upptäcka misstänkta interna oegentligheter. Kunden kan också vända sig till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN). Klagomålsansvarig lämnar halvårsvisa rapporter över klagomålstyper och antal till styrelse och ledning.

Klagomålsansvarig ansvarar för att det finns interna rutiner för registrering och uppföljning av klagomål, i syfte att vi ska tillgodosöra oss den information som förses genom klagomålshanteringen. Underlagen används för att analysera orsaken till klagomålen, identifiera eventuella brister och systematiska felaktigheter i handläggning, produkter, försäljning och information i syfte att om möjligt åtgärda de underliggande orsakerna. Under 2024 hade vi 93 klagomål.

Motverkande av korruption i leverantörsled

För LF Västernorrland är det en potentiell affärsrisk som kan leda till ökande kostnader eller minskat förtroende hos intressenter om bolaget inte kan leva upp till god standard när det gäller motverkande av korruption i värdekedjan. Därför är det viktigt för oss att på bästa sätt undvika risker kring bedrägeri, penningtvätt eller annan brottslig verksamhet i värdekedjan.

För större inköp och i skadeorganisationen krävs att samarbetspartner ska följa LF Västernorrlands Uppförandekod för leverantörer som bygger på FN Global Compacts tio principer för hållbart företagande, och innehåller skrivningar om till exempel affärsetik och företagsintegritet. Det görs inga uppföljningar på efterlevnad av uppförandekoden. Skadeorganisationen tar hjälp av bolagets utredningsfunktion om det skulle framkomma misstankar om korruptionsrelaterade incidenter hos samarbetspartner. En metod som tillämpas för att motverka korruptionsrisker är dualitetsprincipen och attestering av skador som används inom skadereglering.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Västernorrland, org.nr 588000-3842

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2024 på sidorna 17-50 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen i enlighet med den äldre lydelsen som gällde före den 1 juli 2024.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska signatur
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Morgan Sandström

Auktoriserad revisor

O3

Ekonomisk redovisning

Förvaltningsberättelse	53
Bolagsstyrningsrapporten	56
Femårsöversikt för koncernen	61
Resultaträkning	62
Totalresultat för koncernen	63
Förändringar i eget kapital, koncernen	63
Förändringar i eget kapital, moderbolaget	63
Balansräkning	64
Resultatanalys för moderbolaget	66
Revisionsberättelse	88

Noter

Not 1	Redovisningsprinciper	67
Not 2	Risker och riskhantering	71
Not 3	Tilläggsupplysningar angående försäkringsrörelsen	76
Not 4	Premieinkomst	76
Not 5	Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	76
Not 6	Utbetalda försäkringsersättningar	76
Not 7	Driftkostnader	76
Not 8	Övriga tekniska kostnader	77
Not 9	Nettoresultat av finansiella instrument	77
Not 10	Övriga intäkter och kostnader	78
Not 11	Skatt på årets resultat	79
Not 12	Rörelsefastigheter	79
Not 13	Aktier och andelar i koncernföretag	79
Not 14	Aktier och andelar i intresseföretag	80
Not 15	Redovisade värden för finansiella tillgångar och skulder på värderingskategori	81
Not 16	Återstående löptid finansiella skulder	82
Not 17	Fordringar avseende direkt försäkring	82
Not 18	Materiella anläggningstillgångar	82
Not 19	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	82
Not 20	Eget kapital	82
Not 21	Avsättning för ej intjänade premier	83
Not 22	Avsättning för oreglerade skador	83
Not 23	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	83
Not 24	Ställda säkerheter	83
Not 25	Eventualförpliktelser	83
Not 26	Närstående relationer	84
Not 27	Anställda och personalkostnader	85
Not 28	Arvode och kostnadsersättningar till revisorer	85
Not 29	Ersättning till ledande befattningshavare	85
Not 30	Räntesats för diskontering av försäkringstekniska avsättningar	86
Not 31	Förslag till vinstdisposition	86

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Västernorrland avger härmed årsredovisning för 2024, bolagets 180:e verksamhetsår.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Västernorrland har sitt verksamhetsområde i Västernorrlands län och erbjuder ett brett utbud av tjänster inom försäkringar, fastighetsförmedling och finansiella tjänster. Bolaget tillhandahåller försäkringsprodukter inom både sak- och livförsäkringar genom delvis egen koncession. Målet är att erbjuda lösningar som möter våra kunders behov och ger trygghet genom hela livet.

Fastighetsförmedling bedrivs via ett franchisekoncept anslutna till Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB (publ.). Våra fastighetsmäklare hjälper privatkunder att köpa och sälja fastigheter med trygghet och expertis. Inom bank- och fondtjänster agerar bolaget som förmedlare genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. Bolaget erbjuder sina kunder tillgång till ett brett spektrum av finansiella produkter och tjänster. Vi äger kundrelationerna inom dessa förmedlade affärer, vilket gör att vi kan erbjuda lösningar anpassade efter varje kunds behov och mål.

Bolaget har två helägda dotterbolag, Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB och Trygg 35 AB. I det helägda dotterbolaget Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB ägs och förvaltas aktier i publika fastighetsbolag. I Trygg 35 AB bedrivs verksamhet inom trygghetstjänster via varumärket ALF.

Total affärsvolym

Den totala volymen för bolagets affärer fördelar sig enligt nedan, Mkr.

Mkr	2024	2023
Sakförsäkring		
<i>Direkt försäkring:</i>		
Premieinkomst	557	526
<i>Mottagen återförsäkring:</i>		
Premieinkomst	39	37
Total premieinkomst	596	563
Livförsäkring		
Premieinkomst	187	171
Finansiella tjänster		
Bank, inlåning	2 805	2 738
Bank, utlåning	5 242	5 010
Sparande	2 245	1 918

Organisation, struktur och ägarförhållanden

Länsförsäkringar Västernorrland ingår som ett av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger gruppen Länsförsäkringar AB, ett gemensamt service-, utvecklings- och försäkringsbolag med dotterbolag, främst Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Bank AB.

Bolaget är självständigt och bolagsformen är ömsesidig, vilket betyder att ägarna utgörs av bolagets försäkringstagare. Dessa har inflytande på verksamheten och väljer fullmäktigeledamöter som företräder dem på bolagsstämman.

Bolagsstämman utser bolagets styrelse som består av sju ledamöter. Därutöver ingår vd och två personalrepresentanter i styrelsen.

Länsförsäkringar AB har som uppdrag att bedriva gemensamma affärer inom bank och försäkring. Länsförsäkringar AB står också för strategiskt utvecklingsarbete och service inom områden som skapar effektivitet samt skalfördelar för att ge länsförsäkringsbolagen de bästa förutsättningarna för att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Genom samarbete erhålls den produktbredd, finansiella styrka och de specialistkunskaper som behövs för att tillgodose våra kunders behov.

Väsentliga händelser under året

LF Västernorrland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB och klassificerar innehavet som intresseföretag och näringsbetingade andelar. Den redovisningsmässiga klassificeringen rättades i årsredovisningen för år 2020 efter att en av länsförsäkringsbolagen gemensam utredning visade på att innehavet under hela innehavstiden borde ha klassificerats som intresseföretag.

Samma redovisningsmässiga klassificering gäller för innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB som under år 2021 fusionerades ned i dåvarande Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (namnändrat till Länsförsäkringar AB). Efter fusionen har Skatteverket, genom omprövningsbeslut för beskattningsår 2021, bekräftat att innehavet i nuvarande Länsförsäkringar AB utgör intresseföretag och näringsbetingade andelar.

Till följd av den redovisningsmässiga rättelsen begärde LF Västernorrland omprövning av 2018 års deklaration med yrkande om skattefrihet avseende då erhållen utdelning från Gamla Länsförsäkringar AB. Skatteverket beslutade att inte medge yrkandet med hänvisning till att det inte går att rätta en skattemässig klassificering. LF Västernorrland överklagade Skatteverkets beslut. Förvaltningsrätten beslutade den 8 november 2023 att bifalla LF Västernorrland överklagan utifrån att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB alltid utgjort andelar i intresseföretag och därmed näringsbetingat innehav. Skatteverket överklagade Förvaltningsrättens dom och Kammarrätten meddelade den 18 juni 2024 att, till skillnad från Förvaltningsrätten, delar Kammarrätten Skatteverkets uppfattning.

LF Västernorrland överklagade den 15 augusti 2024 Kammarrättens dom till Högsta förvaltningsdomstolen. Den 13 december beslutade Högsta förvaltningsdomstolen att inte meddela LF Västernorrland prövningstillstånd. Högsta Förvaltningsdomstolen prövar således inte sakfrågan och därmed står Kammarrättens avgörande fast.

LF Västernorrland har ändrat den skattemässiga klassificeringen av Gamla Länsförsäkringar AB, vilket har resulterat i en skattekostnad på sammanlagt 122 Mkr för år 2024. Beloppet hänför sig primärt till uppskjuten skatt på uppskovsbeloppet för den skattemässiga vinst som uppkom genom fusionen år 2021. Se även not 11.

Väsentliga händelser efter verksamhetsåret

Bolaget har inte fått kännedom om några väsentliga händelser efter balansdagen som påverkar det finansiella resultat och den ekonomiska ställningen per 2024-12-31.

Risker i verksamheten

Risker i verksamheten beskrivs i not 2

Resultat och ekonomisk ställning

Premieinkomst och marknad

Premieinkomsten inklusive mottagen ÅF uppgick till 596,2 (563,6) Mkr.

Premieinkomst, Mkr	2024	2023
<i>Direkt försäkring</i>		
Hem, villa, fritidshus	123,8	119,5
Företag, kommun, lantbruk	182,9	171,4
Motorfordon	161,6	148,5
Trafik	56,7	56,4
Olycksfall	32,2	30,8
Totalt direkt försäkring	557,2	526,4
Mottagen återförsäkring	39,0	37,2

Marknadstäckning, %	2024	2023
<i>Direkt försäkring</i>		
Hem	22,1	22,2
Villa och villahem	28,9	29,4
Fritidshus	31,0	30,7
Trafikförsäkringspliktiga fordon totalt, privat	22,6	22,5
<i>Företag</i>		
Byggindustri	41,0	43,3
Tillverkningsindustri	46,9	47,4
Tjänsteföretag	27,4	28,5
Trafikförsäkringspliktiga fordon totalt, företag	36,6	35,9

Premier och Skador

Premieintäkten för blev 539 Mkr vilket är 44 mkr högre än föregående år på 495 Mkr.

I direkt försäkring (exklusive motorfordon) har 7 100 (10 252) skador registrerats.

För motorfordonsförsäkring (inklusive trafik) har 6 450 (7 181) skador registrerats.

Skadekostnaden för egen räkning förbättrade mot 2023 med 134 mkr.

Den förbättrade skadekostnaden förklaras främst av tidigare års skadekostnader som genom upplösningar av reserver påverkat positivt med 72,5 Mkr. Den främsta anledningen till den positiva avvikelsen jämfört med föregående år förklaras av trafikaffären som påverkat positivt om 41,7 Mkr av totalen på 72,5 Mkr. Modellförändringar är den huvudsakliga förklaringen till trafikaffärens påverkan. Årets skadekostnad har inte haft någon större påverkan från storskador till följd av oväder.

Under 2024 har skadekostnaderna för brevobjektet Motor Kasko varit negativt avvikande, genom framför allt en skadedrabbad start på året. Negativ påverkan har även ränteutvecklingen haft på bolagets långsvarsade affärer trafik samt sjuk- och olycksfall. Detta genom att Länsförsäkringar Västernorrland diskonterar kassaflödet i skadereserverna.

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet på koncernens placerings-tillgångar uppgick vid verksamhetsårets slut till 2 500,5 (2 416,1) Mkr enligt följande struktur;

Placeringsstruktur	2024	2023
Obligationer, räntebärande värdepapper och lån	674,1	776,8
Aktier, andelar och optioner	1 802,2	1 616,0
<i>Varav fastighetsrelaterat</i>	<i>(265,0)</i>	<i>(254,0)</i>
Fastigheter, inklusive leasingavtal	20,0	20,0
Summa placeringsstruktur	2 496,3	2 270,9
Övriga placeringstillgångar	4,2	3,3
Summa placeringstillgångar	2 500,5	2 416,1

Koncernens likviditet uppgick vid verksamhetsårets slut till 59,7 (61,6) Mkr.

Den totala avkastningen för koncernens placeringar uppgick till 5,7 (4,1) % varav direktavkastningen var 2,0 (2,5) %.

Resultat och driftkostnader

Årets resultat i moderbolaget före dispositioner och skatt uppgick till 178,0 (0,5) Mkr och efter dispositioner och skatt till 33,1 (13,8) Mkr.

För koncernen uppgick årets totalresultat efter skatt till 50,6 (18,6) Mkr. Driftkostnaderna steg med 13 Mkr från 124 mkr till 137 mkr. Löneökningar och gemensamma LFAB-kostnader bidrar till kostnadsökningen.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 94,1 (–49,3) Mkr.

Förväntad utveckling

Bolagets långsiktiga mål och strategiska inriktning, förutom lönsamhet i alla verksamhetsgrenar, är följande:

- **Försäkring:** Stabil lönsamhet ska uppnås – Över tid ska TK% i snitt vara 95 procent. Försäkringsportföljen ska ha hög riskkvalitet, särskilt viktigt i det sammanhanget är ett fortsatt skadeförebyggande arbete.
- **Bank:** Banken ska över tid ha en årlig intäktsstillväxt på 10 procent.
- **Liv:** Liv ska över tid ha en årlig tillväxt på 10 procent avseende inbetald premie.
- **Hållbarhet:** Hållbart företagande är lönsamt. Länsförsäkringar Västernorrland ska på ett aktivt sätt bidra till att skapa ett hållbart samhälle. Vår hållbarhetsstrategi inom ekonomi, miljö, etik och socialt ansvar ska genomsyra hela företagets verksamhet.
- **Varumärket:** Hållbarhetsperspektivet ska tydliggöras i varumärket.
- **Ömsesidighet:** Det kundägda ska tydliggöras genom våra handlingar internt och externt.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

som bolaget står inför

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj bedöms vara väl balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten för egen räkning, 73,1 (75,8) procent under den senaste 5-årsperioden återspeglar försäkringsrisken.

Den mottagna affären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 39 Mkr eller 7 procent av total premieinkomst. Största risk i mottagen affär bedöms vara den i affären ingående Nordiska Kärnkraftspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i Nordiska Kärnkraftspoolen uppgår för bolagets del till 5 Mkr.

För varje särskild händelse och för varje enskild risk uppgår bolagets egna självbehåll till 10,0 Mkr. För olycksfall respektive trafikaffären uppgår bolagets självbehåll till 2 Mkr vardera och för motorkasko uppgår bolagets självbehåll till 1 Mkr.

Valutarisker

Bolagets exponering i utländsk valuta är begränsad till placeringar i aktier, aktiefonder och lån till ett sammanlagt värde om 237 Mkr. Valutakursrisken hedgas med hjälp av derivat. Hedgepositionen per 2024-12-31 innebär att den faktiska valutakursrisken var 2,65 (1,67) mkr.

Ränterisk

Marknadsvärdet på bolagets räntebärande placeringstillgångar, obligationer och lån utgjorde vid räkenskapsårets utgång 679 Mkr och består till 69procent av svenska statspapper och obligationer med Investment Grade rating. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 1,19 (1,26) år och den genomsnittliga medellöptiden är 2,29 (2,49) år.

Kreditrisk för bank

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras bolagets ersättning för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Västernorrland ska stå för 80 procent av uppkomna kreditförluster på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i ansvaret vilket innebär att bolagets maximala ansvar uppgår till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till cirka 76 Mkr. I not 25 lämnas en redogörelse över utestående kreditrisk.

I not 2 lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets risker och riskhantering.

Information om icke-finansiella resultatindikationer

Vår värdegrund

Att vara ett lokalt och kundägt bolag ger en särskiljande plattform för vår värdegrund. Det är naturligt för oss att öka närheten och minska avståndet, i hela erbjudandet och i alla kanaler och kontakter med våra kunder. Vi finns där kunderna finns. Vi är som de är. Vi känner som de känner. För oss handlar det kundägda om att styras av en idé, inte av en börskurs. När vi minskar avstånd mellan oss och kund, uppstår den tillit och det förtroende som är grunden för att välja leverantör.

Vår värdegrund innebär att vi alltid ser till kundens bästa, vi gör alltid vårt bästa och vi jobbar tillsammans. Våra gemensamma värderingar är dokumenterade, förankrade och genomsyrar arbetet i hela vår verksamhet, i allt vi säger och allt vi gör. I kundmötet, i ledarskapet och i medarbetarskapet.

Integrerad hållbarhetsrapport

LF Västernorrlands hållbarhetsredovisning upprättas årligen och är från och med 2023 en integrerad del av vår årsredovisning. Redovisningen följer GRI Standards 2021. Hållbarhetsredovisningen utgör även bolagets rapportering enligt 6 kap 11 § årsredovisningslagen (ÅRL).

Personalfrågor

Bolagets principer för beslut kring ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare framgår av not 26. Övriga personal- och löneredovisning framgår av not 27.

Kompetens och utveckling

Vår syn på kompetens handlar om varje medarbetares förmåga att prestera önskvärda arbetsresultat, men också att attrahera, utveckla och behålla kompetens inom företaget. Ambitionen är att skapa goda förutsättningar för den personliga utvecklingen. Utifrån övergripande strategi fastställs varje år mål på bolags-, grupp- och individnivå. Tillsammans med värdegrunden utgör dessa grunden för utvecklingssamtalen och målkontraktet.

Hälsa

Vår ambition är att stärka och förbättra hälsa genom att förebygga ohälsa. Vi arbetar med tidiga och aktiva insatser vid sjukdom. Genom att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete, bidrar vi gemensamt till en hälsosam arbetsmiljö och frisknärvaro. Vi erbjuder alla medarbetare en sjukvårdsförsäkring. Vi har avtal med företagshälsovården och vi subventionerar lunch och har friskvårdsbidrag för våra anställda

Medarbetarstatistik

Antalet anställda är 144 personer. Medelåldern uppgår till 47 år. Av företagets medarbetare utgör 51 procent kvinnor och 49 procent män. Av bolagets chefer är 37 procent kvinnor och 63 procent män.

Etiska riktlinjer

Våra kunder ska känna förtroende och tillit till hur vi hanterar och förvaltar varje persons eller företags särskilda behov av bank- och försäkringstjänster. Våra kunder kan känna förtroende för att den information som lämnas till oss, stannar hos oss och inte riskerar att spridas.

Styrelsen för Länsförsäkringar Västernorrland har fastställt etiska riktlinjer som varje medarbetare skall ta del av och verka efter.

Krisledningssystem

Företaget har ett krisledningssystem. Arbetet vid kris sköts av en krisledningsgrupp med ett strategiskt ansvar, en operativ krisgrupp och en kamratstödsgrupp.

Uppföljning

Styrelsen har fastställt hur den löpande uppföljningen i form av utvecklingen av bolagets verksamhet, resultat, ställning och information om viktiga händelser ska ske. Detta finns beskrivet i en rapportinstruktion som ska revideras en gång per år.

Intressebolag och aktier med övrigt ägarintresse

Bolaget är delägare med 2,95 procent av rösterna och kapitalet i intressebolaget Länsförsäkringar AB. Dessutom tillkom under året 2021 andelar om 2,95 procent i bolaget Länsförsäkringar Trygghetstjänster AB.

Under 2023 förvärvades ytterligare andelar i Länsförsäkringar Trygghetstjänster AB så i slutet av året 2023 uppgick innehavet till 7,4 procent.

Dotterbolag

Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB och Trygg 35 AB är helägda dotterbolag till Länsförsäkringar Västernorrland.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Västernorrland (588000-3842) samt de helägda dotterbolagen Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB (556683-4031) och Trygg 35 AB (559469-0579). Koncernens kapital inklusive årets resultat uppgår till 1 599 200 tkr varav bundet kapital uppgår till 0 tkr.

Förslag till vinstdisposition

Föregående års vinst har i enlighet med bolagsstämmans beslut överförs i ny räkning.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att följande överförs i ny räkning:

Årets vinst	33 137 787 kr
Balanserad vinst	1 162 591 499 kr
Summa	1 195 729 286 kr

Överförs i ny räkning.

Bolagsstyrningsrapport 2024

FASTSTÄLLD AV STYRELSEN 2025-02-19

Länsförsäkringar Västernorrland (LF Västernorrland) är ett ömsesidigt försäkringsbolag, Bolagsformen innebär att bolaget till sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i egenskap av ägare genom inbetalning av försäkringspremier kollektivt bidrar till bolagets riskkapital.

Våra kunder har en unik möjlighet att påverka bolagets framtid. I lokala val utser kunderna sina representanter till fullmäktige. På den årliga bolagsstämman som är bolagets högsta beslutande organ och där fullmäktige representerar kunderna – utses styrelsen. Det är styrelsen som tillsätter vd, som i sin tur ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget.

LF Västernorrlands bolagsstyrning regleras huvudsakligen av Försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och råd, bolagets bolagsordning och fastställda interna styrdokument.

Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisorer.

Svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning (koden) är näringslivets självreglering för att stärka förtroendet för de svenska börsnoterade bolagen.

Även om LF Västernorrland inte tillhör huvudsakliga målgruppen har bolaget ett spritt ägarskap och allmänintresse, varför bolaget avser att i tillämpliga delar följa koden. Koden bygger på principen följ eller förklara, vilket innebär att bolagen inte behöver följa varje regel, utan kan välja andra lösningar förutsatt att avvikelser öppet redovisas och motiveras.

LF Västernorrlands bolagsstämma

Bolagsstämman är LF Västernorrlands högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för LF Västernorrland, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och vd.

Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktigeledamöter är 49 personer. Kallelse till bolagsstämman sker genom brev med posten, tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets webbplats. För deltagande på bolagsstämman krävs att fullmäktige närvarar fysiskt. Bestämmelserna i Koden om kallelse till bolagsstämma på bolagets webbplats och om deltagande på distans tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till det begränsade antalet fullmäktige är bedömningen att det lämpligaste sättet att genomföra bolagsstämma på är genom fysisk närvaro av samtliga fullmäktige. Kodens övriga bestämmelser om bolagsstämma, bland annat om styrelsens, ledningens och revisorernas närvaro samt om bolagsstämmans genomförande, tillämpas av bolaget. Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets webbplats.

Ersättning till bolagets Vd bereds av ersättningsutskottet som består av ordförande och vice ordförande och grundas på en årlig utvärdering. Beslut om nivå fastställs därefter i styrelsen.

Valberedning

En nomineringskommitté utsedd av bolagsstämman föreslår ledamöter till valberedningen.

Bolagets valberedning utses av bolagsstämman och har till huvudsaklig uppgift att arbeta fram förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs ur fullmäktige och representerar samtliga kommuner och väljs av bolagsstämman för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, fastställd av bolagsstämman.

Valberedningen kommer att presentera sina förslag av nya styrelseledamöter för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma 2025. Vid bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag och lämna en redogörelse för hur arbetet bedrivits.

Valberedningen består av följande ledamöter:

Valberedningen består av följande ledamöter

Namn	Adress, postadress	Född	Huvudsaklig sysselsättning	Mandattid t o m bolagsstämma
Roger Olofsson, Ordförande	Skrike 122, 893 92 Bjästa	1959	Egenföretagare	2025
Sven Sandelius	Albyvägen 71, 841 31 Ånge	1956	Egenföretagare	2026
Ulrica Cedervall	Höglandsvägen 37, 871 53 Härnösand	1984	Egenföretagare	2026
Märta Högstedt	Stångriid 784, 852 38 Sundsvall	1953	Egenföretagare	2025
Pia Lindberg	Linvägen 3, 861 94 Söråker	1954	Jurist	2027
Pia Lundgren	Nässom 124, 872 96 Bjärträ	1966	Auktoriserad redovisningskonsult/lönekonsult	2027
Lena Tenglund	Lärkvägen 17, 880 30 Näsåker	1966	Ekonom	2027

LF Västernorrlands styrelse

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av fem till nio ledamöter samt ordförande. Inga suppleanter utses. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2024 av sju ordinarie stämموvalda ledamöter och vd. Utöver detta finns två ordinarie arbetstagarledamöter med två suppleanter.

Mandattiden för de bolagsstämmovalda ledamöterna är tre år. Skälen till avvikelser från Kodens bestämmelse om mandattid om högst ett år är bedömningen att intresset av att styrelsens ledamöter genom ettårig mandattid ställer sina platser till förfogande varje år, inte på samma sätt gör sig gällande i bolag vars bolagsstämma utgörs av ett begränsat antal ledamöter som vid en bolagsstämma i ett aktiemarknadsbolag med många delta-

gare. Intresset av kontinuitet i styrelsearbete och ge nyvald ledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet väger därmed tyngre.

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Översyn av arbetsordningen har genomförts för anpassning till Kodens bestämmelser. Arbetsordningen finns publicerad på bolagets webbplats.

LF VÄSTERNORRLANDS STYRELSE

Stig Högberg

Född	1960
Utbildning	Lantbruk
Nuvarande sysselsättning	Egen lantbrukare
Uppdrag i bolaget	Styrelseordförande i moderbolaget samt ordförande i dotterbolaget Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB. Ordförande i Trygg 35 AB. Ordförande i Ersättningsutskottet och Revisionsutskottet. Ledamot i Placeringsutskottet och Utskottet för ägarfrågor.
Övriga uppdrag	Styrelseledamot i LFAB, och ordförande i Norra Skog.
Tidigare befattningar	Ordförande LRF-Västernorrland, styrelseledamot LRFs riksförbundsstyrelse, Landshypoteks regionstyrelse Norrland, Landshypoteks ekonomiska Föreningsstyrelse, Investa företagskapital, Länsförsäkringars Forskningsfond, Agria samt ledamot i Västernorrlands viltförvaltningsdelegation.
Invald i styrelsen	2002

Mikael Bergström

Född	1962
Utbildning	Civ. ek. Handelshögskolan i Stockholm
Nuvarande sysselsättning	Vd för LF Västernorrland
Uppdrag i bolaget	Vd, styrelseledamot i moderbolaget. Vd i Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB. Vd i Trygg 35 AB. Ledamot i Placeringsutskottet, samt i Utskottet för ägarfrågor.
Övriga uppdrag	Ordförande referensgrupp CER (Centrum för Ekonomiska relationer), MIUN. Styrelseledamot Länsförsäkringar Bank AB. Ledamot av LFAB:s valberedning.
Tidigare befattningar	Ekonomichef Byggelit Lockne AB, Försäljningschef AB Gärdin och Persson, Vd Hoting Lamell, Chef region Mittsverige Nordea
Invald i styrelsen	2014

Marie Selin

Född	1961
Utbildning	Högre företagsekonomisk utbildning
Nuvarande sysselsättning	HR-ansvarig NP3 Fastigheter AB
Uppdrag i bolaget	Vice ordförande och ordförande i Placeringsutskottet
Övriga uppdrag	Styrelseledamot i ett stort antal (+200) dotterbolag inom NP3-koncernen.
Tidigare befattningar	Operativ chef NP3 Fastigheter AB. Vd Mitthem AB. Director Finance & Accounting Services Vattenfall
Invald i styrelsen	2016

Sara Henriksson

Född	1976
Utbildning	Fil mag med Engelska som huvudämne.
Nuvarande sysselsättning	Chef HR och IT på Länsförsäkringar Jämtland
Uppdrag i bolaget	Styrelseledamot samt ordförande i Utskottet för ägarfrågor
Övriga uppdrag	
Tidigare befattningar	Kommunchef, personalchef och bemanningschef på Ånge kommun. Säljare företagsförsäkringar, Storkundsansvarig/key account företagsmotor, chef för Mäklardisk inom Sakförsäkring, gruppchef inom privatmarknad där samtliga varit inom LF-gruppen
Invald i styrelsen	2021

Claudia Häggström

Född	1958
Utbildning	Civilekonom med inriktning mot revision och cost benefit analysis
Nuvarande sysselsättning	Egen företagare sedan 2006
Uppdrag i bolaget	Styrelseledamot samt ledamot i Revisionsutskottet
Övriga uppdrag	Styrelseordförande Solängets Travsällskap, Ordförande valberedning OKQ8 Örnsköldsvik, Mentor Nyföretagarcentrum, Nämndeman i Hovrätten
Tidigare befattningar	Chefsbefattningar inom Holmen Energi AB, Sanmina SCI samt Controllerbefattningar inom Siemens
Invald i styrelsen	2022

Peter Rosenback

Född	1984
Utbildning	Civilekonom, Handelshögskolan i Umeå
Nuvarande sysselsättning	Analytiker på Myndigheten för Digital Förvaltning
Uppdrag i bolaget	Styrelseledamot samt ledamot i revisionsutskottet
Övriga uppdrag	-
Tidigare befattningar	Banktillsyn på Finansinspektionen, Analytiker SEB – Stora företag och finansiella institutioner
Invalid i styrelsen	2022

Susanne Öberg

Född	1975
Utbildning	Mittuniversitetet
Nuvarande sysselsättning	Ledarskapskonsult
Uppdrag i bolaget	Styrelseledamot samt ledamot i Utskottet för ägarfrågor
Övriga uppdrag	Styrelseordförande i Sveriges maskinringar och Maskinring Norrland
Tidigare befattningar	Regionchef, Lantbrukarnas Riksförbund
Invalid i styrelsen	2024

Martin Vestman

Född	1978
Utbildning	Juridisk kandidatexamen
Nuvarande sysselsättning	Skatte- och affärsjurist i det egna företaget Vest Juridik i Norrland AB
Uppdrag i bolaget	Styrelseledamot samt ledamot i Placeringsutskottet
Övriga uppdrag	Styrelseordförande Agtira AB (publ) tom juni 2023. Styrelseordförande Westerlind i Härnösand AB koncernen
Tidigare befattningar	Partner PwC
Invalid i styrelsen	2022

Andreas Westin

Född	1971
Nuvarande sysselsättning	Försäkringsrådgivare Företag
Uppdrag i bolaget	Ingår som personalrepresentant i LF Västernorrlands styrelse.

Charlotta Dückhow

Född	1971
Nuvarande sysselsättning	Affärsutvecklare
Uppdrag i bolaget	Ingår som personalrepresentant i LF Västernorrlands styrelse.

Styrelsen har under räkenskapsåret 2024 genomfört åtta sammanträden och två telefonmöten.

Namn	Närvaro ordinarie styrelsemöten	Telefonmöte	Placerings-utskott	Ersättnings-utskott	Utskott för ägarfrågor	Revisions-utskott	Närvaro utskottsmöten
Stig Högberg	8/8	2/2	Ledamot	Ordf.	Ledamot	Ordf.	11/11
Mikael Bergström	8/8	2/2	Ledamot		Ledamot		7/7
Maria Cederberg	3/3	1/1				Ledamot	1/1
Marie Selin	8/8	2/2	Ordf.	Ledamot			3/3
Sara Henriksson	7/8	1/2			Ledamot till 14/5 därefter ordförande		3/4
Charlotta Dückhow	8/8	2/2					
Andreas Westin	8/8	2/2					
Claudia Häggström	8/8	1/2			Ordförande till den 14/5	Ledamot från den 14/5	3/3
Martin Vestman	8/8	2/2	Ledamot				3/3
Peter Rosenback	8/8	2/2				Ledamot	2/3
Susanne Öberg	6/6	1/1			Ledamot		1/2

Ordföranden

Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och se till att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska bland annat se till att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och får tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska genom löpande kontakt med vd även mellan styrelsemötena hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Centrala funktioner

Internrevision

Styrelsen har utsett en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, Internrevision, med huvudsaklig uppgift att stödja styrelsen med uppföljning av att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och fattade beslut samt att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision ska även granska och utvärdera bolagets organisation, rutiner, styrning och kontroll av verksamheten. Styrelsen har fastställt en särskild instruktion för internrevision. Internrevision fastställer en årlig granskningsplan i samverkan med styrelsen.

Compliance

Compliancefunktionen har en stödjande och kontrollerande roll i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Funktionen ska identifiera och informera om bland annat risker som kan uppkomma till följd av bristande regelefterlevnad, biträda vid utformning av interna regler. Rapportering sker regelbundet till vd och styrelse.

Riskhantering

Riskhanteringsfunktionen ansvarar för oberoende riskkontroll och ska utgöra ett stöd för vd, ledning och operativa enheter att fullgöra sitt ansvar för att bedriva verksamheten med god riskkontroll. Funktionen ansvarar även för oberoende riskkontroll av finansförvaltningens verksamhet. Riskhantering rapporterar regelbundet till vd och styrelse.

Aktuarie

Aktuariefunktionen ska bedöma om bolagets försäkringstekniska avsättningar är tillräckliga, genom att samordna och bidra till kvalitet vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna. I samband med årsredovisning rapporterar aktuariefunktionen till vd och styrelse att de försäkringstekniska avsättningarna uppfyller gällande regelverk.

Utvärdering av styrelsearbetet

Dokumenterad utvärdering av styrelsearbetet sker årligen, denna utvärdering återrapporteras såväl till styrelse som valberedning. Det förekommer också att utvärdering görs av extern konsult.

Finansiell rapportering

Styrelsen ansvarar för att bolagets finansiella rapportering upprättas i enlighet med tillämpliga lagar, föreskrifter och enligt god redovisningssed. Omfattning och innehåll i den finansiella rapporteringen bestäms av Försäkringsrörelselagen (FRL), Årsredovisningslagen för

försäkringsbolag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter.

En formell delårsrapport för perioden 1 januari – 30 juni upprättas och arkiveras på kontoret. Den är inte föremål för revisorernas granskning.

Styrelsens rapport avseende intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen 2024

Denna rapport om intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen är en del av denna bolagsstyrningsrapport. Den har inte granskats av bolagets revisorer. Rapporten beskriver hur den interna kontrollen är organiserad utan att göra något uttalande om hur väl den fungerar. Styrelsen ansvarar för riktlinjer för kontroll och styrning av verksamheten. I detta ansvar ingår att upprätta ett effektivt system för riskhantering och intern kontroll av den finansiella rapporteringen.

Processen för intern kontroll och riskhantering baseras på kontrollmiljön och omfattar fyra huvudaktiviteter: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. En mera detaljerad beskrivning av risker och riskhantering finns i not 2, Risker och riskhantering i årsredovisningen.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ som styrelsen och vd inrättat för bolaget. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policies, riktlinjer och instruktioner. Exempel på sådana styrdokument är delegeringsbestämmelser och attestinstruktion. Styrelsen har för beredning av den finansiella rapporteringen en funktion för internrevision i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen. Dessa risker kartläggs och identifieras på bolagsnivå och enhetsnivå. I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter finns en funktion inrättad för riskkontroll som enligt fastställda instruktioner arbetar med identifiering och värdering av de risker som bolaget utsätts för.

Bolaget beräknar risk enligt standardformeln specificerad inom Solvens II. I beräk-

ningen ingår att beräkna kapitalkrav för följande risktyper:

- Skadeförsäkringsrisk
- Livförsäkringsrisk
- Marknadsrisk
- Motpartsrisk
- Operativrisk

Kapitalbasen ställs sedan i relation till det totala riskbeloppet. LF Västernorrlands styrelse får löpande riskrapporter där det framgår hur de olika riskerna utvecklas över tiden och hur relationen mellan kapitalbasen och totalrisk har utvecklats.

För affärsrisk och likviditetsrisk samt hållbarhetsrisk förs främst kvalitativa resonemang inom bolagets ERSA-process.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner med inbyggda kontrollfunktioner och utvärdering av arbetet med kontinuerliga förbättringar. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i organisationen innan den blir offentligt publicerad. Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens.

Information och kommunikation

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna publiceras på bolagets intranät. Varje chef ska se till att bestämmelserna kommuniceras till underställd personal.

Styrelsens utskott

Ersättningsutskott

Ordförande och vice ordförande utgör styrelsens ersättningsutskott. Ersättningsutskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen inför behandling av styrelsen.

Revisionsutskott

Revisionsutskott ska svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll. Revisionsutskottet ska bestå av minst tre ledamöter. Styrelseledamot som ingår i bolagsledningen får inte vara ledamot av utskottet, men kan delta som föredragande. Styrelsen fastställer instruktion för Revisionsutskottet.

Placeringsutskottet

Placeringsutskottets uppgift är att vara ett forum för finansiella omvärlds- och makroekonomiska analyser samt att bereda och koordinera ärenden inom kapitalförvaltningsområdet, vilka ska föreläggas styrelsen för beslut. Placeringsutskottet ska vidare bevaka att av styrelsen beslutade mål, fastställd placeringsinriktning och delegeringsordning uppnås och efterlevs av kapitalförvaltaren samt utgöra rådgivande organ för bolagets bank- och finansiella tjänster. Styrelsen fastställer instruktion för Placeringsutskottet.

Utskottet för ägarfrågor

Utskottet ska arbeta för att tydliggöra, förbättra och förnya fullmäktigerollen i ledet att stärka varumärket och öka insikten om ömsesidigheten. Instruktionen omfattar endast att utveckla samverkan och kommunikation med ägarrepresentanterna. Alla formella frågor och beslut hanteras på bolagsstämman.

Styrelsen skall inom sig utse minst två ledamöter som tillsammans med vd ingår i utskottet.

Styrelsen fastställer en instruktion för utskottet för ägarfrågor.

Revisor

Enligt bolagsordningen ska LF Västernorrland ha en ordinarie revisor och en suppleant. Till revisor får även registrerat revisionsbolag utses. Vid ordinarie bolagsstämma 2021 utsågs PWC som nya revisorer för Länsförsäkringar Västernorrland. Ansvarig för revisionen kommer att vara auktoriserade revisor Morgan Sandström.

Utsedd revisor närvarar vid Revisionsutskottet och styrelsemötet i LF Västernorrland i mars 2025.

Bolagsledningen

Vd ansvarar för den operativa verksamheten i LF Västernorrland. En skriftlig instruktion fastlägger ansvarsfördelningen mellan styrelse och vd. Vd:s ansvar innefattar bland annat löpande investeringar och avyttringar, personal-, finans- och ekonomifrågor, löpande kontakter med bolagets intressenter samt att tillse att styrelsen får den information som krävs för att kunna fatta väl underbyggda beslut. Vd i LF Västernorrland har utsett en ledning som tillsammans med honom löpande ansvarar för olika delar av verksamheten enligt nedan organisationsschema.

Bolagets vd presenteras ovan under stycket om styrelsen.

Ersättning till företagsledningen

Utgångspunkten vid all lönesättning ska vara bolagets lönepolicy. Vid lönesättning ska även hänsyn tas till vad som utgör marknadsmässiga villkor för tjänster på motsvarande nivå. Endast fast ersättning ska utgå. Resultatbonus utgår i enlighet med beslut som avser samtliga anställda i bolaget förutom vd och compliance. Tjänstepensionen ska i huvudsak utgå från det vid varje tidpunkt gällande pensionsavtalet för försäkringsbranschen. Vid sidan av lön och pension får andra anställningsförmåner utgå i begränsad omfattning.

Uppföljning

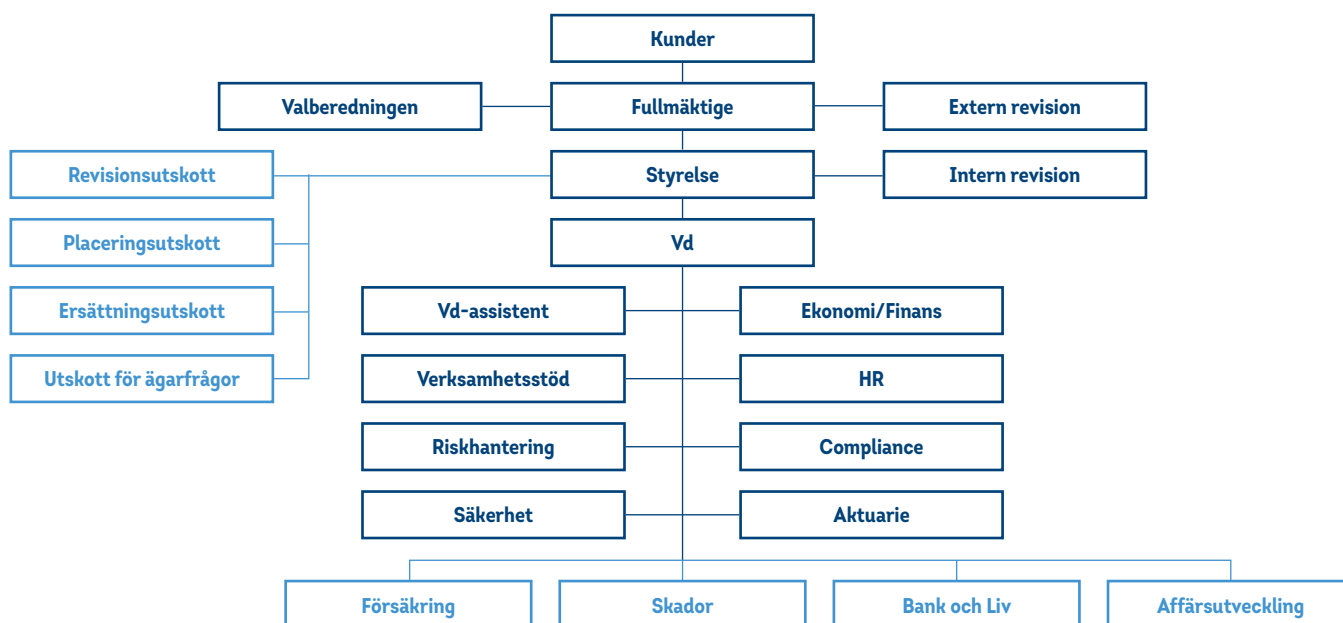
En oberoende granskningsfunktion, Internrevision, stödjer styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. Internrevision ska genom granskning och rapporter utvärdera om verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, om rapporteringen till styrelsen ger en korrekt bild av verksamheten och om verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk. Internrevision rapporterar till bolagets styrelse. Vidare ska varje chef se till att styrdokument efterlevs inom sitt ansvarsområde.

I enlighet med Finansinspektionens krav, rapporterar bolaget in bolagets resultat och ställning i syfte att säkerställa att bolaget har goda säkerhetsmarginaler mot sina försäkringstekniska avsättningar. Resultatet under 2024 visar att bolaget har god säkerhetsmarginal utifrån de krav som Finansinspektionen ställer. Funktionen Compliance har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera compliancerisker, det vill säga risk för sanktioner enligt lag.

Härnösand den 19 februari 2025

Styrelsen

ORGANISATION LF VÄSTERNORRLAND

Femårsöversikt för koncernen

tkr	2024	2023	2022	2021	2020
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r.	539 256	494 803	492 954	495 086	486 655
Kapitalavkastning från finansrörelsen	34 192	55 810	7 819	19 256	6 723
Försäkringsersättningar f.e.r.	-340 573	-474 085	-272 929	-358 933	-398 728
Driftkostnader f.e.r.	-137 322	-124 073	-110 659	-102 429	-98 533
Övriga tekniska kostnader f.e.r.	-1 467	-1 725	-2 965	-2 066	-2 921
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	94 086	-49 270	114 220	50 914	-6 804
Finansrörelsens resultat	106 215	58 710	39 961	149 916	81 396
Övriga intäkter och kostnader	-4 012	-528	-8 400	4 958	-95
Resultat före dispositioner och skatt	196 289	8 912	145 781	205 788	74 497
Årets resultat efter dispositioner och skatt	52 849	22 232	137 983	182 966	72 346
ÅRETS TOTALRESULTAT	50 603	18 600	136 914	188 758	70 986
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar, verkligt värde	2 500 475	2 416 065	2 293 587	2 347 508	2 154 507
Premieinkomst f.e.r.	541 843	513 723	495 910	494 114	489 899
Försäkringstekniska avsättningar, f.e.r.	968 720	1 060 648	969 947	1 054 094	1 070 189
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	1 599 200	1 554 739	1 557 192	1 421 268	1 234 903
Uppskjuten skatt	159 208	38 156	29 088	21 251	38 711
Summa konsolideringskapital	1 758 408	1 592 895	1 586 280	1 442 519	1 273 614
Konsolideringsgrad, %	294,9	282,6	319,9	291,9	260,0
SOLVENSREALADERADE UPPGIFTER					
Kapitalbas SII*	1 710 327	1 689 673	1 689 687	1 549 802	1 348 204
Solvenskapitalkrav*	1 085 788	935 164	857 351	961 519	786 503
Minimikapitalkrav*	271 447	233 791	214 335	240 380	196 626
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadekostnadsprocent f.e.r.*	63,2%	95,8%	55,4%	72,5%	81,9%
Driftkostnadsprocent f.e.r.*	25,5%	25,1%	22,4%	20,7%	20,2%
Totalkostnadsprocent f.e.r.*	88,6%	120,9%	77,8%	93,2%	102,2%
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, %	2,5%	2,5%	2,9%	1,9%	0,6%
Totalavkastning, %	5,7%	4,1%	2,4%	8,5%	5,0%

* Värden avser moderbolaget. Hela kapitalbasen avser primärkapital.

Resultaträkning

tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2024	2023	2024	2023
TEKNISK REDOVISNING					
Premieinkomst	4	596 232	563 646	596 232	563 646
Premier för avgiven återförsäkring		-54 389	-49 923	-54 389	-49 923
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-2 587	-18 920	-2 587	-18 920
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		539 256	494 803	539 256	494 803
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	5	34 192	55 810	34 192	55 810
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	6	-443 439	-437 768	-443 439	-437 768
Återförsäkrares andel		8 352	35 463	8 352	35 463
Förändring i Ausättning för oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring		128 051	-65 674	128 051	-65 674
Återförsäkrares andel		-33 537	-6 106	-33 537	-6 106
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-340 573	-474 085	-340 573	-474 085
Driftkostnader	7	-137 322	-124 073	-137 322	-124 073
Övriga tekniska kostnader	8	-1 467	-1 725	-1 467	-1 725
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		94 086	-49 270	94 086	-49 270
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Kapitalavkastning intäkter	9	74 055	71 489	74 055	71 489
Kapitalavkastning kostnader	9	-25 262	-26 387	-25 262	-26 387
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9	83 227	60 978	71 904	60 978
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9		-16 559		
Andelar av resultat i intresseföretag		8 387	24 999		
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-34 192	-55 810	-34 192	-55 810
Kapitalavkastning		106 215	58 710	86 505	50 270
Övriga intäkter	10	90 922	88 242	90 922	88 242
Övriga kostnader	10	-94 934	-88 770	-93 522	-88 770
Resultat förmedlad affär		-4 012	-528	-2 600	-528
Icke-tekniskt resultat		102 203	58 182	83 905	49 742
Resultat före bokslutsdispoitionier och skatt		196 289	8 912	177 991	472
Bokslutsdispositioner				-1 413	
Resultat före skatt		196 289	8 912	176 578	472
Skatt på årets resultat	11	-143 440	13 320	-143 440	13 320
Årets resultat		52 849	22 232	33 138	13 792

Rapport över totalresultat

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Årets resultat	52 849	22 232	33 138	13 792
Övrigt totalresultat för året				
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat	-2 550	-3 568		
Poster som inte kan omföras till årets resultat	304	-64		
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt	-2 246	-3 632		
Årets totalresultat	50 603	18 600	33 138	13 792
Redovisat direkt i Eget kapital	-6 142	-4 456		

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

tkr	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2023-01-01	139 090	1 264 284	136 914	1 540 288
Omföring av föregående års resultat		136 914	-136 914	0
Årets resultat			22 232	22 232
Årets övriga totalresultat			-3 632	0
Summa årets totalresultat			18 600	18 600
Andelar av övriga poster i eget kapital i intresseföretag		-4 456		-4 456
Ändring av redovisningsprincip*		307		307
Utgående eget kapital 2023-12-31	139 090	1 397 049	18 600	1 554 739
Ingående eget kapital 2024-01-01	139 090	1 397 049	18 600	1 554 739
Omföring av föregående års resultat		18 600	-18 600	0
Ändring beräkning av reserver	44 936	-44 936		
Årets resultat			52 849	52 849
Årets övriga totalresultat			-2 246	-2 246
Summa årets totalresultat			50 603	50 603
Andelar av övriga poster i eget kapital i intresseföretag		-6 142		-6 142
Utgående eget kapital 2024-12-31	184 026	1 364 571	50 603	1 599 200

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Reservfond	Uppskrivningsfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2023-01-01	7 225	29 735	1 056 873	91 926	1 185 759
Omföring av föregående års resultat	-	-	91 926	-91 926	0
Årets resultat	-	-		13 792	13 792
Utgående eget kapital 2023-12-31	7 225	29 735	1 148 799	13 792	1 199 551
Ingående eget kapital 2024-01-01	7 225	29 735	1 148 799	13 792	1 199 551
Omföring av föregående års resultat	-	-	13 792	-13 792	0
Årets resultat	-	-		33 138	33 138
Utgående eget kapital 2024-12-31	7 225	29 735	1 162 591	33 138	1 232 689

* I koncernen redovisas inte resultatandelar på intresseföretag i kapitalandelsfond. Skälet är att det i årsredovisning för juridisk person inte finns någon kapitalandelsfond eftersom intresseföretag värderas till verkligt värde.

Balansräkning

tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR					
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark					
Rörelsefastigheter	12	20 000	20 000	20 000	20 000
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	13			45 786	45 736
Aktier och andelar i intresseföretag	14	1 046 218	1 002 211	1 046 218	1 002 211
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	15	756 002	613 660	490 781	359 763
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15	674 070	776 756	674 070	776 756
Övriga finansiella placeringstillgångar	15	3 902	3 258	3 902	3 258
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		283	180	283	180
Summa placeringstillgångar		2 500 475	2 416 065	2 281 040	2 207 904
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar					
Avsättning för oreglerade skador		112 783	146 320	112 783	146 320
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar		112 783	146 320	112 783	146 320
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring	17	204 158	177 896	204 158	177 896
Fordringar avseende återförsäkring		4 822	4 026	4 822	4 026
Aktuell skattefordran*	11		22 388		22 388
Övriga fordringar		71 389	65 522	71 633	65 652
Summa fordringar		280 369	269 832	280 613	269 962
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	18	12 586	13 991	12 586	13 991
Likvida medel (Kassa och bank)		59 681	61 710	59 424	61 617
Summa andra tillgångar		72 267	75 701	72 010	75 608
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		4 969	6 773	4 969	6 773
Förutbetalda anskaffningskostnader		6 203	8 915	6 203	8 915
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	5 084	5 083	5 084	5 079
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		16 256	20 771	16 256	20 767
SUMMA TILLGÅNGAR		2 982 150	2 928 689	2 762 702	2 720 561

Balansräkning, fortsättning

tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Bundet eget kapital					
Uppskrivningsfond				29 735	29 735
Reservfond				7 225	7 225
Fritt eget kapital					
Reserver		184 026	139 090		
Balanserad vinst		1 364 571	1 397 049	1 162 591	1 148 799
Årets resultat		50 603	18 600	33 138	13 792
Summa eget kapital	20	1 599 200	1 554 739	1 232 689	1 199 551
Obeskattade reserver					
Utjämningsfond				10 535	10 535
Säkerhetsreserv				174 686	174 686
Summa obeskattade reserver				185 221	185 221
Försäkringstekniska avsättningar					
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	21	247 764	245 178	247 764	245 178
Avsättning för oreglerade skador	22	833 739	961 790	833 739	961 790
Summa försäkringstekniska avsättningar		1 081 503	1 206 968	1 081 503	1 206 968
Andra avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		4 934	4 134	4 934	4 134
Uppskjuten skatteskuld	11	159 208	38 156	121 053	
Summa avsättningar för andra risker och kostnader		164 142	42 290	125 987	4 134
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring		77 912	64 341	77 912	64 341
Skulder avseende återförsäkring		2 729	3 876	2 729	3 876
Derivat		133		133	
Övriga skulder	16	27 873	32 401	27 870	32 396
Summa skulder		108 647	100 618	108 644	100 613
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	28 658	24 074	28 658	24 074
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		28 658	24 074	28 658	24 074
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 982 150	2 928 689	2 762 702	2 720 561

Resultatanalys för moderbolaget

	Totalt 2024	Sjuk- och olycksfall	Hem, villa och fritishus	Företag, fastighet och lantbruk	Motorfordon	Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återförsäkring
Direkt försäkring i Sverige, tkr					Kasko	Trafik	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat							
Premieintäkt f e r (not 1)	539 256	33 450	120 679	137 842	156 101	51 902	39 282
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	34 192	3 935	5 139	5 580	4 920	9 417	5 201
Försäkringsersättningar f e r (not 2)	-340 573	-23 045	-82 127	-63 105	-131 683	-40 008	-605
Driftskostnad f e r	-137 322	-9 171	-33 086	-37 789	-42 798	-14 231	-247
Övriga tekniska kostnader	-1 467					-1 467	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	94 086	5 169	10 605	42 528	-13 460	5 613	43 631
Föregående år	-49 270	-18 773	-54 755	16 045	-26 764	50 632	-15 655
Avvecklingsresultat f e r							
Avvecklingsresultat, brutto	105 538	9 696	10 102	18 440	3 864	31 365	32 071
Återförsäkrarens andel	-33 040	-2 765	4	-1 107	-1 339	-27 833	
Avvecklingsresultat f e r	72 498	6 931	10 106	17 333	2 525	3 532	32 071
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring							
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	247 764	14 863	59 960	66 553	72 933	25 284	8 171
Avsättning för oreglerade skador	833 739	125 667	58 107	80 006	39 501	324 578	205 880
Summa försäkringstekniska avsättning före avgiven återförsäkring	1 081 503	140 530	118 067	146 559	112 434	349 862	214 051
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar							
Avsättning för oreglerade skador	112 783	7 450	1 387	8 300	1 561	94 085	112 783
NOTER TILL RESULTATANALYS							
NOT 1							
Premieintäkter f e r	539 256	33 450	120 679	137 842	156 101	51 902	39 282
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	596 232	32 202	123 837	182 947	161 558	56 679	39 009
Premier för avgiven återförsäkring	-54 389	-639	-5 512	-42 482	-1 540	-4 216	
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-2 587	1 887	2 354	-2 623	-3 917	-561	273
NOT 2							
Försäkringsersättningar f e r	-340 573	-23 045	-82 127	-63 105	-131 683	-40 008	-605
Utbetalda försäkringsersättningar	-435 088	-20 880	-117 749	-75 705	-130 540	-49 597	-40 617
Före avgiven återförsäkring	-443 440	-20 880	-117 749	-75 705	-133 946	-54 543	-40 617
Återförsäkrarens andel	8 352				3 406	4 946	8 352
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f e r	94 515	-2 165	35 622	12 600	-1 143	9 589	40 012
Före avgiven återförsäkring	128 051	-351	35 618	13 707	212	38 853	40 012
Återförsäkrarens andel	-33 536	-1 814	4	-1 107	-1 355	-29 264	

Noter till moderbolagets finansiella rapporter

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

GRUNDERNA FÖR UPPRÄTTANDE AV DE FINANSIELLA RAPPORTERNA Företagsinformation

Årsredovisningen för Länsförsäkringar Västernorrland (org.nummer 588000-3842 avser räkenskapsår 1 januari–31 december 2024). Bolaget är ett svensk-registrerat försäkringsbolag med säte i Härnösand. Adressen till huvudkontoret är Box 164, 871 24 Härnösand. Besöksadress: Köpmangatan 13

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernens finansiella rapporter är upprättade i enlighet med 7 kap 1–4§§ i Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅFRL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag. De skillnader som förekommer mellan koncernen och moderföretagets redovisningsprinciper framgår av avsnitt Moderföretagets redovisningsprinciper.

Föresättningar vid upprättande av moderföretagets och koncernens finansiella rapporter

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvaluta för moderföretaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor, avrundade till närmaste tusental. Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärde-metoden. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde förutom vissa finansiella tillgångar och skulder (inklusive derivatinstrument som värderas till verkligt värde. Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats på samtliga perioder som presenteras i den finansiella rapporten, om inte annat anges.

Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna

Företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och eventalförpliktelser och avsättningar som presenteras i redovisningen. Dessa uppskattningar och bedömningar, är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar, men för att minska avvikelsen utvärderas uppskattningar regelbundet.

VIKTIGA BEDÖMNINGAR VID TILLÄMPNING AV KONCERNENS REDOVISNINGSPRINCIPER.

Klassificering av finansiella tillgångar

Bedömning av affärsmodell och kassaflöden för finansiella instrument. Dessa beskrivs i avsnittet Finansiella tillgångar och skulder.

Bedömning av betydande inflytande i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringssbolagen äger tillsammans 99,98 procent av aktierna i Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Västernorrland innehar 2,95 procent av rösterna. Ägarstyrningen av Länsförsäkringar AB sker både genom bolagsstämma och länsförsäkringssbolagens ägarkonsortium och medför att Länsförsäkringar Västernorrland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Västernorrland klassificerar därför innehavet redovisningsmässigt som ett intresseföretag.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Försäkringstekniska avsättningar är ett område som innebär en viss osäkerhet. Vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningar görs en aktuariell uppskattning av förväntade tillkommande kostnader för redan inträffade skador och kostnader för skador som kan inträffa under försäkringars återstående löptid. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringstekniska avsättningar samt i (not 2 Risker och riskhantering). Vid värdering av finansiella tillgångar för vilka det inte

finns något observerbart marknadspris används värderingsmodeller och antaganden som beskrivs i not 15

NYA ELLER ÄNDRADE UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Nya eller ändrade redovisningsprinciper som tillämpas från och med 1 januari 2024

Det har under perioden inte tillkommit några redovisningsstandarder med någon väsentlig effekt på bolagets finansiella rapporter. Det har under perioden inte skett några ändringar i befintliga väsentliga redovisningsprinciper som tillämpas.

NYA IFRS OCH TOLKNINGAR SOM ÄNNU INTE HAR BÖRJAT TILLÄMPAS IFRS 18 Presentation och upplysningar i finansiella rapporter

Den 9 april 2024 publicerade IASB standarden IFRS 18 Presentation och upplysningar i finansiella rapporter som den 1 januari 2027 kommer att ersätta IAS 1 Utformning av finansiella rapporter. Standarden har ännu inte godkänts av EU men förväntas antas innan ikraftträdandet. IFRS 18 innebär nya krav på utformningen av och upplysningarna i finansiella rapporter, med särskilt fokus på resultaträkningen och upplysningarna kring företagsledningens resultatmått. Standarden förväntas inte få några finansiella effekter för koncernen men medför nya krav på presentation och upplysningar i de finansiella rapporterna. Koncernen avser inleda arbetet med standarden i takt med att Finansinspektionen inarbetar eventuella ändringar i årsredovisningsföreskriften FFS 2019:23.

Övriga nya eller reviderade IFRS och tolkningar som per bokslutsdagen är antagna av IASB, men som ännu inte trätt i kraft, bedöms inte få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna.

BESKRIVNING AV VÄSENTLIGA REDOVISNINGSPRINCIPER Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag konsolideras in i koncernen enligt förvärvsmetoden från och med den tidpunkt som det bestämmande inflytandet erhålls och fram till den tidpunkt då det bestämmande inflytandet upphör. Samtliga av följande kriterier måste vara uppfyllda för att bestämmande inflytande i ett företag ska föreligga och att en konsolidering därmed ska vara aktuell. Företaget har inflytande över investeringsobjektet, företaget exponeras för, eller har rätt till, rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet och företaget kan använda sitt inflytande över investeringsobjektet till att påverka sin avkastning.

Intresseföretag

Intresseföretag är företag i vilka koncernen har ett betydande, men inte ett bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Ett betydande inflytande föreligger även vid ett röstetal under 20 procent när det klart kan påvisas att ett betydande inflytande finns utifrån en samlad bedömning av fakta och omständigheter i det enskilda fallet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde med motsvarande belopp.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till transaktionsdagens valutakurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till balansdagens valutakurs. Valutakursdifferenser som uppstår på grund av omräkning i balansräkningen i utländsk valuta redovisas i resultaträkningen.

PRINCIPER FÖR POSTER I RESULTATRÄKNINGEN

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som förfallit till betalning eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. De försäkringsavtal där LF Västernorrland mottar risker från andra företags försäkringsavtal klassificeras som mottagen återförsäkring.

Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Förnyelsepremier för avtal med förnyelse före räkenskapsårets utgång men som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal där försäkringsperioden börjar före räkenskapsårets utgång räknas in med de belopp som beräknas inflyta. Annulationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som beräknas inflyta.

Premier för avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som en skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna återförsäkringsavtal. Premierna periodiseras så att kostnaden fördelas till den period som försäkringskyddet avser.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen redovisas som Försäkringstekniska avsättningar i balansräkningen. Beräkning av avsättningen för ej intjänade premier sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid. Även återförsäkrars andel av premieinkomsten periodiseras och den del som hänför sig till efter balansdagen redovisas som en fordran. Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar.

Försäkringsärsättningar

Försäkringsärsättningar motsvarar under redovisningsperioden utbetalda försäkringsärsättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. I försäkringsärsättningarna ingår förutom skadeärsättningar även kostnader för skadereglering. Återvinning av skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Driftskostnader

Driftskostnader i skadeförsäkringsrörelsen tekniska resultat består av funktionerna anskaffning, skadereglering och administration. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsärsättningar.

Kapitalavkastning

Kapitalavkastning består av posterna kapitalavkastning intäkter, kapitalavkastning kostnader, realiserade resultat på placeringstillgångar samt orealiserade resultat på placeringstillgångar.

Realiserat resultat beräknas som skillnaden mellan erhållet försäljningspris och tillgångens anskaffningsvärde. Realiserade resultat består av årets förändring av skillnaden mellan verkligt värde och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. I försäkringsrörelsen diskonteras avsättning för oreglerade skador på skadelivräntor. Ränteomvärderingseffekten på skadelivräntor redovisas som Kapitalavkastning.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalavkastning intäkter består av realisationsvinster (netto) per tillgångsslag, ränteintäkter, utdelning på aktier och andelar, hyresintäkter från byggnader och mark, valutakursvinster (netto) samt eventuellt återförda nedskrivningar.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalavkastning kostnader består av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, realisationsförluster per tillgångsslag (netto), valutakursförluster (netto), driftskostnader för byggnader och mark samt eventuella av- och nedskrivningar på placeringstillgångar.

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Orealiserade vinster och förluster består av periodens förändring av verkligt värde. Orealiserade vinster och förluster redovisas (netto) per tillgångsslag. Valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Orealiserade vinster och förluster redovisas (netto) per tillgångsslag. Valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Driftskostnader

Driftskostnader i skadeförsäkringsrörelsen tekniska resultat består av funktionerna anskaffning, skadereglering och administration. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsärsättning.

Nedskrivningar

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde.

Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt intresseföretag

Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden för en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden, en så kallad kassagenererande enhet. En kassagenererande enhet är den minsta grupp tillgångar som ger upphov till inbetalningar som är oberoende av inbetalningar från andra tillgångar eller tillgångsgrupper.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen.

Återföring av nedskrivningar på materiella och immateriella tillgångar samt intresseföretag.

Nedskrivningar återförs när det inte längre finns någon indikation på att nedskrivningsbehovet fortfarande föreligger och då det skett en förändring i de antaganden som legat till grund för beräkning av återvinningsvärdet. En återföring görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om ingen nedskrivning gjorts. Återföring av nedskrivning redovisas i resultaträkningen.

Övriga intäkter och kostnader, Icke-tekniskt resultat

I det icke-tekniska resultatet under posterna Övriga intäkter respektive Övriga kostnader redovisas bland annat förmedlad bank- och försäkringsaffär.

Intäkterna för förmedlad bank- och försäkringsaffär består av ersättning från Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterföretag. Kostnaderna består av driftskostnader för båda affärerna samt tillkommer även provisionskostnader till franchisetagare.

Hyresintäkter för vidareuthyrning där koncernen inte redovisar fastigheten under Byggnader och mark redovisas som Övriga intäkter. Kostnaderna består av driftskostnader hänförliga till uthyrningen och redovisas som Övriga kostnader.

Intäkter och kostnader från verksamheten i Länsförsäkringar Västernorrlands dotterbolag som tillhandahåller erbjudandet inom Trygghetstjänster redovisas som övriga intäkter och kostnader i det icke tekniska resultatet i koncernens resultaträkning.

Pensionsplaner

Koncernens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Koncernen betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har inte någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernen följer FTP-planen i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtal. Huvudprincipen innebär förmånsbestämd plan för alla födda 1971 eller tidigare och avgiftsbestämd plan för alla födda 1972 eller senare.

Företagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser.

Den förmånsbestämda planen är försäkrad genom försäkringsbranschens pensionskassa (FPK). Denna pensionsplan innebär att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningsstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner. För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information, varför ovan nämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande årsavgifter till den.

Leasing

Samtliga leasingavtal, både där LF Västernorrland är leasegivare och leasetagare, redovisas som om de utgör operationella leasingavtal även om leasingavtalet bedöms vara ett finansiellt leasingavtal.

Leasetagarens redovisning

För leasingavtal som koncernen är leasetagare kostnadsförs erlagda leasingavgifter linjärt över leasingperioden. Leasingavtal som innehåller både en eller flera leasingkomponenter och en eller flera icke-leasingkomponenter redovisas för leasetagare som en enda leasingkomponent. Det innebär att samtliga avgifter som erhålls utifrån leasingavtalet redovisas som leasingavgifter.

Leasegivarens redovisning

För leasingavtal där Länsförsäkringar Västernorrland är leasegivare redovisas erhållna leasingavgifter i resultaträkningen linjärt över hyresperioden

Inkomstskatt

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, samt eventuella justeringar av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill och inte heller vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna nyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan nyttjas.

PRINCIPER FÖR POSTER I BALANSRÄKNINGEN

Byggnader och Mark

Fastigheter delas upp på förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter. Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att generera hyresinkomster, värdestegring eller en kombination av dessa medan rörelsefastigheter är fastigheter som innehas för tillhandahållande av tjänster eller för administrativa ändamål. Båda redovisas till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen. Värderingen sker med extern part med ett betryggande intervall eller om förutsättningar kan antas ha förändrats på ett sätt som innebär att värdering av tillgångarna drastiskt förändrats. Värderingen sker genom en kombination av två metoder; avkastningsmetoden och ortsprismetod. Utifrån resultaten av dessa metoder görs en sammanfattande bedömning av marknadsvärdet. Orealiserade värdeförändringar från fastigheter redovisas under realiserade vinster eller förluster på placeringstillgångar. Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter redovisas under Kapitalavkastning, intäkter och hänförliga driftskostnader redovisas under Kapitalavkastning, kostnader.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part till avtalet enligt instrumentets villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller företaget vid en överföring av tillgångarna inte längre har kvar betydande risker och fördelar från tillgångarna samt förlorar kontrollen över tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. För de fall när en modifiering görs av de avtalsenliga kassaflödena som en direkt konsekvens av en reform av en referensränta och de nya avtalsvillkoren är ekonomiskt likvärdiga med de ursprungliga, kommer någon bortbokning inte att göras och den ursprungliga effektivräntan kommer att justeras för att reflektera de nya kassaflödena. Affärstransaktioner på penning-, obligations- och aktiemarknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdag vilket är den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergått mellan parterna. Finansiella tillgångar och skulder värderas initialt till verkligt värde med tillägg av direkt hänförliga transaktionskostnader förutom för tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen vilka initialt redovisas till verkligt värde.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Den legala rättigheten får inte vara beroende av framtida händelser och den måste vara rättsligt bindande för företaget och motparten både i den normala affärsverksamheten och i fall av betalningsinställelse, insolvens eller konkurs.

Klassificering och värdering

Efterföljande redovisning och värdering av finansiella tillgångar görs beroende på vilken värderingskategori det finansiella instrumentet hänförs till. Koncernens finansiella tillgångar består av:

- Derivatinstrument
- Egetkapitalinstrument
- Skuldinstrument

FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Egetkapitalinstrument

Ett egetkapitalinstrument är varje form av avtal som innebär en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder. Investeringar i egetkapitalinstrument redovisas till verkligt värde via resultatet förutom investeringar som vid första redovisningstillfället identifieras som investeringar i egetkapitalinstrument där värdeförändringarna redovisas i övrigt totalresultat. Dessa innehav utgör innehav av mer strategisk karaktär och innehas inte i kapitalavkastningssyfte. Resultat från försäljning av eget kapitalinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas som en överföring inom eget kapital från verkligt värde reserven till balanserat resultat och påverkar således inte rapport över resultat.

Investeringar i skuldinstrument

Skuldinstrument är de finansiella tillgångar som inte uppfyller definitionen av egetkapitalinstrument eller derivatinstrument. Det som avgör klassificering av ett skuldinstrument är affärsmodellen för att förvalta instrumentet och egenskaperna i instrumentets avtalsenliga kassaflöden. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp. Skuldinstrument som inte uppfyller kravet ska värderas till verkligt värde via resultatet oavsett vilken affärsmodell tillgången är hänförlig till. Koncernen kontrollerar löpande att kassaflödena för de skuldinstrument som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via övrigt totalresultat uppfyller kassaflödeskraven.

Upplupet anskaffningsvärde

Koncernen hanterar kund- och övriga finansiella fordringar enligt en affärsmodell vars mål är att realisera tillgångarnas kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Dessa tillgångar värderas därför till upplupet anskaffningsvärde. Med upplupet anskaffningsvärde avses det diskonterade nuvärdet av alla framtida betalningar hänförliga till instrumentet där diskonteringsräntan utgörs av tillgångens effektivränta vid anskaffningstillfället.

Verkligt värde via resultatet

Koncernens skuldinstrument som värderas till verkligt värde via resultatet består av innehav av räntebärande värdepapper och värdepappersfonder som återfinns i kapitalförvaltningsverksamheten. Värdepappersfonder klassificeras som antingen Aktier och andelar eller Obligationer och andra räntebärande värdepapper utifrån om fondens förvaltade tillgångar till minst hälften utgörs av aktier eller räntebärande värdepapper. Tillgångar som är skuldinstrument och hanteras enligt en affärsmodell som innebär en värdering till verkligt värde via resultatet är en följd av att tillgångarna förvaltas och utvärderas baserat på tillgångarnas verkliga värden och att det verkliga värdet utgör grunden för intern uppföljning och rapportering till ledande befattningshavare. Orealiserade förändringar i verkligt värde på dessa tillgångar redovisas i resultaträkningen som Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. I de fall en försäljning görs av en tillgång i denna kategori redovisas tidigare orealiserade resultat i resultaträkningen som Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar samtidigt som realiserat resultat från försäljning av skuldinstrumentet redovisas i resultaträkningen som Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader.

Derivatinstrument

Derivatinstrument redovisas till verkligt värde via resultatet såvida de inte omfattas av reglerna för säkringsredovisning. Derivat som har positiva värden redovisas om tillgångar i balansräkningen och de derivat som har negativa värden redovisas som skulder.

Finansiella skulder

Koncernen värderar samtliga finansiella skulder som inte är derivat till upplupet anskaffningsvärde. Koncernens finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde består exempelvis av leverantörsskulder och som ingår i balansposten, Övriga skulder.

Kreditförluster

Reserver för förväntade kreditförluster redovisas för finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde. Den initiala reserven för kreditförlust beräknas och redovisas redan vid det första redovisningstillfället och justeras sedan löpande över den finansiella tillgångens löptid. För kund- och hyresfordringar använder företaget den förenklade metoden som innebär att en förlustrerivering alltid värderas till ett belopp som motsvarar de förväntade kreditförlusterna för den återstående löptiden. Reserv för finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde redovisas som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. I resultaträkningen presenteras reserveringar för kreditförluster inom kapitalavkastning, kostnader. Konstaterade kreditförluster är sådana förluster som är beloppsmässigt slutgiltigt fastställda och där bedömningen gjorts att möjligheten till att få ytterligare betalningar är mycket liten. Fordran skrivs då bort från balansräkningen och redovisas som konstaterad förlust i resultaträkningen vid denna tidpunkt.

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar består av inventarier och förbättringsutgifter på annans fastighet som redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod med start då tillgången är tillgänglig för användning. Avskrivning samt resultatet av utrangeringar och avyttringar redovisas i Resultaträkningen. Avskrivningsmetoden, tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod omprövas vid varje årsslut. Nedskrivningsbehov prövas årligen enligt principer beskrivna under avsnittet Nedskrivning.

Inventarier

Nyttjandeperioden bedöms uppgå till 5 år för datainventarier och för kontorsinventarier.

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Verksamhet som bedrivs på annans fastighet och där koncernen har utgifter för ny-, till- eller ombyggnad medför att fastighetsägaren omedelbart blir ägare till det som utförts och anskaffats. När förbättringsutgifter medför framtida ekonomiska fördelar för nyttjanderättshavaren aktiveras utgifterna. Ombyggnation av annans fastighet bedöms ha en ekonomisk nyttjandeperiod som motsvarar den kvarstående avtalstiden för hyresavtalet från tidpunkten för när tillgången är tillgänglig för användning.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen och skrivs av under nyttjandeperioden. En förutsättning för att aktivering kan ske är att anskaffningskostnaderna är hänförliga till ett visst försäkringsavtal, eller homogena och uppföljningsbara grupper av avtal, och bedöms generera en marginal som minst täcker de anskaffningskostnader som koncernen vill aktiveras. De anskaffningskostnader som aktiveras är provisionskostnader och kostnader för försäljning som direkt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal. Inom skadeförsäkringsverksamheten periodiseras den aktiverade kostnaden baserat på försäkringsavtalens löptid. Avskrivningstiden överskrider inte 12 månader.

Försäkringsavtal

Avtal om direktförsäkring och mottagen återförsäkring, som bolaget ger ut i egenskap av försäkringsgivare enligt bestämmelserna i försäkringsrörelselagen, har klassificerats och redovisats som försäkringsavtal.

Avgiven återförsäkring

Avtal som ingåtts mellan Länsförsäkringar Västernorrland och återförsäkrare genom vilka företaget kompenseras för förluster på avtal utfärdade av företaget och som uppfyller klassificeringskraven för försäkringsavtal, klassificeras som avgiven återförsäkring.

För avgiven återförsäkring redovisas de förmåner som koncernen har rätt till enligt återförsäkringsavtalet som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal. Länsförsäkringar Västernorrland bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal löpande i samband med bokslut. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av Ej intjänade premier och kvardröjande risker, Oreglerade skador samt Återbäring och rabatter. Periodens förändring i försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

Ej intjänad premie och kvardröjda risker

Avsättningen för ej intjänade premier avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på redan ingångna försäkringskontrakt. Normalt beräknas avsättningen strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning.

Om avsättningen bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, ska avsättning för ej intjänade premier förstärkas med ett tillägg för kvardröjande risker. Beräkningen av avsättningen för kvardröjande risker ska även beakta ännu ej förfallen terminspremie.

Oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till Länsförsäkringar Västernorrland, så kallad IBNR-avsättning. I avsättningen för oreglerade skador ingår skadeersättningar inklusive samtliga kostnader för skadereglering. Avsättningen för oreglerade skador för direkt skadeförsäkring och återförsäkring beräknas med hjälp av statistiska metoder eller genom individuella bedömningar av enskilda skadefall. Avsättning för skadelivräntor beräknas och diskonteras enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder. Diskontering sker även av avsättningen för oreglerade skador i sjuk- och olycksfallsförsäkring samt trafikförsäkring då kraven för diskontering är uppfyllda.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser, och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas av en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Eventualförpliktelser värderas till det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av vad som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Vid värderingen tas hänsyn till den förväntade framtida tidpunkten för reglering.

Moderföretagets redovisningsprinciper

Normgivning och lag

Länsförsäkringar Västernorrlands årsredovisning har upprättats enligt Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag FFFS 2019:23 och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person.

Skilnader mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper

Aktier och andelar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag värderas till verkligt värde eller anskaffningsvärde utifrån syftet med dotterföretagets verksamhet. Dotterföretag som innehas med syfte att skapa kapitalavkastning genom kapitaltillväxt uteslutande genom att investera medel i kapitalplaceringstillgångar värderas till verkligt värde över resultaträkningen medan övriga dotterföretag värderas enligt anskaffningsvärdemetoden. Utdelning från dotterföretag redovisas som kapitalavkastning.

Moderbolagets innehav i Aktier och andelar i koncernföretag värderas enligt anskaffningsvärdemetoden.

Nedskrivningsprövning för aktier och andelar i koncernföretag till anskaffningsvärde

Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde, som utgörs av det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen inom kapitalavkastning.

Återföring av nedskrivningar av aktier och andelar i koncernföretag till anskaffningsvärde

Nedskrivningar återförs när det inte längre finns indikation på att nedskrivningsbehovet fortfarande föreligger och då det skett en förändring i antaganden som legat till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En återföring görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats om ingen nedskrivning gjorts. Återföring av nedskrivning av andelar i dotterföretag redovisas i resultaträkningen som kapitalavkastning, intäkter.

Aktier och andelar i intresseföretag

Aktier och andelar i intresseföretag redovisas till verkligt värde över resultatet. Utdelningar redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter.

Obeskattade reserver

I moderföretaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. Förändringar av obeskattade reserver redovisas som Bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

NOT 2

RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning

Bolagets resultat härstammar från försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, av placeringsverksamheten med finansiella risker samt resultat från de förmedlade affärerna. Verksamheten ger även upphov till operativa risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Västernorrland. Denna not omfattar en beskrivning av företagets riskhanteringsorganisation och riskhanteringssystem, samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om bolagets risker.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med företagets riskhanteringssystem är att identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera samtliga risker som företaget är exponerat för, såväl försäkringsrisker som finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att företaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för.

Ansvar för Länsförsäkringar Västernorrlands riskhanteringssystem ligger hos styrelsen som årligen fastställer bolagets övergripande styrdokument, affärsplan och policy gällande styrning av konsolideringskapital och placeringstillgångar utifrån ett riskperspektiv. Styrelsen får löpande rapportering om hur bolagets risker utvecklas via ett flertal olika rapporter. Styrelsen har inrättat fyra utskott: Ersättningsutskott, Revisionsutskott, Place-

ringsutskott och Utskott för ägarfrågor. Styrelsen har dessutom en oberoende granskningsfunktion till sitt förfogande.

Ersättningsutskottet tar fram förslag till styrelsens beslut om ersättning till vd och bolagsledning samt beslutar om åtgärder för att följa upp Ersättningspolicyn och hur den ska tillämpas.

Revisionsutskottet ska svara för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll och ska bestå av minst tre ledamöter. Styrelseledamot som ingår i bolagsledningen får inte vara ledamot av utskottet, men kan delta som föredragande. Styrelsen fastställer instruktion för Revisionsutskottet.

Placeringsutskottets uppgift är att vara ett forum för finansiell omvärlds- och makroekonomiska analyser samt att bereda och koordinera ärenden inom kapitalförvaltningsområdet, vilka ska föreläggas styrelsen för beslut. Placeringsutskottet ska vidare bevaka att av styrelsen beslutade mål, fastställd placeringsinriktning och delegeringsordning uppnås och efterlevs av kapitalförvaltaren samt utgöra rådgivande organ för bolagets bank- och finansiella tjänster. I placeringsutskottet ingår fyra styrelseledamöter inklusive vd. Styrelsen fastställer instruktion för placeringsutskottet.

Utskottet för ägarfrågor ska arbeta för att tydliggöra, förbättra och förnya fullmäktigerollen i ledet att stärka varumärket och öka insikten om ömsesidigheten. Instruktionen omfattar endast att utveckla samverkan och kommunikation med ägarrepresentanterna. Alla formella frågor och beslut hanteras på bolagsstämman.

Styrelsen skall utse en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, Internrevision, med huvudsaklig uppgift att följa upp att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsens utfärdade riktlinjer och att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision skall även granska och utvärdera bolagets organisation, rutiner, styrning och kontroll av verksamheten.

I bolagets operativa riskorganisation ansvarar vd för att skapa förutsättningar för arbetet med riskhantering och för dess införande enligt styrelsens instruktion. I organisationen finns dessutom en riskhanteringsfunktion, en compliancefunktion, en aktuariefunktion, en informationssäkerhetsfunktion, lokal kreditkommitté (LKK) och en riskenhet. Riskhanteringsfunktionen verkar oberoende från den operativa verksamheten med ansvar för att identifiera och analysera risker samt följa upp vidtagna åtgärder och informera ledning och styrelse. Riskhanteringsfunktionen är organisatoriskt direkt underställd vd och rapporterar till styrelsen, Revisionsutskottet och vd.

Compliancefunktionen ska agera självständigt och är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliance-funktionen rapporterar regelbundet till styrelse och vd.

Aktuariefunktionen ansvarar för att samordna och säkerställa kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och rapporterar till vd och Styrelse. Informationssäkerhetsansvarig agerar självständigt och ansvarar för att leda, samordna och följa upp bolagets informationsarbete samt att ge råd och stödja bolaget i dess informationssäkerhetsinsatser. Lokala kreditkommittén behandlar krediter i den förmedlade bankverksamheten som överstiger fastställda lokala limiter. Syftet är att samla ärenden och att säkerställa efterlevnad av regelverk inom kreditområdet.

Riskenheten ska verka för en långsiktig, stabil och lönsam sakförsäkringsaffär genom att hantera affärens risker. Riskenheten består av riskingenjör, risktekniker och underwriter motor.

Bolaget har därutöver en säkerhetsfunktion som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor samt ett väl fungerande miljöledningssystem, vars syften är att hantera och begränsa bolagets risktagande inom dessa områden.

Bolagets risker och riskhantering

Länsförsäkringar Västernorrlands verksamhet är förenad med risktagande vilket medför att bolaget måste ha ett ändamålsenligt system för riskhantering och regelefterlevnad. För att uppnå effektivitet måste systemet vara väl integrerat med företagsstyrningen och innehålla metoder för intern styrning och kontroll. Målet med riskhanteringssystemet är att verksamheten bedrivs

med ett medvetet risktagande som aldrig äventyrar bolagets långsiktiga lönsamhet och existens. Riskhanteringssystemet stödjer bolaget i att hantera och medvetet styra de risker bolaget utsätts för, så att onödiga risker undviks och inte på något sätt uppmuntras.

Riskbaserad verksamhetsstyrning

Syftet med bolagets riskbaserade verksamhetsstyrning är att understödja verksamheten och dess mål genom att på ett effektivt sätt hantera och ta hänsyn till risk. Riskbaserad styrning utförs i verksamheten genom:

- affärsplanering och genom att i affärsmässiga beslut ta hänsyn till identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på bolagets möjlighet att uppfylla sina mål.
- löpande styrning, hantering och rapportering av risker samt det kapitalkrav som riskerna innebär.
- egen risk och solvensanalys (ERSA) som en integrerad del i bolagets strategi- och affärsplanering.

Bolagets riskstrategi innebär att risktagande ska utgå från bolagets mål och medvetna beslut. Detta innebär inte nödvändigtvis att riskerna ska minimeras men dessa ska vara befogade utifrån förväntad avkastning. Länsförsäkringar Västernorrland ska därför arbeta strukturerat och disciplinerat med riskhantering för att skapa möjlighet till beslut som understödjer de långsiktiga målen och därmed undvika förluster.

Riskhanteringssystemet behandlar samtliga riskkategorier inklusive underkategorier, utifrån en definierad riskkarta. De olika riskkategorierna hanteras utifrån följande steg: intern miljö, målformulering, händelseidentifiering, riskbedömning, riskåtgärder, kontrollaktiviteter, information och kommunikation, uppföljning och utvärdering.

I bolagets styrande dokument samt ERSA-dokumentation fastställs bolagets tolerans mot risker samt hur respektive riskkategori ska hanteras.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets riskhantering och vd ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens föreskrifter. Det operativa ansvaret för löpande riskhantering är fördelat i tre försvarslinjer.

Den första försvarslinjen utgörs av verksamheten och ansvarar för att risker omhändertas och åtgärdas. Respektive verksamhetschef ansvarar för att alla risker i underliggande verksamhet hanteras.

Den andra försvarslinjen utgörs av Riskhanteringsfunktionen och Compliancefunktionen, som båda är organisatoriskt direkt underställda vd. Riskhanteringsfunktionen är objektiv, står oberoende gentemot bolagets affär och är fri från påverkan från andra funktioner inom bolaget. Riskhanteringsfunktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av bolagets risker, analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivande till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor. Vidare utgör riskhanteringsfunktionen ett övergripande stöd för första försvarslinjens i att identifiera, värdera, styra och rapportera risker så att dessa kan fullgöra sitt ansvar att bedriva verksamheten med god riskkontroll. Riskhanteringsfunktionen rapporterar kvartalsvis till vd och styrelsen och lämnar även en årlig sammanställning över utfört arbete under året.

Compliancefunktionen är ett stöd för bolaget att arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliancefunktionen står oberoende gentemot bolagets affär och är fri från påverkan från andra funktioner inom bolaget. Compliancefunktionen rapporterar till vd och styrelse, samt lämnar en årlig samlad bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Den tredje försvarslinjen, internrevision, arbetar på uppdrag av styrelsen. Internrevisorerna står oberoende gentemot bolagets affär och är fri från påverkan från andra funktioner inom bolaget. Internrevision ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att utvärdera den interna styrningen och kontrollen. Internrevisionen följer också upp riskhanteringsfunktionens och compliancefunktionens arbete.

Egen risk- och solvensanalys (ERSA)

Regelverken kräver att försäkringsföretag genomför en egen risk- och solvensanalys (ERSA). Det övergripande målet med ERSAn är att säkerställa att bolagets kapital är och förblir tillräckligt för att bära de risker som följer av realiseringen av bolagets långsiktiga affärsplan. Bolaget har en utvecklad arbetsprocess för ERSAn. Utifrån bolagets affärsplan genomförs såväl kvantitativa som kvalitativa scenarier och stresstester, som sammanställs i en rapport.

Rapportering av risk

Försäkringsverksamhet är en reglerad verksamhet med nationella regler för kapitalkrav och kapitalbas. Därför rapporterar bolaget varje kvartal in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvenskapitalkrav ("SCR") till Finansinspektionen, för att visa att bolaget är väl kapitaliserat för att möta sina risker. Bolaget använder Solvens II-regelverkets standardmodell för att beräkna och mäta total risk. Mätetallet är i form av ett kapitalkrav som förväntas svara mot det sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under tvåhundra slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens riskexponering och de i modellen antagna diversifieringseffekterna, mellan och inom de olika risklagen. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper: Skadeförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Solvenskapitalkvoten beräknas sedan genom att kapitalbasen ställs i relation till solvenskapitalkravet.

Länsförsäkringar Västernorrlands styrelse och ledning får kvartalsvis riskrapporter som beskriver bolagets aktuella risksituation. I rapporten framgår bland annat hur de olika riskerna utvecklas över tid, samt hur relationen mellan total risk och kapital har utvecklats samt kvalitativ information om bolagets övriga risker såsom affärsrisker, operativa risker och likviditets- och hållbarhetsrisker.

Skadeförsäkringsrisk

Med skadeförsäkringsrisk avses risken för förluster till följd av att skadekostnaden blir större än förväntat. Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfall, egendom, ansvar, motorfordon, trafik samt mottagen livåterförsäkring. I bolagets styrande dokument regleras bolagets risktolerans avseende skadeförsäkringsrisk.

Skadeförsäkringsrisk kan delas in i premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Innebörden av dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan.

Premierisk

Premierisk är risk för förlust till följd av att driftskostnader och kostnader för nya skador inte täcks av premien och det är slumpmässigheten i kommande års skadeutfall som avses. Driftskostnader brukar antas vara konstanta och eventuell negativ avvikelse i dessa hanteras inom operativa risker. Skadeförsäkringsrisk inkluderar koncentrationsrisk i försäkringsbeståndet. Inom Länsförsäkringar Västernorrland bedrivs affär av olika karaktär och riskbilden inom premierisk kan anses vara relativt differentierad.

Det finns olika metoder för att reducera premierisk. Riskminskning med avseende på osäkerhet i enskilda försäkringsavtal sker dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs justeringar. Därutöver är huvudmetoden för styrning av teckningsrisker den affärsplan som utformas årligen och fastställs av styrelsen. Bolaget upprättar även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riktlinjerna revideras minst en gång per år och fastställs av bolagets ledning. I riskurvalsreglerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Merparten av sakförsäkringskontrakten löper på ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

Reservrisk

Reservrisk är risk för att avsättning för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Risken kan vara betydande då alla inträffade skador normalt inte är kända och kostnaden för att slutreglera kända skador kan vara annan än avsättningen. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Bolagets återförsäkringsskydd utgör det viktigaste instrumentet för skydd av höga skadekostnader. Ett lågt satt självbehåll för utvalda enskilda risker är ett starkt riskreducerande instrument. Villkorsutformningen är en annan viktig faktor som har inverkan på risken och livslängden i reserverna. Tydliga reservsättningsrutiner och en över tiden stabil skadehantering på individuell nivå är en förutsättning för minskad reservrisk.

Katastrofrisk

Katastrofrisk är risk för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadebetalningar. Länsförsäkringar Västernorrlands verksamhetsområde är i första hand Västernorrlands län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en stormskada eller andra naturkatastrofer. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känsliga för denna geografiska koncentration. Bolaget är också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen (se nedan beskrivna riskutbyte med de övriga 22 länsförsäkringsbolagen). Detta åtagandet är bolagets enskilt största exponering som träder in då länsförsäkringsgruppens externa katastrofskydd är uttömt.

För att säkerställa detta, görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Länsförsäkringar Västernorrland upprättar även detaljerade interna riktlinjer, riskurvalsregler, för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av vd. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker.

Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Två särskilda riskbedömningsgrupper utvärderar löpande risker inom företags och lantbruksförsäkring respektive företagsmotor och föreslår vid behov lämpliga åtgärder.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med övriga 22 bolag i länsförsäkringsgruppen, återförsäkringsprogrammet. Hantering av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att deltagande bolag begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen till av styrelsen fastställda självbehåll, per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkring tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger valt självbehåll, netto efter de skydd som Länsförsäkringar AB upphandlat på extern återförsäkringsmarknad, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar utifrån affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammet ger med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis och förnyas eller omförhandlas varje år. Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 miljarder kronor totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara med-

lemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. För skador som inträffar utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggförsäkring som ger ett obegränsat skydd. Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som delvis eller i sin helhet, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram är en processrisk och ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken "Operativa risker".

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen, på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utveckling av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultat, en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare kvartalsvis går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Gjorda avsättningar för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

Känslighetsanalys, teckningsrisken		Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på EK
1% förändring i totalkostnadsprocent	+/-	5 393	4 282
1% förändring i premienivån	+/-	5 962	4 734
10% förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/-	5 439	4 319

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnader för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2014–2024 före återförsäkring. Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår, exklusive mottagen återförsäkring och skaderegleringskostnader, utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risk för förluster på grund av värdenedgång i placeringstillgångar och på grund av att försäkringstekniska avsättningar ökar i värde om de räntor som används för diskontering sjunker. Marknadsrisker delas in i kategorierna Ränterisk, Aktierisk, Fastighetsrisk, Spreadrisk, Valutarisk och Koncentrationsrisk.

Bolaget har styrande dokument (Placeringspolicy, Placeringsriktlinjer, Policy för Hållbarhet, Instruktion för förmånsrättsregister) som anger hur bolaget får placera tillgångarna och till vilken risk detta får ske. De styrande dokumenten revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I dessa regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Det övergripande målet för Länsförsäkringar Västernorrlands kapitalförvaltning är att säkerställa att bolagets åtagande gentemot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Förvaltningen ska eftersträva en stabil avkastning över tid, vilket innebär att avkastningen inte bör fluktuera i för hög grad mellan åren.

Finansutskottet tar årligen eller oftare om skäl finns, fram förslag till ny normalportfölj. I syfte att skapa meravkastning utöver vad normalportföljen

ger, har bolaget valt en aktiv förvaltning av tillgångarna, vilket i sin tur medför att den faktiska fördelningen av tillgångarna kan avvika från normalportföljen. Styrelsen tar därmed ställning dels till vilken risknivå som ska gälla för förvaltningen, dels vilket mandat som ges till den operativa förvaltningsorganisationen att söka höja avkastningen genom att avvika från normalportföljen.

Bolagets finansutskott tar beslut om den löpande förvaltningen och den operativa förvaltningsorganisationen verkställer besluten. Eventuella avvikelser från det mandat finansutskottet erhållit från styrelsen rapporteras omgående till styrelsen. Finansutskottet och styrelsen erhåller regelbundet en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade. Alla typer av avvikelser gentemot bolagets policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen rapporteras i finansrapporten.

Aktierisk

Aktierisk är koncernens enskilt största marknadsrisk. Aktieexponeringen är totalt 1802 (1616) Mkr. Aktieplaceringar sker i huvudsak i LFAB-aktier, aktier i dotterbolag, aktiefonder och enskilda aktier. I dotterbolaget Gården 35 finns aktier i fastighetsbolaget Humlegården Holding 1 AB till ett värde om 265 (253) Mkr. Risknivån bestäms i normalportföljen och sätts av styrelsen utifrån bolagets förväntade resultat i kärnverksamheten, bra försäkringsresultat ökar utrymmet att ta risk i kapitalförvaltningen och tvärtom. För att säkerställa att risknivån behålls inom givna ramar finns limiter uppsatta för respektive geografisk marknad. Derivat kan användas för att effektivisera och skydda förvaltningen, negativa positioner får inte tas. Vidare används stop-loss teknik för att minska innehav som utvecklas åt fel håll. Bolaget har två egna förvaltare som ansvarar för fördelningen inom normalportföljen, en aktieförvaltare och en ränteförvaltare.

Känslighetsanalys aktierisk

Inverkan på resultat före skatt vid 10 procent nedgång i aktiekurser är minus 180 (162) Mkr

Valutarisk

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktier, aktiefonder och lån, till ett sammanlagt värde vid årets slut på 237 (121) Mkr.

Känslighetsanalys valutarisk

Inverkan på resultat före skatt vid 10 procent nedgång i valutakurser är -23,7 (-12,1) Mkr. Valutakursrisken hedgas med hjälp av derivat. Hedgepositionen per 2024-12-31 innebär att den faktiska valutakursrisken var 2,65 (1,67) mkr.

Ränterisk

Placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 679 (783) Mkr och består till 69 procent av svenska statspapper och obligationer med Investment Grade rating. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 1,19 (1,26) år och den genomsnittliga medellöptiden är 2,29 (2,49) år.

Känslighetsanalys ränterisk

Marknadsvärdet av dessa tillgångar förändras vid 1 procent förändring av den allmänna räntenivån med 8,0 (10,0) Mkr innan hedgar.

Fastighetsrisk

Fastighetsrisk uppgår till totalt 20 (20) Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Västernorrlands del är fastighetsrisken begränsad i och med att fastigheter endast utgör en mindre del av bolagets placeringstillgångar.

Känslighetsanalys fastighetsrisk (Mkr)

Inverkan på resultat före skatt om direktavkastningskravet ökar med 1 procent är -0,09 (-0,2) Mkr.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisk i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget

fastställt nivåer för de kreditvärderingar emittenter skall ha. Räntebärande värdepapper lägre än BBB får högst uppgå till 10 procent av placeringsportföljen. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter. Dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtäckningsregler.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Länsförsäkringar Västernorrland har på balansdagen 113 (146) Mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador, inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna och inte heller någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Det finns inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risk för förluster till följd av att egna åtaganden inte kan fullgöras på grund av brist på likvida medel eller att de kan fullgöras endast genom upplåning till avsevärt högre kostnad än normalt eller genom avyttring av tillgångar till underpris. För Länsförsäkringar Västernorrland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Västernorrland en provision. Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket

innebär återbetalningsskyldighet av erhållen provision om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad eftersom det återstående annullationsansvaret bara är ett år.

I avtalet med Länsförsäkringar Bank regleras hur provisionsersättning beräknas i den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Västernorrland skall stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken.

Operativa risker

Med operativa risker menas risk för förlust till följd av misslyckande eller icke ändamålsenliga interna processer, mänskliga fel, fel i system eller externa händelser. Länsförsäkringar Västernorrland arbetar systematiskt med att identifiera och reducera de operativa riskerna i de kritiska processerna inom bolaget. Genom förebyggande arbete och ändamålsenlig riskhantering och intern styrning kan bolaget minska risken för operativa risker. Riskhanteringsfunktionen ansvarar för att hålla samman processen och stödja verksamheten i arbetet. De operativa riskerna värderas utifrån sannolikhet och konsekvens, risker som bedöms kunna skada bolaget åtgärdas exempelvis genom förändring av processer, införande av nyckelkontroller eller utbildning. Incidentrapportering är en viktig del av riskarbetet. Med incidenter menas negativa händelser som skapar problem eller skada för verksamheten. Rapportering och åtgärdande av incidenter ingår som en del i arbetet med de operativa riskerna. Operativ riskanalys genomförs minst årligen inom processen för verksamhetsgenomgångar för att säkerställa att riskerna är väl förstådda och hanterade i linje med bolagets riskfilosofi och riktlinjer för intern kontroll.

En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Länsförsäkringar Västernorrland är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001:2004.

Funktionerna för riskhantering, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Skadekostnad före återförsäkring, exklusive mottagen och utflyttad affär

Skadeår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt
Uppskattad skadekostnad:												
I slutet av skadeåret	281 487	275 232	322 275	288 017	421 110	361 165	438 169	349 011	295 189	390 852	322 515	3 711 830
1 år senare	270 975	267 875	346 439	298 658	422 394	364 154	429 763	360 476	307 502	371 826		
2 år senare	291 272	270 615	341 983	296 941	413 949	349 297	422 884	354 614	300 268			
3 år senare	297 749	271 291	342 188	309 679	410 772	338 475	420 721	348 011				
4 år senare	289 440	270 760	344 010	307 568	406 523	335 573	419 196					
5 år senare	289 203	268 788	343 487	300 640	404 317	332 908						
6 år senare	288 126	266 061	337 058	299 713	402 329							
7 år senare	287 089	262 699	336 749	296 684								
8 år senare	281 112	259 476	331 796									
9 år senare	278 394	258 980										
10 år senare	277 031											
Nuvarande skattning	277 031	258 980	331 796	296 684	402 329	332 908	419 196	348 011	300 268	371 826	322 515	3 661 544
Totalt utbetalt	273 567	249 828	323 925	277 546	393 045	318 856	389 860	323 384	265 098	314 219	175 755	3 305 083
Kvarstående skadekostnad	3 464	9 152	7 871	19 138	9 284	14 052	29 336	24 627	35 170	57 607	146 760	356 461
Avsättning upptagen i balansräkningen	3 464	9 152	7 871	19 138	9 284	14 052	29 336	24 627	35 170	57 607	146 760	356 461
Avsättning 2012 och tidigare												65 720
Summa avsättning i balansräkningen	3 464	9 152	7 871	19 138	9 284	14 052	29 336	24 627	35 170	57 607	146 760	422 181
Avsättning avseende mottagen återförsäkring alla skadeår												205 880
Avsättning avseende överlåtelse affär inklusive livräntor												175 857
Avsättning avseende skaderegleringskostnader alla skadeår												29 821
Summa avsättning upptagen i balansräkningen												833 739

NOT 3

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

tkr	Totalt	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon 3:e man	Motorfordon övriga klasser	Brand- och annan egen-domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	596 232	36 674	56 679	161 558	280 763	10 786	10 763	557 224	39 008
Premieintäkt, brutto	593 646	38 621	56 118	157 641	280 547	10 680	10 757	554 364	39 282
Försäkringsersättning, brutto	-315 389	-27 800	-15 690	-133 734	-128 082	-4 660	-4 818	-314 784	-605
Driftkostnader, brutto	-137 322	-10 321	-14 231	-42 798	-64 916	-2 318	-2 491	-137 075	-247
Resultat avgiven återförsäkring	-79 573	-2 793	-28 534	511	-44 767	-2 285	-1 705	-79 573	
Skadeprocent, brutto, %	53,1%	72,0%	28,0%	84,8%	45,8%	43,6%	44,8%	56,8%	1,5%

NOT 4

PREMIEINKOMST

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Direkt försäkring i Sverige	557 224	526 475	557 224	526 475
Mottagen återförsäkring	39 008	37 171	39 008	37 171
Summa premieinkomst	596 232	563 646	596 232	563 646

NOT 5

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

tkr	2024	2023
Överförd kapitalavkastning	34 192	55 810
Räntesats, %	2,63	3,56

Basen för kapitalavkastningen av skadeverksamhetens kassaflöden bestäms som summan av halva premieintäkten f.e.r och genomsnittet under året av avsättning för oreglerade skador f.e.r. Räntesatsen beräknas som medelvärdet av en 7-årig svensk statsobligation under året plus 0,5 procentenheter. Gäller för samtliga försäkringsklasser.

NOT 6

UTBETALDA FÖRSÄKRINGERSÄTTNINGAR

tkr	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkringsersättningar f.e.r	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Utbetalda försäkringsersättningar exklusive driftkostnader	391 458	390 263	8 352	35 463	383 106	354 800
Driftkostnader för skadereglering	51 981	47 505			51 981	47 505
Summa utbetalda försäkringsersättningar	443 439	437 768	8 352	35 463	435 087	402 305

NOT 7

DRIFTKOSTNADER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Funktionsindelade driftkostnader				
Anskaffningskostnader	88 846	88 312	88 846	88 312
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	2 711	-202	2 711	-202
Administrationskostnader	44 688	35 008	44 688	35 008
Provisioner i avgiven återförsäkring	1 077	955	1 077	955
Summa driftkostnader	137 322	124 073	137 322	124 073
<i>Totala driftkostnader före funktionsindelning</i>				
Kostnadsslagsindelade driftkostnader				
Personalkostnader	145 616	131 753	145 616	131 753
Lokalkostnader	14 333	12 525	14 333	12 525
Avskrivningar	2 658	2 945	2 658	2 945
Övrigt (inkl provisioner i mott ÅF)	145 076	133 353	145 076	133 353
Omkostnadsbidrag för förmedlad affär	-106 072	-99 211	-106 072	-99 211
Summa totala driftkostnader	201 611	181 365	201 611	181 365
Avgår				
Driftkostnader för finans och fastighet	9 707	9 259	9 707	9 259
Kostnader förmedlad affär	2 594	528	2 594	528
Skaderegleringskostnader	51 988	47 505	51 988	47 505
Summa avgående poster	64 289	57 292	64 289	57 292
Driftkostnader	137 322	124 073	137 322	124 073

NOT 8

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFF:s stadgar. En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift (trafikförsäkringsavgift) av ägare till oförsäkrade fordon samt att delta i det internationella trafikförsäkringsarbetet (Gröna Kort-verksamhet och vissa andra funktioner). TFF har också till uppgift att hantera vissa försäkringsfrågor gällande motorfordron inom det frivilliga branschsamarbetet i Sverige (Bilförsäkringskommittén.) TFF svarar även för adminis-

trationen av Trafikskadenämnden. TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftskostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera detta nettounderskott. Underskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Nettounderskottet redovisas i enlighet med Finansinspektionens uttalade uppfattning och en branschgemensam rekommendation. Länsförsäkringar Västernorrlands solidariska ansvar av TFF uppgår till 1,98 procent.

NOT 9

NETTORESULTAT PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Moderbolaget	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen		Innehav för handelsändamål		Summa	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Andra finansiella placeringstillgångar, tkr						
Aktier och andelar i intresseföretag	72 984	19 132			72 984	19 132
Aktier och andelar övrigt	30 983	39 225			30 983	39 225
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	37 677	50 072			37 677	50 072
Övriga placeringstillgångar	-4 085	127			-4 085	127
Derivat, använda för sättningsändamål			-1 460	6 780	-1 460	6 780
Summa nettoresultat	137 559	108 556	-1 460	6 780	136 099	115 336

Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Koncernen	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen		Innehav för handelsändamål		Summa	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Finansiella tillgångar, tkr						
Aktier och andelar	115 291	41 798			115 291	41 798
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	37 677	50 072			37 677	50 072
Övriga placeringstillgångar	-4 085	127			-4 085	127
Derivat, använda för sättningsändamål			-1 460	6 780	-1 460	6 780
Summa nettoresultat	148 883	91 997	-1 460	6 780	147 423	98 777

Kapitalavkastning, intäkter, moderbolaget och koncernen, tkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2024	2023	2024	2023
Hysesintäkter från byggnader och mark	51	73	51	73
Utdelning på aktier och andelar	23 024	22 051	23 024	22 051
Ränteintäkter m m				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper mm	31 186	35 548	31 186	35 548
Realisationsvinster				
- Aktier och andelar	18 041	6 593	18 041	6 593
- Valuta	0	444	0	444
- Ränteterminer	1 753	6 780	1 753	6 780
- Fastigheter				
Summa kapitalavkastning, intäkter	74 055	71 489	74 055	71 489

Not 9: Nettoresultat per kategori av finansiella instrument, fortsättning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Kapitalavkastning, kostnader, moderbolaget och koncernen, tkr				
Driftskostnader för byggnader och mark	-354	-322	-354	-322
Kapitalförvaltningskostnader	-9 404	-8 809	-9 404	-8 809
Räntekostnader				
Övriga räntekostnader		-32		-32
Valutakursförlust, netto	-4 136	-390	-4 136	-390
Realisationsförlust				
- Aktier och andelar	-2 165	-6 973	-2 165	-6 973
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-5 990	-9 735	-5 990	-9 735
- Derivat, använda för säkringsändamål	-3 214		-3 214	
Övriga finansiella kostnader		-126		-126
Summa kapitalavkastning, kostnader	-25 262	-26 387	-25 262	-26 387
	Orealiserade vinster	Orealiserade vinster	Orealiserade förluster	Orealiserade förluster
Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar, koncernen				
Orealiserade resultat	2024	2023	2024	2023
Aktier och andelar	76 390	36 687		-16 559
Obligationer och räntebärande värdepapper	12 481	24 291		
Derivat			-5 644	
Summa orealiserade vinster och förluster	88 871	60 978	-5 644	-16 559
Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar, moderbolaget				
Orealiserade resultat				
Aktier och andelar	65 066	36 687		
Obligationer och räntebärande värdepapper	12 481	24 291		
Derivat			-5 644	
Summa orealiserade vinster och förluster	77 547	60 978	-5 644	

NOT 10 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
tkr				
Övriga intäkter				
Provisioner från Liv, Bank och Fond	90 922	88 242	90 922	88 242
Summa övriga intäkter	90 922	88 242	90 922	88 242
Övriga kostnader				
Driftkostnader för Liv, Bank och Fond	-94 934	-88 770	-93 522	-88 770
Summa övriga kostnader	-94 934	-88 770	-93 522	-88 770
Summa övriga intäkter och kostnader	-4 012	-528	-2 600	-528

NOT 11 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Aktuell skatt på årets resultat				
Uppskjuten skattekostnad				
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster/förluster	-5 747	-9 482	-5 747	-9 482
Uppskjuten skatt på underskottsavdrag	-15 644	22 659	-15 644	22 659
Uppskjuten skatt på LFAB	-122 214		-122 214	
Uppskjuten skatt på avsättningar	165	143	165	143
Summa uppskjuten skattekostnad	-143 440	13 320	-143 440	13 320
Skatt på årets resultat				
Uppskjuten skatt på övrigt totalresultat	-143 440	13 320	-143 440	13 320
Total redovisad skatt	-143 440	13 320	-143 440	13 320
Gällande skattesats, %	20,6	20,6	20,6	20,6

	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Avstämning av effektiv skatt				
Redovisat resultat före skatt	194 043	5 280	176 578	472
Skatt enligt gällande skattesats (20,6%)	-39 973	-1 088	-36 375	-97
<i>Skatteeffekt av:</i>				
- ej avdragsgilla kostnader/skattepliktiga intäkter	-600	-542	-600	-542
- aktiverade underskottsavdrag tidigare år	5 582		2 689	9 339
- ej skattepliktiga intäkter	15 530	11 096	14 825	10 105
- Skattefri utdelning LFAB	4 252	4 242	4 252	4 242
- Schablonränta på investeringsfonder	-255	-208	-255	-208
- Schablonränta på säkerhetsreserven	-180	-180	-180	-180
- Uppskjuten skatt på övriga avsättningar	165		165	143
- Uppskjuten skatt på orealiserade vinster/placeringstillgångar	-5 747		-5 747	-9 482
- Uppskovsbelopp LFAB	-122 214		-122 214	
Summa	-143 440	13 320	-143 440	13 320
Uppskjuten skatt avseende på temporära skillnader				
Obeskattade reserver	-38 156	-38 156		
Placeringstillgångar	-16 085	-10 339	-16 085	-10 339
Byggnader och Mark	-3 388	-3 388	-3 388	-3 388
Underskottsavdrag	19 771	35 415	19 771	35 415
Uppskjuten skatt LFAB	-122 367		-122 367	
Övriga temporära skillnader	1 016	699	1 016	699
Summa uppskjuten skatt	-159 208	-15 768	-121 052	22 388

Gamla Länsförsäkringar AB utgör skattemässiga lagertillgångar i och med att Högsta förvaltningsdomstolen den 13 december 2024 beslutade att inte meddela Länsförsäkringar Västernorrland prövningstillstånd och Kammarrättens dom från den 18 juni 2024 vunnit laga kraft. En tillkommande uppskjuten skatteskuld om 122 Mkr redovisas avseende uppskovsbeloppet för den skattemässiga vinst som uppkom genom fusionen år 2021. En tvingande återföring av beviljade uppskov aktualiseras först vid en eventuell framtida avyttring av innehavet i nuvarande Länsförsäkringar AB. Uppskoven kan även frivilligt återföras för beskattning vid en tidigare tidpunkt. Inom en överskådlig framtid anses det inte sannolikt att uppskoven, antingen tvingande eller frivilligt, blir föremål för beskattning.

NOT 12 RÖRELSEFASTIGHETER

tkr	Koncernen	
	2024	2023
Ingående redovisat värde	20 000	20 000
Investeringar under året		
Omvärdering		
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Utgående värde 31 december	20 000	20 000
Nyttjanderättstillgångar		
Redovisat värde	20 000	20 000
	Moderbolaget	
	2024	2023
Anskaffningsvärde	3 232	3 232
Redovisat värde	20 000	20 000

NOT 13 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Innehav i dotterföretag	Dotterföretagets säte, land	Ägarandel, %	
		2024	2023
Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB	Härnösand, Sverige	100	100
Trygg 35 AB	Härnösand, Sverige	100	

Innehav i dotterföretag, tkr	2024	2023
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	16 001	16 001
Inköp av Trygg 35 AB	50	
Utgående balans 31 december	16 051	16 001
Ackumulerade uppskrivningar		
Vid årets början	29 735	29 735
Utgående balans 31 december	29 735	29 735
Redovisat värde den 31 december	45 786	45 736

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag, tkr

Dotterföretag/ Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andel, %	Redovisat värde	Eget kapital	Årets resultat
Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB, 556683-4031, Härnösand	1 000	100	45 736	52 108	3
Trygg 35 AB, 559469-0579, Härnösand	1 000	100	50	50	

Koncernens och moderbolagets andelar i intresseföretag

Samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen och för gruppen gemensamma styrningsfrågor regleras i ett antal strategi- och styrdokument. Ett av dessa styrdokument är det s.k. konsortialavtalet där länsförsäkringsbolagen gemensamt kallas för konsortiet. Konsortialavtalet reglerar dels samarbetet mellan länsförsäkringsbolagen, dels länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB. I likhet med övriga länsförsäkringsbolag är Länsförsäkringar Västernorrland representerat i konsortiet av bolagets styrelseordförande och vd. Genom konsortiet har Länsförsäkringar Västernorrland inflytande över väsentliga beslut som rör Länsförsäkringar AB:s finansiella och operativa strategier och har därmed ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB.

Koncernens ackumulerade anskaffningsvärden, tkr	2024	2023
Vid årets början	1 002 211	969 946
Ändring av redovisningsprincip	0	16 902
Årets avyttring	0	-4 187
Årets värdeförändring	44 007	19 550
Marknadsvärde vid årets utgång	1 046 218	1 002 211
Totalt värde aktier och andelar i intresseföretag	1 046 218	1 002 211

Moderbolagets ackumulerade marknadsvärden, tkr	2024	2023
Vid årets början	1 002 211	986 848
Årets avyttring		-4 187
Årets värdeförändring	44 007	19 550
Anskaffningsvärde vid årets utgång	1 046 218	1 002 211
Akkumulerade nedskrivningar		
Nedskrivning vid årets ingång		-4 187
Årets avyttring		4 187
Nedskrivning vid årets ingång		0
Totalt värde aktier och andelar i intresseföretag	1 046 218	1 002 211

Koncernens andel av resultatet i intresseföretaget och dess andel av tillgångar och skulder, Mkr	2024	2023
Länsförsäkringar AB		
Registreringsland	Sverige	Sverige
Tillgångar	804 850	731 511
Skulder	766 809	695 285
Eget kapital	38 041	36 198
<i>varav primärkapital</i>	2 550	2 200
Periodens resultat	2 476	2 195
Periodens övrigt totalresultat	-76	-123
Redovisat direkt i eget kapital	-208	-151
Utdelning	-698	-698
Ägarandel, %	2,9	2,9

Finansiella tillgångar, moderbolaget	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
tkr	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Aktier och andelar i intresseföretag	1 046 218	1 002 211					1 046 218	1 002 211
Aktier och andelar övrigt	490 781	359 763					490 781	359 763
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	674 070	776 756					674 070	776 756
Övriga finansiella placeringstillgångar	3 902	3 258					3 902	3 258
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					283	180	283	180
Andra tillgångar, kassa och bank					59 424	61 617	59 424	61 617
Summa finansiella tillgångar	2 214 971	2 141 988			59 707	61 797	2 274 678	2 203 785

Finansiella tillgångar, koncernen	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
tkr	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Tillgångar								
Aktier och andelar	1 802 220	1 615 871					1 802 220	1 615 871
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	674 070	776 756					674 070	776 756
Övriga finansiella placeringstillgångar	3 902	3 258					3 902	3 258
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					283	180	283	180
Andra tillgångar, kassa och bank					59 681	61 710	59 681	61 710
	2 480 192	2 395 885			59 964	61 890	2 540 156	2 457 775

Anskaffningsvärden och verkliga värden på aktier och andelar koncernen och moderbolaget

tkr	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Noterade svenska aktier och andelar	54 358	77 668
Onoterade svenska aktier och andelar	114 288	100 787
Noterade utländska aktier och andelar	259 844	312 325
Summa moderbolaget	428 490	490 780
Tillkommer, koncernen		
Humlegården	45 736	265 223
Summa koncernen och moderbolaget	474 226	756 003

Förfallostruktur obligationer och andra räntebärande värdepapper	2024	2023
Mindre än 1 år	43 469	178 293
1–5 år	474 696	447 976
5–10 år	33 929	55 471
Större än 10 år	12 729	12 251
Investeringsfonder	109 380	82 872
Derivat 1–3 månader	1 706	–3 008
Valutaterminer	–1 839	2 901
Summa	674 070	776 756

Anskaffningsvärden och verkliga värden på övriga finansiella placeringstillgångar

tkr	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
2 lägenheter i en gemensamt ägd ekonomisk förening inom Länsförsäkringsgruppen. Fastigheten är belägen på Gärdet i Stockholm	24 642	17 355

I Länsförsäkringar Västernorrlands balansräkning uppgår verkligt värde och redovisat värde till samma belopp för samtliga finansiella tillgångar och skulder. När det gäller balansposterna aktier och andelar och obligationer och andra räntebärande värdepapper, har verkligt värde fastställts som aktuell köpkurs på aktiva marknader. När det gäller derivattillgångar har verkligt värde fastställts med hjälp av värderingsmodeller (se not 1 redovisningsprinciper ovan.) För andelar i ekonomisk förening som äger lägenheter har verkligt värde fastställts genom värdering av oberoende värderingsman. Redovisat värde för dessa andelar uppgår till 17 355 tkr. Marknaden för dessa andelar är i Stockholm. För övriga tillgångar och skulder är anskaffningsvärdet en tillräcklig approximation av verkligt värde eftersom löptiden på dessa finansiella tillgångar och skulder är mycket kort (mindre än 6 månader).

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelningen av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB äger endast andelar i fastighetsbolaget Humlegården som i sin tur bokförs till verkligt värde. Värdet på aktierna i Humlegården beräknas som ett substansvärde vilket består av bolagets egna kapital plus övervärdet i fastigheter, övervärdet är lika med fastigheternas marknadsvärde, vilket är den värderingsmetod som bäst avspeglar värdet på Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas. Den största negativa påverkan på värderingen av fastigheterna är en ökning av avkastningskravet. Direktavkastningskravet för Humlegården ligger i spannet 3,6 procent – 6,2 procent med medelvärdet 4,37 procent.

Not 15: Redovisade värden för finansiella tillgångar och skulder på värderingskategori, fortsättning

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, moderbolaget	Nivå 1		Nivå 2		Nivå 3		Summa	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Andra finansiella placeringstillgångar								
Aktier och andelar intressebolag					1 046 218	1 002 211	1 046 218	1 002 211
Aktier och andelar	474 862	347 030			15 919	12 733	490 781	359 763
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	674 070	776 756					674 070	776 756
Övriga finansiella placeringstillgångar					3 902	3 258	3 902	3 258
Summa tillgångar	1 148 932	1 123 786			1 066 039	1 018 202	2 214 971	2 141 988

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, koncernen	Nivå 1		Nivå 2		Nivå 3		Summa	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Andra finansiella placeringstillgångar								
Aktier och andelar	474 862	346 929			1 327 360	1 268 942	1 802 222	1 615 871
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	674 070	776 756					674 070	776 756
Övriga finansiella placeringstillgångar					3 902	3 258	3 902	3 258
Summa tillgångar	1 148 932	1 123 685			1 331 262	1 272 200	2 480 194	2 395 885

NOT 16 ÅTERSTÅENDE LÖPTID FINANSIELLA SKULDER

Återstående löptid, koncernen, tkr	På anfordran	<1 månad	1–3 mån	3–12 mån	1–5 år
Övriga skulder	3 963	7 007	223	16 680	

Återstående löptid, moderbolaget, tkr	På anfordran	<1 månad	1–3 mån	3–12 mån	1–5 år
Övriga skulder	3 963	7 007	223	16 677	

NOT 17 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Fordringar hos försäkringstagare	204 158	177 896	204 158	177 896
Summa fordringar avseende direkt försäkring	204 158	177 896	204 158	177 896

Av fordringar på försäkringstagare förväntas 0 tkr (0) bli återvunna mer än tolv månader efter balansdagen.

NOT 19 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Förutbetalda hyror	3593	3471	3593	3471
Förutbetalda kostnader	1491	1612	1491	1608
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5084	5083	5084	5079

Av upplupna ränte- och hyresintäkter förväntas 0 (0) tkr bli återvunna mer än 12 månader efter balansdagen.

NOT 18 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Inventarier, tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	40 467	28 366	40 467	28 366
Övriga förvärv	1 250	12 101	1 250	12 101
Avyttringar och utrangeringar				
Utgående balans	41 717	40 467	41 717	40 467
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans	-26 476	-22 844	-26 476	-22 844
Årets avskrivningar	-2 655	-3 632	-2 655	-3 632
Avyttringar och utrangeringar				
Utgående balans	-29 131	-26 476	-29 131	-26 476
Redovisade värden	12 586	13 991	12 586	13 991

NOT 20 EGET KAPITAL

Bundet eget kapital

Reservfond

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt, för täckning av balanserad förlust.

Uppskrivningsfond

Posten omfattar belopp som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1–2 § ÅRFL.

Periodiseringsfond

Syftet med periodiseringsfonder är att skjuta upp en del av beskattningen till senare år.

Fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning och efter att eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör, tillsammans med årets resultat, summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 21 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER		2024		2023	
tkr		Brutto	Netto	Brutto	Netto
Avsättning för ej intjänade premier					
Ingående balans		245 178	245 178	226 257	226 257
Premieinkomst		596 232	596 232	563 646	563 646
Intjänade premier under perioden		-593 642	-593 642	-544 725	-544 725
Utgående balans		247 766	247 766	245 178	245 178
Summa avsättning för ej intjänade premier		247 764	247 764	245 178	245 178

NOT 22 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR		2024			2023		
tkr		Brutto	Återför-säkrares andel	Netto	Brutto	Återför-säkrares andel	Netto
Avsättning för oreglerade skador							
Inträffade och rapporterade skador		449 088	-6 560	442 528	338 624	-5 856	332 768
Inträffade men ej rapporterade skador		-390 264	35 463	-354 801	-343 752	29 360	-314 392
Avsättning för skaderegleringskostnader		6 850	-22 797	-15 947	-166 258	60 779	-105 479
Ingående balans		961 790	-146 320	815 470	896 116	-152 426	743 690
Förväntad kostnad för skador som inträffat under innevarande period		368 946	-7 856	361 090	449 088	-6 560	442 528
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder		-391 458	8 352	-383 106	-390 264	35 463	-354 801
Avvecklingsresultat		-105 539	33 041	-72 498	6 850	-22 797	-15 947
Utgående balans		833 739	-112 783	720 956	961 790	-146 320	815 470

NOT 23 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER		Koncernen		Moderbolaget	
tkr		2024	2023	2024	2023
Semesterlöneskuld		9 155	8 420	9 155	8 420
Sociala kostnader		2 371	2 343	2 371	2 343
Motoravräkning		13 822	11 824	13 822	11 824
Övrigt		3 310	1 487	3 310	1 487
Utgående balans		28 658	24 074	28 658	24 074

NOT 25 EVENTUALFÖRPLIKTELSE		Koncernen		Moderbolaget	
tkr		2024	2023	2024	2023
Övriga eventualförpliktelser		76 933	76 235	76 933	76 235

Övriga eventualförpliktelser avser ansvarighet för 80 procent av konstaterade kreditförluster avseende förmedlade lån. Ansvarigheten är begränsad till räkenskapsårets ersättning för förmedlade bankprodukter.

NOT 24 STÄLLDA SÄKERHETER		Koncernen		Moderbolaget	
tkr		2024	2023	2024	2023
Register över tillgångar som svara mot försäkringstekniska avsättningar		833 207	914 940	833 207	914 940
Kapitalförsäkring		3 902	3 258	3 902	3 258
Säkerhet Valuta/ränteterminer		7 882	7 918	7 882	7 918
Summa		844 991	926 116	844 991	926 116

I enlighet med 6 kap. 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de tillgångar som används för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens. Säkerhet i kapitalförsäkring har lämnats för pensionsåtaganden.

Moderbolaget har en närstående relation med sitt dotterföretag och intresseföretag, se not 13 och 14. Sammanställning över närstående transaktioner

Sammanställning över närståendetransaktioner

Koncernen Närstående relation	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor/tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Intresseföretag					
Länsförsäkringar AB	2024		82 264	41 050	1 286
Länsförsäkringar AB	2023		81 676	29 179	5 433
Moderbolaget Närstående relation					
Länsförsäkringar AB	2024		82 264	41 050	1 286
Länsförsäkringar AB	2023		81 676	29 179	5 433
Dotterföretag					
Fastighetsförv. bolaget Gården 35 AB	2024			130	
Fastighetsförv. bolaget Gården 35 AB	2023			130	
Trygg 35 AB	2024			5 857	
Trygg 35 AB	2023				

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Länsförsäkringar AB har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom länsförsäkringsgruppen. Transaktioner av löpande karaktär är varor och tjänster som tillhandahålls gentemot länsförsäkringsbolagen avseende utförande av utvecklingsprojekt och service. Transaktioner av denna karaktär ska följa fastställda rutiner enligt nedan.

Prissättning

Prissättningen för Länsförsäkringar AB-koncernens serviceverksamhet baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnader till länsförsäkringsbolagen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Beredning och beslut

Företagsledningen inom Länsförsäkringar AB bereder tillsammans med ett serviceråd, med representanter från länsförsäkringsbolagen, servicenivå och prislista för försäljning av varor och tjänster till närståendebolag. Med utgångspunkt från denna beredning tar styrelsen för Länsförsäkringar AB beslut om servicenivå och prislista gentemot länsförsäkringsbolagen.

Närståendetransaktioner med Länsförsäkringar AB-koncernen 2024

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av de 23 länsförsäkringsbolagen och 15 socken- och häradsbolag. En stor del av Länsförsäkringar AB-koncernens kundkontakt sker genom länsförsäkringsbolagen. I provisionsöverenskommelser mellan parterna regleras ersättning för förmedling av Länsförsäkringar AB-koncernens försäkringsprodukter. Provisioner utgår även till länsförsäkringsbolagen för arbetet med Länsförsäkringar Banks, Länsförsäkringar Hypoteks och Länsförsäkringar Fondförvaltnings kundrelaterade frågor. Uppdraget och ersättning regleras i samarbetsavtal mellan parterna. Denna lösning skapar en unik lokal närvaro och marknadskännedom.

Länsförsäkringar AB-koncernen hanterar och avräknar länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring. Länsförsäkringar AB-koncernen utför även utvecklingsprojekt och service åt länsförsäkringsbolagen inom en rad områden, exempelvis personskadereglering, jurist- och aktuarietjänster, produkt- och konceptutveckling samt utveckling av IT-stöd och andra IT-tjänster.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Principer

Ersättningsutskottet bereder frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen inför behandling av styrelsen. Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med vd utgör företagsledningen. Ersättning till vd beslutas av styrelsen. Ersättningar till andra ledande befattningshavare beslutas av vd. Vd och andra ledande befattningshavare omfattas inte av något avtal om rörlig lön. Styrelsen har beslutat om resultatbonus/prestationsmål som gäller på lika sätt för alla anställda i bolaget och vars storlek är beroende på övergripande bolagsresultatet. Den rörliga ersättningen är maximerad till 0,5 prisbasbelopp per år och utgår till alla anställda, förutom VD. Med hänsyn till vikten av att oberoendet avseende kontrollfunktionerna compliance, riskkontroll och internrevision inte ska kunna ifrågasättas, utgår ingen resultatbonus till anställda inom dessa funktioner. Övriga förmåner avser tjänstebil, lunch- och ranteformån.

Pensioner

Bolaget har endast förmånsbestämd pensionsplan i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtal. Verställande direktören i moderbolaget har rätt till pension enligt gällande tjänstemannaavtal mellan FAO och FTF med möjlighet till en så kallad 10-taggar-lösning. Till förmån för den verställande direktören har LF Västernorrland tecknat en kapitalförsäkring där det under 2024 har inbetalts 409 tkr. För övriga befattningshavare i bolagets ledning gäller för försäkringsbranschen normala anställningsvillkor. Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta genom försäkringar i FPK och Länsförsäkringar Liv.

NOT 27 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader

tkr	2024	2023
Koncernen och moderbolaget		
Löner och ersättningar	84 495	74 296
Sociala kostnader	44 619	41 851
varav pensionskostnader	16 466	16 359
Summa koncernen	129 114	116 147

I lönekostnaden ingår kostnader för vinstandelar till anställda med 1 248 (0) tkr

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter med flera och övriga anställda

tkr	2024	2023
Moderbolaget		
Styrelse och VD samt övriga ledande befattningshavare*	11 780	12 552
Övriga anställda	72 715	61 744
Moderbolaget totalt	84 495	74 296
varav tantiem och dylikt	0	0
Koncernen totalt	84 495	74 296
varav tantiem och dylikt		

* 2023 års värde är justerat

Medelantal anställda i moderbolaget och i koncernen	2024	2023
Andel män, %	49%	48%
Andel kvinnor, %	51%	52%
Totalt antal anställda	144	144

Samtliga anställda är kontorstjänstemän.

Könsfördelning i företagsledningen. Andel kvinnor, %

Moderbolaget och koncernen	2024	2023
Styrelsen (exklusive personalrepresentanter)	50	50
Övriga ledande befattningshavare	37	50
Koncernen totalt		
Styrelsen (exklusive personalrepresentanter)	50	50
Övriga ledande befattningshavare	37	50

Avgångsvederlag

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägning av 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida gäller ett avgångsvederlag på 12 månader.

NOT 28 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
PwC, revisionstjänster	749	700	674	663
Summa arvode och kostnadsersättningar till revisorer	749	700	674	663

NOT 29 ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

tkr	Grundlön styrelse arvoden	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa
Styrelsens ordförande, Stig Högberg	258	78			336
Styrelseledamot, vice ordf. Marie Selin	129	80			209
Styrelseledamot, Martin Vestman	115	31			145
Styrelseledamot, Peter Rosenback	115	50			164
Styrelseledamot, Claudia Häggström	115	23			138
Styrelseledamot, Sara Henriksson	115	50			164
Styrelseledamot, Susanne Öberg	80	31			111
Verkställande direktör och styrelseledamot, Mikael Bergström	2 658		128	1 006	3 793
Övriga ledande befattningshavare	7 752		623	2 863	11 238
Summa ersättningar till ledande befattningshavare	11 336	341	751	3 869	16 297

NOT 30**RÄNTESATS FÖR DISKONTERING AV
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGARR**

För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 3,45 procent.

För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration.

För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 2,17 procent och 2,28 procent, som utgör ett medelvärde av de fem senaste bankdagarnas värde på 7-årig statsobligation vid balanspunkten.

För mottagen ickeproportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 2,28 procent, som utgör ett medelvärde av de fem senaste bankdagarnas värde på 10-årig statsobligation vid balanspunkten..

NOT 31**FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION**

Föregående års vinst har i enlighet med bolagsstämmans beslut överförs i ny räkning. Styrelsen och verkställande direktören förslår bolagsstämman besluta att

Kr

Årets vinst	33 137 787
Balanserad vinst	1 162 591 499
Summa	1 195 729 286

överförs i ny räkning.

Härnösand den 25 mars 2025

Stig Högberg
Ordförande

Marie Selin
Vice ordförande

Susanne Öberg

Martin Vestman

Peter Rosenback

Claudia Häggström

Sara Henriksson

Andreas Westin
Arbetstagarrepresentant

Mikael Bergström
Verkställande direktör

Charlotta Dückhow
Arbetstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har avgivits.
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Morgan Sandström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Västernorrland, org.nr 588000-3842

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Västernorrland för år 2024. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 53–55 och 61–87 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rappor-

terna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapporteringen som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering av avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador utgör en väsentlig balanspost.

Värdering av avsättning för oreglerade skador baseras på användning av vedertagna aktuariella metoder och innefattar väsentliga uppskattningar och bedömningar om framtida utfall av kostnaden för inträffade skador.

Faktorer som beaktas inom ramen för de aktuariella beräkningarna är bland annat avvecklingstid och skademönster. Avsättningarna avser flera olika produkter vars egenskaper påverkar beräkningsmodellerna.

För ytterligare beskrivning se redovisningsprinciper i not 1, not 2 samt not 22 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Våra revisionsåtgärder har bland annat omfattat nedan aktiviteter. Vi har:

- Utvärderat verksamhetens processer och styrning för värdering av oreglerade skador.
 - Validerat ett urval av kontroller inom processen för att beräkna oreglerade skador. Exempelvis har vi validerat kontroller över indata, aktuariella beräkningar och bokföring av avsättningen.
 - Bedömt och utmanat de av bolaget använda aktuariella metoder, modeller och underliggande antaganden.
 - Utfört egna beräkningar för ett urval av försäkringsprodukterna.
 - Granskat informationen som presenteras i årsredovisningen.
- I vår revision har vi involverat PwC:s egna aktuariespecialister.

Värdering av finansiella instrument som värderas till verkligt värde i nivå 3

Verksamhetens placeringstillgångar i nivå 3 utgör en väsentlig del av totala placeringstillgångar. I värderingen av finansiella instrument i nivå 3 används icke observerbara indata för beräkningar av verkligt värde. I värderingar som baseras på uppskattningar och bedömningar finns en inneboende osäkerhet.

För ytterligare beskrivning se redovisningsprinciper i not 1 samt not 15 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Våra revisionsåtgärder har bland annat omfattat nedan aktiviteter. Vi har:

- Bedömt bolagets utformning av kontroller avseende värdering av nivå 3-innehav till verkligt värde.
 - Bedömt om använda modeller och metoder som verksamheten använder vid värderingen är i enlighet med tillämpliga redovisningsprinciper och branschpraxis.
 - För ett stickprov av bolagets värderingar har vi utvärderat rimligheten i ledningens uppskattningar och bedömningar vid beräkning av verkliga värden.
 - Utmanat antaganden för innehav vars värde är beroende av icke observerbara indata eller som innehåller en högre grad av bedömningar.
 - Bedömt ledningens förmåga att göra rimliga bedömningar genom att granska ett urval av ledningens gjorda bedömningar tidigare år och jämföra dessa med utfall.
 - Granskat informationen som presenteras i årsredovisningen.
- I granskningen involverades PwC:s egna specialister avseende värdering av finansiella instrument.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2–52, 56–60 samt 91–98. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsfö-

retag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller

våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som

användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Västernorrland för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till Länsförsäkringar Västernorrlands revisor av bolagsstämman den 19 april 2024 och har varit bolagets revisor sedan 23 april 2021.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska signatur
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Morgan Sandström

Auktoriserad revisor

04

Övrig information

Företagsledning	92
Styrelse och revisor	93
Fullmäktige	94
Ordlista	95

Företagsledning

MIKAEL BERGSTRÖM

Verkställande direktör

Anställd 2014

Född 1962

SVANTE BERGGREN

Bank och Livchef

Anställd 2015

Född 1970

LENNART TÖRNKVIST

Skadecchef

Anställd 2021

Född 1976

JEANETTE JONSSON

Marknadschef Försäkring

Anställd 2000

Född 1967

CHRISTOFFER SVENSSON

CFO

Anställd 2024

Född 1991

ANN-CHRISTIN MALMBOM

HR-chef

Anställd 2009

Född 1961

HÅKAN SVELANDER

Säkerhetschef

Anställd 2007

Född 1963

MORGAN ÅHLUND

Chef Produkt och Underwriting

Anställd 2009, Pension 240630

Född 1961

MARIA ÖHMAN

Chef Affärsutveckling och IT

Anställd 2016

Född 1977

Styrelse

STIG HÖGBERG

Styrelsens ordförande sedan 2010.

Född 1960. Invald i styrelsen 2002.

Utbildning: Lantbruk.

Nuvarande sysselsättning: Egen lantbrukare

Uppdrag i bolaget: Styrelseordförande i moderbolaget, samt ordförande i dotterbolaget Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB. Ordförande i Trygg 35 AB. Ordförande i Ersättningsutskottet och Revisionsutskottet. Ledamot i Placeringsutskottet och Utskottet för ägarfrågor.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i LFAB och ordförande i Norra Skog.

Tidigare befattningar: Ordförande: LRF Västernorrland. Ledamot: LRFs riksförbundsstyrelse, Landshypoteks regionstyrelse Norrland, Landshypoteks ekonomiska föreningsstyrelse, Investa företagskapital. LF Forskningsfond Agria samt ledamot i Västernorrlands viltförvaltningsdelegation.

MIKAEL BERGSTRÖM

Född 1962. Invald 2014.

Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.

Nuvarande sysselsättning: Vd LF Västernorrland.

Uppdrag i bolaget: Vd och ledamot i moderbolaget, vd Fastighetsförvaltningsbolaget Gården 35 AB. Ledamot i Placeringsutskottet och i Utskottet för ägarfrågor.

Övriga uppdrag: Ordförande referensgrupp CER, Centrum för Ekonomiska relationer, MIUN. Styrelseledamot Länsförsäkringar Bank AB, Ledamot av Länsförsäkringar AB:s valberedning.

Tidigare befattningar: Ekonomichef Byggelit Lockne AB, försäljningschef AB Gården och Persson, vd Hötting Lamell, chef region Mittsverige Nordea.

SUSANNE ÖBERG

Född: 1975. Invald i styrelsen 2024.

Utbildning: Mittuniversitet.

Nuvarande sysselsättning: Ledarskapskonsult.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot, samt ledamot i Utskottet för ägarfrågor.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Sveriges maskinringar och Maskinring Norrland.

Tidigare befattningar: Regionchef Lantbrukarnas riksförbund.

SARA HENRIKSSON

Född 1976. Invald i styrelsen 2021.

Utbildning: Filosofie magisterexamen med engelska som huvudämne.

Nuvarande sysselsättning: Chef HR och IT på Länsförsäkringar Jämtland.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot samt ordförande i Utskottet för ägarfrågor.

Övriga uppdrag: –

Tidigare befattningar: Kommunchef, personalchef och bemanningschef Ånge kommun, säljare företagsförsäkringar, storkundsansvarig och key account företagsmotor, chef för mäklardisk inom sakförsäkring, gruppchef inom privatmarknad, samtliga inom länsförsäkringsgruppen.

CLAUDIA HÄGGSTRÖM

Född 1958. Invald i styrelsen 2022.

Utbildning: Civilekonom med inriktning mot revision samt kostnadsintäktsanalys.

Nuvarande sysselsättning: Egenföretagare sedan 2006.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot, ledamot i revisionsutskottet.

Övriga uppdrag: Ordförande: Solängets Travsällskap, ordförande valberedning OKO8 Örnsköldsvik, Mentor Nyföretagarcentrum, Nämndeman i Hovrätten.

Tidigare befattningar: Chefsbefattningar inom Holmen Energi AB, Sanmina SCI samt Controllerbefattningar inom Siemens..

PETER ROSENBACK

Född 1984. Invald i styrelsen 2022.

Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Umeå.

Nuvarande sysselsättning: Analytiker på Myndigheten för Digital Förvaltning.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot, ledamot i Revisionsutskottet.

Övriga uppdrag: –

Tidigare befattningar: Banktillsyn på Finansinspektionen, Analytiker SEB – Stora företag och finansiella institutioner.

MARIE SELIN

Född 1961. Invald i styrelsen 2016.

Utbildning: Högre företagsekonomisk utbildning.

Nuvarande sysselsättning: HR-ansvarig i NP3 Fastigheter AB.

Uppdrag i bolaget: Vice ordförande och ordförande i Placeringsutskottet.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i ett stort antal (>200) dotterbolag inom NP3-koncernen.

Tidigare befattningar: Operativ chef NP3 Fastigheter AB, Vd Mitthem AB. Director Finance & Accounting Services Vattenfall.

MARTIN VESTMAN

Född 1978. Invald i styrelsen 2022.

Utbildning: Juridisk kandidatexamen.

Nuvarande sysselsättning: Skatte- och affärsjurist i det egna företaget Vest Juridik i Norrland AB.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot samt, ledamot i Placeringsutskottet.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande: Agtira AB (publ) – tom juni 2023, Styrseordförande Westerlind i Härnösand AB-koncernen.

Tidigare befattningar: Partner PricewaterhouseCoopers i Sverige AB

CHARLOTTA DÜCKHOW

Personalrepresentant. Född 1971.

Nuvarande sysselsättning: Affärsutvecklare.

Uppdrag i bolaget: Ingår som personalrepresentant i LF Västernorrlands styrelse. Mandatperioden utgår 2025.

ANDREAS WESTIN

Personalrepresentant. Född 1971.

Nuvarande sysselsättning: Försäkringsrådgivare Företag.

Uppdrag i bolaget: Ingår som personalrepresentant i LF Västernorrlands styrelse. Mandatperioden utgår 2025.

Suppleanter:

TOMAS WESTIN

Personalrepresentant. Född 1967.

Företagsrådgivare Liv & Pension, LF Västernorrland. Mandatperioden utgår 2024.

MATTIAS WOXBURG

Personalrepresentant. Född 1986.

Försäkringsrådgivare Företag, LF Västernorrland. Mandatperioden utgår 2024.

Styrelsens sekreterare:

Ann-Christine Sondell. Född 1967.
Vd-assistent, LF Västernorrland.

Revisorer:

Ordinarie:

Morgan Sandström, Stockholm. Född 1976.
Auktoriserad revisor, PwC.

Fullmäktige

1 januari till 31 december 2024

DISTRIKT

Härnösand

Ulrica Cedervall	Härnösand
Mathias Johansson	Härnösand
Maria Jonasson	Älandsbro
Hans Mellberg	Härnösand
Björn Rudström	Härnösand
Kirsi Wahlström	Härnösand

Sundsvall

Susanna Koivuranta	Sundsvall
Ulla Lahti	Alnö
Helén Löfblad	Kovland
Maria Melin	Sundsvall
Erika Mesch	Matfors
Magnus Mettälä	Sundsvall
Tarin Nordlund	Sundsvall
Annica Odelind	Njurunda
Anna-Lena Persson	Sundsvall
Pontus Puljer	Sundsvall
Åsa Sjögren	Matfors
Maria Söderlund Lärkfors	Sundsvall
Ewa Westerlund	Sundsvall
Vakant	
Christer Berglund	Njurunda
Preethi Huczowsky	Kvissleby

Ånge

Charlotta Kristow	Ånge
Viktoria Mikaelsson	Ånge
Sven Sandelius	Ånge

DISTRIKT

Kramfors

Mikael Häggkvist	Nyland
Håkan Larsson	Kramfors
Pia Lundgren	Bjärträ
Vakant	

Sollefteå

Elisabet Sjöström	Sollefteå
Per-Olof Hedström	Helgum
Martin Nilsson	Sollefteå
Marita Rundén	Helgum
Lena Tenglund	Näsåker

Timrå

Thomas Akander	Söråker
Linda Falk Wigdén	Sörberge
Christina Forsgren	Söråker
Märta Högstedt	Söråker
Pia Lindberg	Söråker

Örnsköldsvik

Agnetha Alenius Madsen	Örnsköldsvik
Pelle Bellander	Örnsköldsvik
Clas Bergman	Husum
Ulf Byström	Moliden
Dan Nordin	Örnsköldsvik
Vakant	
Roger Olofsson	Bjästa
Ulf Olsson	Arnäsfall
Hanna Wallin	Örnsköldsvik
Bengt Westin	Örnsköldsvik

ALLMÄNT

Affär för egen räkning, f e r

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

Kombinerad försäkring

All egendomsförsäkring exklusive motorfordonsförsäkring.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna, helt eller delvis, hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

TERMER I RESULTATRÄKNING OCH RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING, KASSAFLÖDES- OCH RESULTATANALYS

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpост, som i princip motsvarar den del av premieinkomsten, som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar mm) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar

Avsättning för återbäring

Reserv för återbäring, som tilldelats kunderna, men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Avvecklingsresultat

I årsbokslutet reserveras medel, för skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång, i Avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat,

uppstår en avvecklingsvinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Diskonterad reserv

Diskontering innebär att reserven beräknas som framtida utbetalningar med avdrag för förväntad framtida avkastning på reserven.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i Försäkringserättningar.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus Avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus Avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringserättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattade benämningar på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring. Avsättning för ej intjänade premier motsvarar i princip den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten/processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Den immateriella tillgången ska vara identifierbar och förväntas ge framtida ekonomiska fördelar.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Premier betalas i förskott, medan drifts- och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte betalats ut placerar bolaget, så att det ger en avkastning. Den beräknade räntan, kalkylräntan, på dessa placeringar förs över från kapitalförvaltningen till försäkringsrörelsen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver förändringen i de likvida tillgångarna under räkenskapsperioden. Kassaflödesanalysen uppdelas i kassaflöde från löpande verksamhet, investering och finansiering.

Termer i resultaträkning och rapport över finansiell ställning, kassaflödes- och resultatanalys, fortsättning

Kvardröjande risker

Om Avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftkostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, skall denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året, fordringar avseende pågående försäkringsavtal samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkter

Avser den premieinkomst som avser räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsåret slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost: Avsättning för ej intjänade premier (utgående premiereserv). Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för

det aktuella året (ingående premiereserv). Se även kvardröjande risker nedan. Premieintäkten för året består av följande poster; Avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus Premieinkomst under året minus Avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Uppskjuten skatt

Skatteskuld på orealiserade vinster, på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter, samt på andra temporära skillnader

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Direktavkastningsprocent

Nettot av räntetäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och över-/underskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas utgående marknadsvärden inklusive upplupen ränta plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsen under året uppkomna kassaflödesnetto.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas består av eget kapital och öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar, exklusive värdet av immateriella tillgångar samt skillnaden mellan odiskonterade och diskonterade avsättningar för oreglerade skador.

Kapitalbas SII

Kapitalbasen SII (Solvens II) är skillnaden mellan de marknadsvärderade tillgångarna och skulderna i solvensbalansräkningen.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

Konsolideringskapital

Sammanfattade benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver, uppskjuten skatt samt övervärden i dotterföretag.

Skadeprocent, direkt försäkring

Försäkringsersättningarna i direkt försäkring dividerade med premieintäkterna i direkt försäkring.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på lägsta nivå på kapitalbasen, som tillåts enligt gällande lagstiftning. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året i relation till under året genomsnittligt förvaltad kapital, dvs. ingående marknadsvärde plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsens under året uppkomna kassaflödesnetto.

Totalkostnadsprocent, direkt försäkring

Summan av försäkringsersättningar och driftkostnader i direkt försäkring dividerad med premieintäkten i direkt försäkring.

SCR

Förkortning av engelskans Solvency Capital Requirement. Ett regulatoriskt krav på kapitalbasens storlek, framräknat som det kapital som krävs för att täcka förluster på grund av händelser som inte bedöms inträffa oftare än 1 gång på 200 år.

MCR

Förkortning av engelskans Minimum Capital Requirement. Ett regulatoriskt krav på kapitalbasens storlek, och utgör den nivå på kapitalbasen under vilken ett försäkringsbolag förlorar tillståndet att bedriva verksamhet.

LF Västernorrland

Besök oss på LF.se

KONTAKTA OSS

Härnösand

Box 164, 871 24 Härnösand
Besök: Köpmangatan 13
0611-36 53 00

Kramfors

Stationsgatan 17
872 30 Kramfors
0612-77 17 40

Sollefteå

Box 52, 881 22 Sollefteå
Besök: Storgatan 47-49
0611-36 53 00

Sundsvall

Box 350, 851 05 Sundsvall
Besök: Torggatan 4
060-19 85 00

Örnsköldsvik

Box 384, 891 28 Örnsköldsvik
Besök: Centralesplanaden 20
0660-799 20